

Archeo-rapport 134
De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te
Eppegem (gem. Zemst)

Maarten Smeets, Ron Bakx & Tim Clerbaut

Kessel-Lo, 2012
Studiebureau Archeologie bvba

Archeo-rapport 134

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Epegem (gem. Zemst)

Maarten Smeets, Ron Bakx & Tim Clerbaut

**Kessel-Lo, 2012
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeo-rapport 134
De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

Opdrachtgever:	Matexi Projects NV
Projectleiding:	Maarten Smeets
Leidinggevend archeoloog:	Maarten Smeets
Auteurs:	Maarten Smeets Ron Bakx Tim Clerbaut
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (behalve figuren 1.1 t.e.m. 1.5, 4.1, 4.2, 4.5, 4.6, 6.1, 6.2, 7.12, 7.17 en 7.18)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

D/2012/12.825/47

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2012, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1: Inleiding en situering	p. 3
Hoofdstuk 2: Werkmethode	p. 7
Hoofdstuk 3: Prehistorische sporen en structuren	p. 9
3.1 Archeologisch referentiekader	p. 9
3.1.1 De steentijd	p. 9
3.1.2 De bronstijd	p. 10
3.1.3 De ijzertijd	p. 10
3.2 Bespreking van prehistorische sporen en structuren	p. 11
3.2.1 Prehistorische kringgreppels	p. 11
3.2.2 Sporen van een dassenburcht	p. 19
3.2.3 Prehistorische (paal)kuilen	p. 19
3.2.4 Greppels	p. 21
Hoofdstuk 4: Sporen en structuren uit de Gallo-Romeinse periode	p. 23
4.1 Archeologisch referentiekader	p. 23
4.2 Bespreking van sporen en structuren uit de Gallo-Romeinse periode	p. 25
4.2.1 Gallo-Romeinse bewoningssporen	p. 25
4.2.2 Gallo-Romeinse brandrestengraven	p. 30
4.2.3 Kuilen	p. 31
Hoofdstuk 5: Sporen uit de (post-)middeleeuwse periode	p. 35
5.1 Historisch en archeologisch referentiekader	p. 35
5.2 Bespreking van sporen en structuren uit de (post-)middeleeuwse periode	p. 35
Hoofdstuk 6: Sporen uit de Eerste Wereldoorlog	p. 37
6.1 Historisch referentiekader	p. 37
6.2 Bespreking van sporen en structuren uit de Eerste Wereldoorlog	p. 40
6.2.1 Loopgraven	p. 40
6.2.2 Schuttersputjes	p. 42
6.2.3 Andere sporen	p. 44
Hoofdstuk 7: Vondsten en vondstreferentie	p. 45
7.1 Silexvondsten uit de prehistorie	p. 45
7.2 Het protohistorisch aardewerk	p. 46
7.3 Vondsten uit de Romeinse periode	p. 47
7.3.1 Algemeen overzicht van het Romeinse aardewerk	p. 47
7.3.2 Enkel specifieke aardewerkcomplexen onder de loep	p. 47
7.3.2.1 Spoor 115: brandrestengraf	p. 47
7.3.2.2 Spoor 164: grote ovale kuil	p. 48
7.3.2.3 Spoor 186: quasi rechthoekige kuil	p. 50
7.3.3 Glas uit de Gallo-Romeinse periode	p. 51

7.3.4 Bouwceramisch materiaal uit de Gallo-Romeinse periode	p. 52
7.3.5 Een muntvondst uit de Romeinse periode	p. 54
7.4 Middeleeuwse en post-middeleeuwse vondsten	p. 55
7.5 Vondsten uit de Eerste Wereldoorlog	p. 56
7.5.1 Munitievondsten uit WOI sporen	p. 56
7.5.2 Andere metaalvondsten uit WOI	p. 59
7.5.3 Glasvondsten uit WOI	p. 61
Hoofdstuk 8 Besluit en waardering	p. 63
Bibliografie	p. 65
Bijlagen	p. 71
Bijlage 1: Sporeninventaris	p. 73
Bijlage 2: Vondsteninventaris	p. 95
Bijlage 3: Fotoinventaris	p. 101
Bijlage 4: Coupetekeningen	p. 113
Bijlage 5: Opgravingsplan	p. 125

Hoofdstuk 1 Inleiding en situering

Naar aanleiding van de door Matexi geplande verkaveling aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst) en na een positief vooronderzoek werd door Onroerend Erfgoed, het toenmalige Ruimte & Erfgoed, een archeologisch onderzoek opgelegd. Het vooronderzoek werd tussen 30 juni en 7 juli uitgevoerd door Studiebureau Archeologie bvba.

Bij het vooronderzoek werd vastgesteld dat grote delen van het terrein grondig verstoord waren door recente bebouwing. Enkel in de oostelijke hoek van het terrein bleek de bodem op het archeologisch leesbare niveau bewaard. In dit deel van het terrein werden sporen en vondsten aangetroffen, die werden geïnterpreteerd als mogelijke resten van een bewoningssite uit de bronstijd¹. Dit gebied werd afgebakend voor verder onderzoek.

De archeologische opgraving bedroeg een areaal van ca. 7700 m². De opgraving werd door Matexi toegewezen aan Studiebureau Archeologie bvba en het terreinwerk werd gefaseerd uitgevoerd tussen september 2010 en maart 2011.

Op de bodemkaart (fig. 1.1) is het projectgebied (fig. 1.2) volledig ingekleurd als een matig natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont (Ldcz). Op geringe diepte wordt het sediment lichter of grover.

Het projectgebied ligt in de rivierlakte van de Zenne, op 400 m van de eigenlijke loop die de site in het oosten passeert.

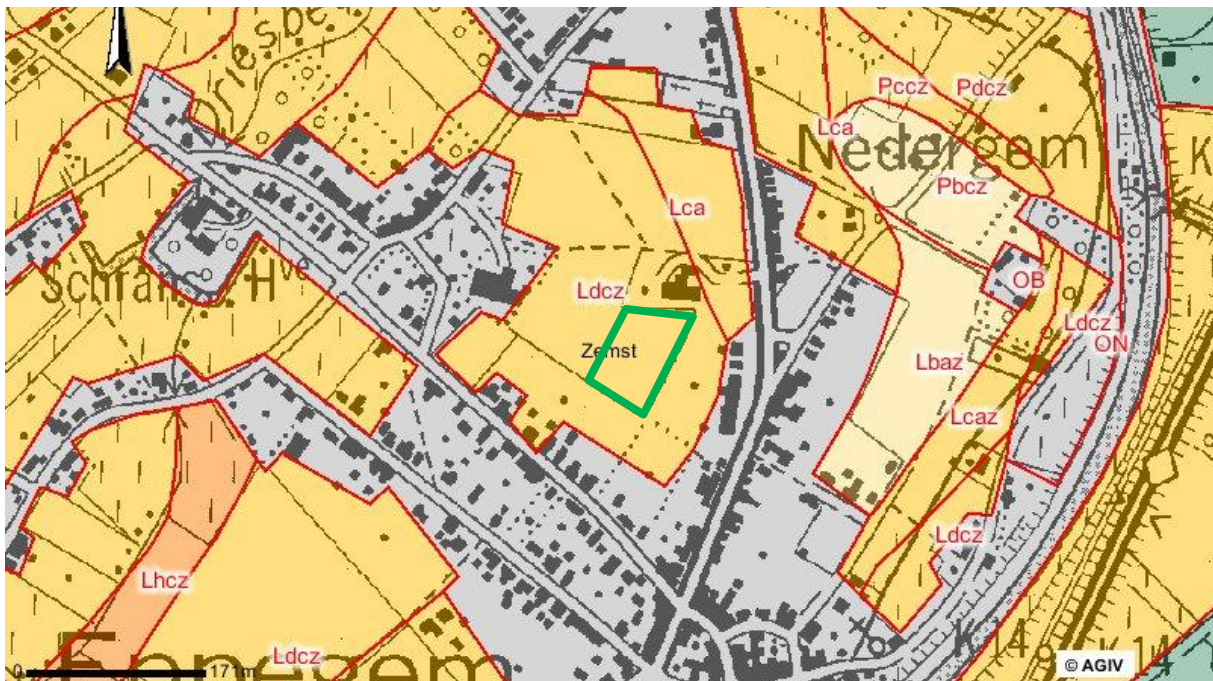

Fig. 1.1: De bodemkaart met aanduiding van het projectgebied.

¹ Smeets 2010: 9.

Fig. 1.2: Luchtfoto van het projectgebied.

In de ruime omgeving van het projectgebied zijn in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) negen vindplaatsen aangeduid (fig. 1.3). CAI 1469 is het vermeende tracé van de Romeinse weg tussen Asse en Elewijt. Aan de watermolen (CAI 10144) aan de Zenne werden ook de resten van een Romeins gebouw aangetroffen. De overige vindplaatsen zijn middeleeuwse of postmiddeleeuwse sites: de Schranshoeve (CAI 1471), het Wolfslindekasteel of het Hof te Vylst (CAI 10128), het Hof van Nedergem (CAI 1463), het Kasteel Eetveld (CAI 10138), het Kasteel Impel (CAI 10141), de Sint-Clemenskerk (CAI 10142) en een verdwenen windmolen (CAI 10128).

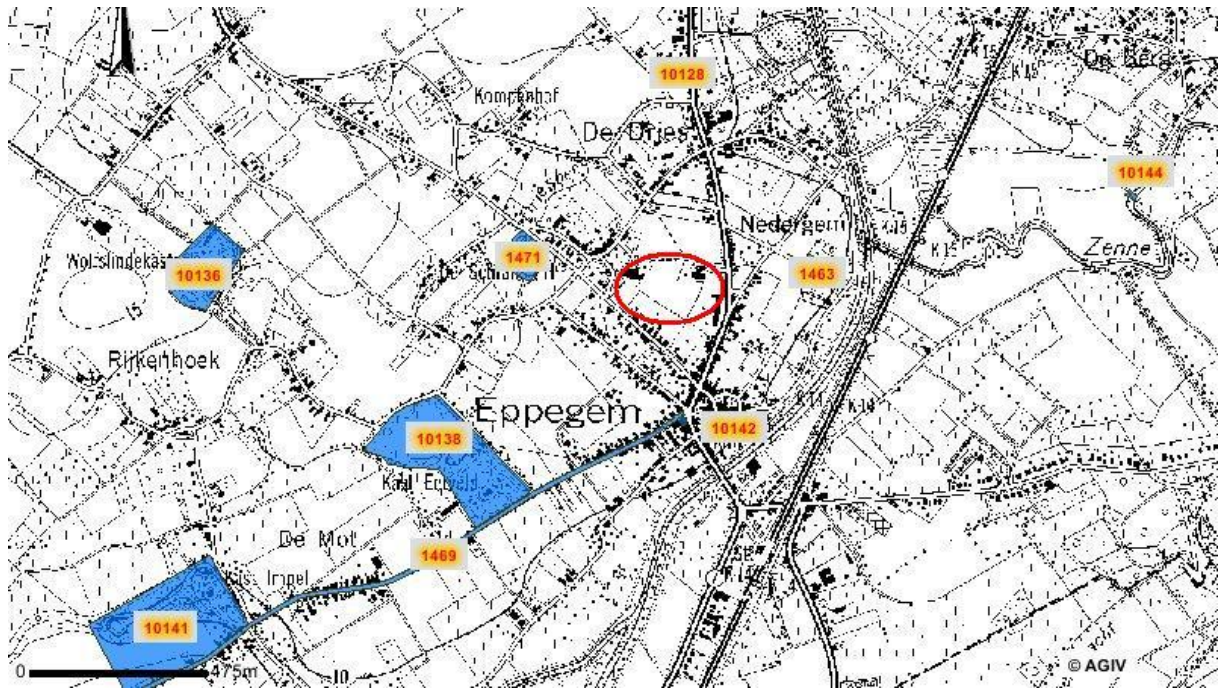

Fig. 1.3: Uittreksel van de CAI-kaart met de aanduiding van het projectgebied.

Zowel op de Ferrariskaart (fig. 1.4) als op de Poppkaart (fig. 1.5) zijn binnen het projectgebied geen structuren weergegeven.

De Ferrariskaart toont het gebruik van het projectgebied als akkerland en de mogelijke aanwezigheid van een dreef of houtkant.

Op het kadaster van Popp is echter wel te zien dat het huidige projectgebied is opgebouwd uit twee oudere percelen en dat doorheen de percelen in deze regio een lijnvormige structuur verloopt, waarschijnlijk een landweggetje.

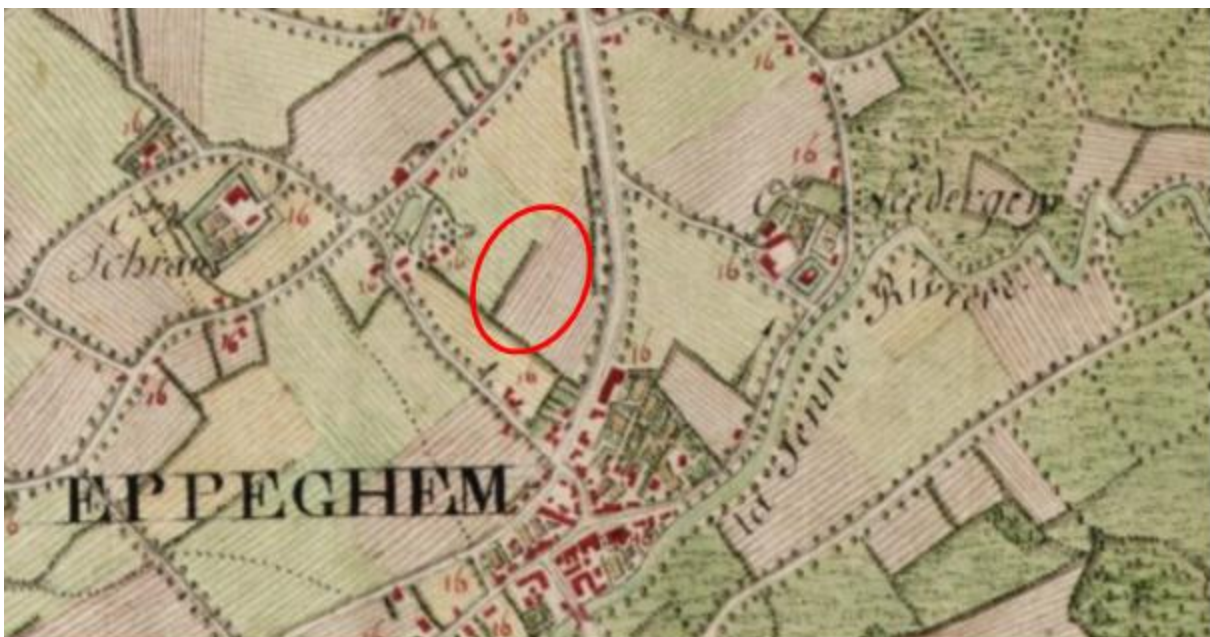

Fig. 1.4: Uittreksel uit de Ferrariskaart (1771-1777) met centraal het projectgebied.

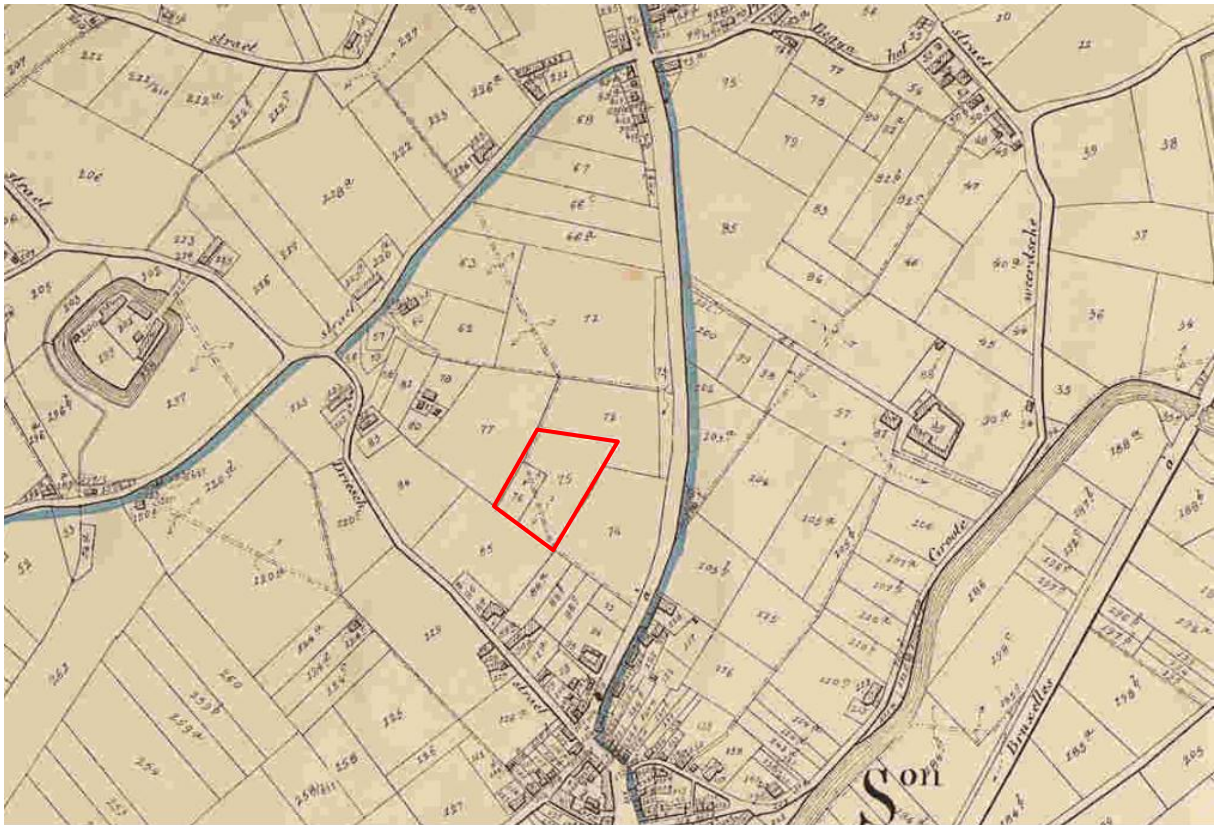

Fig. 1.5: Uittreksel uit de 19de-eeuwse kadaster van Popp met centraal het projectgebied.

Hoofdstuk 2 Werkmethode

Het projectgebied had een grootte van ca. 7700 m² en werd tijdens het veldonderzoek opgedeeld in vier werkputten. Het terreinwerk werd gefaseerd uitgevoerd aangezien door hevige regenval een gedeelte van het projectgebied tijdelijk onder water stond (fig. 2.1). De wateroverlast had geen nadelige gevolgen voor de opgravingsresultaten, maar vertraagde de werken wel aanzienlijk.

De machinaal aangelegde vlakken werden volledig met de schop opgeschaafd en gefotografeerd (fig. 2.2). Na de digitale inmeting en beschrijving van de aanwezige sporen werden deze gecoupeerd, gefotografeerd en manueel ingetekend op schaal 1/20.

De prospectie van het terrein met de metaaldetector leverde naast het metaal aangetroffen in de sporen nog een drietal losse vondsten op die aan de metaalstudie konden worden toegevoegd.

Fig. 2.1: Tijdelijke wateroverlast.

Tijdens de aanleg van werkput 1 werden 's avonds enkele nog niet geregistreerde vondsten gestolen².

² De vondsten waren ter bescherming afgedekt met zand. Het is aannemelijk dat de dader enige kennis van zaken had met betrekking tot (het) archeologisch onderzoek. Er zijn op het onderzoeksterrein geen recente spitsporen aangetroffen die verband kunnen houden met zoekers met metaaldetectoren. Waarschijnlijk ging het om middeleeuws aardewerk.

Fig. 2.2: Het opschaven van de aangelegde werkputten en het inkrassen van sporen.

Hoofdstuk 3 Prehistorische sporen en structuren

3.1 Archeologisch referentiekader

3.1.1 De steentijd

Voor de steentijd is het moeilijk om duidelijke structuren te herkennen, vooral omdat op deze sites enkel vuursteenfragmenten worden teruggevonden die veelal moeilijk aan een spoor kunnen worden toegeschreven.

Een beperkte bureaustudie van Zemst en zijn buurgemeenten wijst uit dat in de omgeving van de gemeenten Mechelen, Meise, Kampenhout, Boortmeerbeek en Bonheiden een aantal vondstmeldingen uit archeologisch onderzoek³ zijn opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI).

Gemeente	Toponiem	CAI	Beschrijving
Bonheiden o.a. ook Rijmenam	divers	divers	Verschillende losse silexvondsten uit meso- en neolithicum.
Boortmeerbeek	Hever	divers	Bij veldprospectie ca. 270 stuks silex ingezameld.
Kampenhout	Berg	1308	Pijlpunt met vlakdekkende oppervlakteretouche (mogelijk een bronstijd exemplaar).
Kampenhout	divers	1877+1880	Neolithische pijlpunten.
Mechelen	Zennegat	o.a. 151003	Lithisch materiaal uit het mesolithicum en neolithicum en fragmentjes aardewerk ⁴ .
Mechelen (Mechelen, Muizen, Hombeek, Walem & Leest)	divers	divers	Losse vondsten silex materiaal.
Meise	Heimbeekveld	20130	Lithisch materiaal uit het mesolithicum en neolithicum.

Tabel 3.1: Overzicht van de steentijdvondsten in Zemst en haar buurgemeenten.

In de meeste gevallen (tabel 3.1) betreft het losse vondsten van silexartefacten uit het mesolithicum of het neolithicum in de vorm van afslagen, pijlpunten en bijlen.

³ Om de betrouwbaarheid van de informatie te verbeteren werden enkel deze vondstmeldingen weerhouden die afkomstig zijn uit geverifieerd archeologisch onderzoek.

⁴ Bogemans e.a. 2010.

3.1.2 De bronstijd

Wat de bronstijd betreft zijn slechts weinig vondsten in de omgeving gekend (tabel 3.2). Het gaat veelal om losse aardewerkvondsten of metaalvondsten. De enige aantoonbare structuren in de omgeving uit deze periode zijn mogelijk een aantal grafheuvels met een variërende diameter tussen 20 en 30 m. Duidelijke woonstructuren ontbreken geheel.

Gemeente	Toponiem	CAI	Beschrijving
Bonheiden	Dorstveld	105084	Zeven circulaire structuren, mogelijk grafheuvels.
Boortmeerbeek	Hever	divers	Bij veldprospectie werden twee pijlpunten uit de bronstijd aangetroffen.
Kampenhout	Berg	1308	Pijlpunt met vlakdekkende oppervlakteretouche (mogelijk een bronstijd exemplaar).
Vilvoorde-Peutie	Huinhove	158596/7	Losse vondst van een fragment van een kokerbijltje en late bronstijd aardewerk.
Zemst	Elewijt	4662	Late bronstijd grafveld met vlakgraven met urn.

Tabel 3.2: Overzicht van de bronstijdvondsten in Zemst en haar buurgemeenten.

3.1.3 De ijzertijd

Voor de ijzertijd stijgt het aantal meldingen ten overstaan van de voorgaande perioden exponentieel. Uit deze periode kunnen ook de eerste duidelijke gebouwstructuren worden aangetoond, naast vondsten van enkele begravingen en losse vondsten van (kuilen met) aardewerk (tabel 3.3).

Gemeente	Toponiem	CAI	Beschrijving
Bonheiden	Eksterveld	100040	Vlakgraf uit de ijzertijd.
Bonheiden	Rijmenam	152534	Urnegrav onder een grafheuvel van 30 m (misschien ouder?).
Grimbergen	Groenveld	10143	Grafstructuren uit de ijzertijd.
Kampenhout	Tritsstraat ⁵	-	Enkele ijzertijdkuilen en sporen van ijzerverwerking.
Londerzeel	Hoefsmidstraat ⁶	-	Tweeschepige gebouwplattegrond en verspreide kuilen met onder andere ijzertijdaardewerk.
Mechelen	Hooiendonk	101330	Nederzettingssporen en aardewerk.
Mechelen	Stephenson - Plaza ⁷	101064	Twee gebouwplattegronden uit de ijzertijd.
Mechelen	Nekkerspoel - Borcht	102298	Nederzettingssporen uit de (midden-) ijzertijd en een kano.

⁵ Yperman e.a. 2011.

⁶ Sevenants 2010.

⁷ Bracke & De Vriendt 2009.

Mechelen - Hombeek	divers	divers	Indicaties voor ijzertijdbewoning op basis van hoge dichtheid aan kuilen, mogelijk ook een waterput.
Mechelen	OLV ter Doorn kapel	102310	Gebouwd op een grafheuvel uit de ijzertijd, verschillende andere in de buurt.
Meise	Heimbeekveld ⁸	-	Nederzettingssporen uit de ijzertijd.

Tabel 3.3: Overzicht van de ijzertijdvondsten in Zemst en haar buurgemeenten.

3.2 Bespreking van prehistorische sporen en structuren

3.2.1 Prehistorische kringgreppels

Tijdens het onderzoek zijn sporen van drie grafheuvels aangetroffen. In Eppegem zijn, zoals bij veel grafheuvels in Vlaanderen, de grafheuvellichamen verdwenen, zodat alleen de kringgreppel die ooit de grafheuvel afbakende, archeologisch bewaard is gebleven.

Grafheuvels komen vanaf het laat-neolithicum voor. In de vroege- en midden bronstijd komen grafheuvelgroepen voor. Meestal zijn de grafheuvels opgeworpen op natuurlijke verhogingen in het landschap, zoals dekzandruggen. In België bevat de streek van West- en Oost-Vlaanderen en de Kempen veel grafheuvelgroepen. Een 'leeg' gebied is het centrale deel van de Vlaamse Vallei in West-België⁹. Eppegem ligt ten oosten van dit 'leeg' gebied. Hoewel het geen 'leeg' gebied betreft, is het aantal bekende grafheuvels hier gering. In een straal van 20 km rond Eppegem zijn slechts op zeven plaatsen resten van grafheuvels archeologisch onderzocht (fig. 3.1 en tabel 3.4)¹⁰.

In Oost- en West Vlaanderen zijn een groot aantal kringgreppels opgespoord door luchtfotografische verkenningen¹¹. De zichtbaarheid van de kringgreppels, die zich vaak als *crop marks* aftekenen, is van verschillende omstandigheden afhankelijk, zoals de dikte en het materiaal van de bovenlaag, de weersomstandigheden en de aard van het gewas. Door de zandgrond en de relatief dunne akkerlaag zijn de kringgreppels in Oost- en West Vlaanderen goed waarneembaar. Op de zandleemgronden zijn kringgreppels moeilijker op te sporen. Tijdens archeologisch (voor)onderzoek zijn de greppels vaak ook moeilijk te herkennen. Zo is tijdens het proefsleufonderzoek aan de Kreupelstraat slechts op één plaats (S46 in proefsleuf 10) de kringgreppel van funeraire structuur 1 herkend. Tijdens het vooronderzoek binnen het plangebied voor de verkaveling "Linden Blok" ten westen van de nabijgelegen Beekstraat werd de aanwezigheid van een kringgreppel ook niet herkend¹². Bij het archeologisch onderzoek dat daarop volgde werd door BAAC Vlaanderen echter wel een kringgreppel aangetroffen¹³.

⁸ Van Liefvering & Smeets in prep.

⁹ Theunissen 2009: 48-52.

¹⁰ De zeven cirkels met een diameter van vijf meter die in de jaren '70 van de vorige eeuw zijn aangetroffen te Bonheiden-Dorstveld (CAI 105084) zijn hier niet meegerekend, omdat een goede publicatie van de opgraving ontbreekt. Tevens kan het ook gaan om greppels rond hooi of graanmijten.

¹¹ Ampe e.a. 1995.

¹² Reyns & Dierckx 2012.

¹³ Woltinge & Gierts in prep.

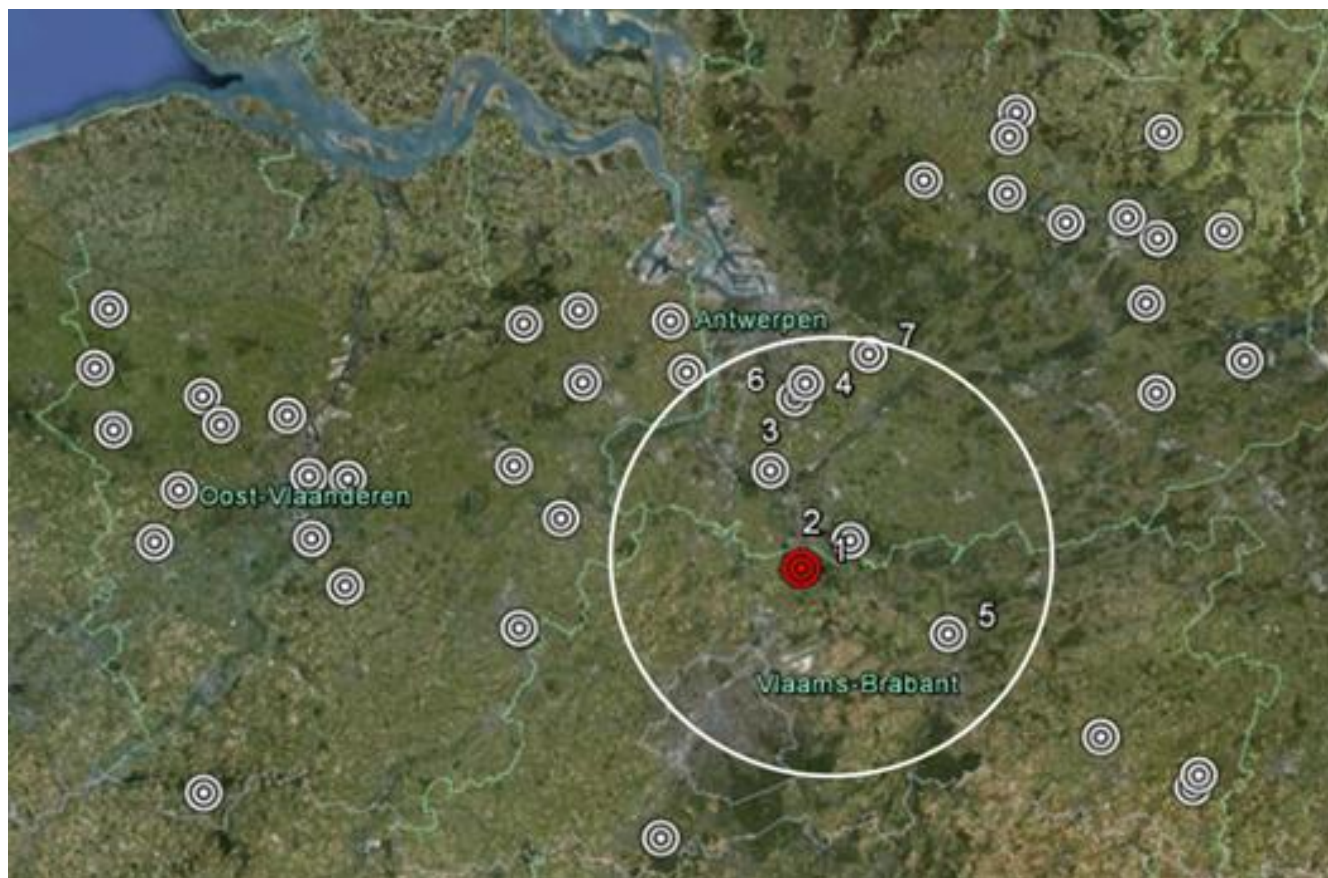

Fig. 3.1 Archeologisch bekende prehistorische kringgreppels in Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Vlaams-Brabant. (Samenstelling: Studie bureau Archeologie bvba)

De bekende prehistorische kringgreppels binnen een straal van 20 km rond Eppegem zijn:

- 1: Eppegem-Kreupelstraat en Eppegem-Beekstraat
- 2: Rijmenam-Zwart water
- 3: Rumst-Schoolstraat
- 4: Hove-Jos Coveliersstraat I
- 5: Wijgmaal-Kroonstraat
- 6: Edegem-Buizegem
- 7: Ranst-Zevenbergen

Site	Structuren	Datering:	Afmetingen:	Literatuur:
Rijmenam-Zwart water	Eén grafheuvel.	IJzertijd	?	Bauwens-Lesenne 1965.
Rumst-Schoolstraat	Twee aansluitende kringgreppels.	Vroege- en midden bronstijd.	Diameter van 20 m en 8 x 6,8 m.	Bruggeman e.a. 2012.
Hove-Jos Coveliersstraat I	Ovaalvormige greppel en twee kringgreppels.	Niet nauwkeurig dateerbaar. IJzertijd aardewerk in vulling van de greppel.	Ovaalvormige greppel: ca. 13,5 x 17,5 m.	Verhaert & Annaert 2003, 108.

Site	Structuren	Datering:	Afmetingen:	Literatuur:
Edegem-Buizegem	Centrale kringgreppel met daaromheen een andere kringgreppel.	Centrale kringgreppel: laat-neolithisch. Gedateerd op basis van aardewerk. Externe kringgreppel: niet nauwkeurig dateerbaar.	Centrale kringgreppel: 8,4 tot 8,8 m Externe kringgreppel: 53 tot 54 m.	Annaert 2006; Vandevelde & Annaert 2007: 70-72.
Wijgmaal-Kroonstraat	Enkelvoudige kringgreppel.	Vroege-/midden bronstijd. Gedateerd op basis van aardewerk.	Diameter binnenkant: 24-25 m.	Pauwels 2006.
Ranst-Zevenbergen	Twee enkelvoudige kringgreppels.	Laat-neolithicum of begin finaal-neolithicum. ¹⁴ C datering. Andere kringgreppel niet nauwkeurig dateerbaar.	Beide 12 m.	Van Liefveringe 2009: 18-20.

Tabel 3.4 Overzicht van de archeologisch bekende kringgreppels binnen een straal van 20 km rond Eppegem.

Op 4 en 7 maart 2011 zijn er door het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) luchtfoto's genomen van Vlaams-Brabant. Op één van de luchtfoto's is het opgravingsvlak goed zichtbaar. Op deze foto zijn twee kringgreppels duidelijk te onderscheiden. Hieruit is gebleken dat twee van de drie kringgreppels niet als zodanig zijn herkend in het veld, waarschijnlijk door de sterke uitloging van de sporen. Op basis van de vlakfoto's zijn de kringgreppels op de vlaktekening vervolledigd. Op de vlaktekening is aangegeven wat aangevuld is (fig. 3.2).

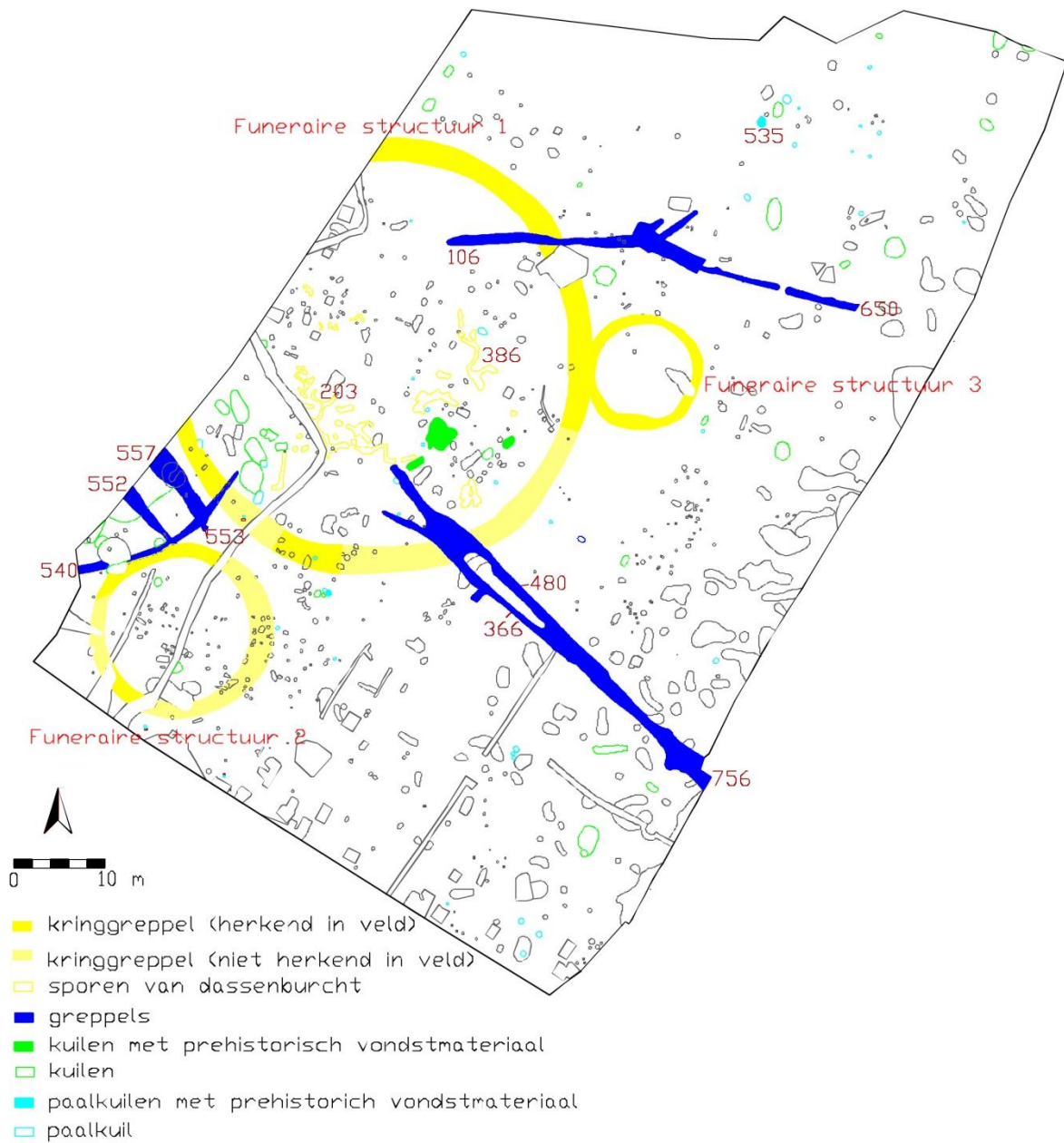

Fig. 3.2 Opgravingsplan met daarop aangegeven de (vermoedelijke) prehistorische sporen. De meeste (paal)kuilen zijn wegens gebrek aan vondstmateriaal niet te dateren.

Fig. 3.3 Luchtfoto waarop het opgravingsvlak te zien is.

Gezien het gebrek aan centrale begravingen en het ontbreken van vondstmateriaal in de onderste vulling van de kringgreppels vallen de grafmonumenten in Epepegem en bijgevolg de chronologie binnen het grafveld niet te dateren. Ook de bovenste vullingen van de greppels bevatten weinig tot geen archeologisch materiaal.

In de late bronstijd verandert het grafritueel. Verschillende individuen worden niet meer in één 'familieheuvel' begraven, maar individueel in kleinere grafmonumenten. De kleine grafmonumenten werden bij elkaar aangelegd, zodat de zogenaamde urnenvelden ontstonden. Tijdens de urnenveldenperiode werd het aanleggen van grote grafheuvels echter niet helemaal opgegeven. Er zijn enkele rijke graven bekend uit voornamelijk de 7de eeuw v.Chr., die gesitueerd zijn onder grote grafheuvels, de zogenaamde 'vorstengraven'. Het bekendste voorbeeld is het vorstengraf van Oss, waarbij in de vroege ijzertijd een heuvel met een diameter van 52 m werd aangelegd over een grafheuvel uit de midden bronstijd¹⁴.

De kringgreppels kunnen dus niet nader gedateerd worden dan laat-neolithicum tot vroege ijzertijd. Het toewijzen van een nauwkeurigere datering op basis van de diameters van de kringgreppels is gezien de huidige stand van kennis van het grafheuvelonderzoek in Vlaanderen niet mogelijk.

Funeraire structuur 1

Funeraire structuur 1 bestaat uit een enkele kringgreppel (S590). Het westelijk deel van de kringgreppel bevindt zich buiten het opgegraven areaal. De externe diameter van de kringgreppel bedraagt ongeveer 48 m en is daarmee de grootste grafstructuur binnen het opgegraven areaal. De breedte van de greppel varieert van 1,8 tot 3 m. De diepte van de greppel bedraagt in het noordelijk deel ongeveer 45 cm (fig. 3.4) en in het zuidelijk deel ongeveer 80 cm.

¹⁴ Hessing & Kooi 2005: 643.

In de greppel zijn een aantal scherven aangetroffen, die niet nader te dateren zijn dan late bronstijd tot inheems Romeins. In de buurt van de kringgreppel is een fragment aardewerk aangetroffen dat gedateerd kan worden in het late neolithicum tot bronstijd (in S557). In een kuil die binnen het areaal van de kringgreppel is gesitueerd is aardewerk aangetroffen dat gedateerd kan worden in de late bronstijd en vroege ijzertijd (S495).

Fig. 3.4 Coupe door de kringgreppel van funeraire structuur 1.

De greppel moet waarschijnlijk in de Romeinse periode al opgevuld geweest zijn, omdat een paalkuil (S559) de greppel doorsnijdt. Op basis van de revolvertasvorm is deze paalkuil waarschijnlijk in de late ijzertijd of vroeg Romeinse periode te dateren¹⁵.

Funeraire structuur 2

Funeraire structuur 2 bestaat uit een enkele kringgreppel (S543) en bevindt zich ongeveer vier meter ten zuiden van funeraire structuur 1. De externe diameter van de kringgreppel bedraagt ongeveer 20 meter. De breedte van de greppel varieert van 1,3 tot 2,5 m. De diepte van de greppel bedraagt ongeveer 60 cm (fig. 3.5).

Er zijn in de greppel geen vondsten gedaan, waardoor het niet mogelijk is de structuur te dateren. Vlak bij de kringgreppel bevindt zich een kuil uit de Eerste Wereldoorlog (S107), waarin twee scherven zijn gevonden die niet nader gedateerd kunnen worden dan late bronstijd tot inheems Romeins.

Brandrestengraf S115, dat op basis van aardewerk gedateerd kan worden in de 2de eeuw, oversnijdt de kringgreppel.

¹⁵ Revolvertasvormige paalkuilen komen voor bij gebouwen van het type Alphen-Ekeren, maar ook bij spiekers. Voor een voorbeeld zie: Pauwels & Creemers 2006: 52-55.

Fig. 3.5 Coupe door de kringgreppel van funeraire structuur 2.

Funeraire structuur 3

Structuur 3 (S585) bestaat uit een enkele kringgreppel (fig. 3.6). De diameter van de kringgreppel bedraagt ongeveer 13 m en is daarmee de kleinste funeraire structuur binnen het opgegraven areaal. De breedte van de greppel varieert van 0,7 tot 1,6 m. De diepte van de greppel bedraagt ongeveer 32 cm (fig. 3.7). De greppel wordt doorsneden door een boomval (S586).

In de greppel is een stuk silex gevonden, dat in het neolithicum tot bronstijd gedateerd kan worden. De kringgreppel sluit aan op die van funeraire structuur 1. Door de sterke uitloging van de vullingen van beide kringgreppels en de geringe diepte van de greppels ter hoogte van de aansluiting, was er geen oversnijding waar te nemen. Twee aansluitende kringgreppels komen niet veelvuldig voor. In Vlaanderen is dit alleen waargenomen te Adegem-Vliegplein¹⁶, Rumst-Schoolstraat¹⁷ en mogelijk te Waardamme-Vijvers¹⁸. Op de site Oedelem-Wulfsberge is een dubbele palenkrans geplaatst tussen een enkelvoudige en een dubbele kringgreppel. De paalkuilen van de palenkrans oversnijden de grachtvullingen van beide circulaire structuren. De palenkrans werd dus opgericht tussen twee bestaande grafmonumenten¹⁹. In Nederland zijn aansluitende kringgreppels alleen aangetroffen te Toterfout-Halve Mijl (Noord-Brabant)²⁰.

¹⁶ Bourgeois e.a. 1994; Bourgeois & Van Doorselaer 1996: 27.

¹⁷ Bruggeman e.a. 2012.

¹⁸ Demeyere & Bourgeois 2005: 27.

¹⁹ Cherretté & Bourgeois 2003:35.

²⁰ Theunissen 2009: 71.

Fig. 3.6 Vlakfoto van de kringgreppel van funeraire structuur 3 in werkput 3.

Fig. 3.7 Coupe door de kringgreppel van funeraire structuur 3.

3.2.2 Sporen van een dassenburcht

Binnen de grootste kringgreppel (funeraire structuur 1) zijn sporen zichtbaar die ontstaan zijn doordat dassen in het grafheuvellichaam gangen hebben gegraven (goede voorbeelden zijn S203 en S386). Deze sporen komen regelmatig voor bij grafheuvels²¹. Dit komt omdat dassen het liefst graven in een helling, onder andere omdat bij het graven de das hierdoor het zand sneller kwijt raakt.

Een dassenburcht bestaat uit een uitgebreid gangenstelsel met verschillende kamers. De breedte van dassengangen is 25 tot 35 cm en op enkele plaatsen breder zodat de dassen elkaar kunnen passeren. Het merendeel van de natuurlijke sporen te Epegem betreft waarschijnlijk kamers. Kamers hebben vaak een doorsnede van 50 cm. In de kamer kunnen twee en hooguit drie dassen slapen.

Een dassenburcht bestaat meestal uit verschillende lagen (verdiepingen). De lagen kunnen tot vier meter diep zitten, maar de gemiddelde diepte is één meter. Doordat een dassenburcht van generatie op generatie wordt bewoond, kan de hoofdburcht een aanzienlijk oppervlakte bereiken. De oppervlakte van een burcht kan meer dan één hectare beslaan. De oppervlakte van het territorium van de das varieert van 50 tot 150 hectare.

Dassen bewonen een grote variatie aan biotopen. Ze komen zowel voor in zand als kleigebieden. Het hoofdvoedsel van een das bestaat uit regenwormen, die hij bij nat weer van het gras raapt. Intensief begraasde weilanden met kort gras zijn dus uitermate geschikt voor de das²².

3.2.3 Prehistorische (paal)kuilen

In het noordelijk deel van het plangebied zijn een aantal (paal)kuilen aangetroffen. De (paal)kuilen waren in het vlak erg moeilijk te herkennen door de sterke uitloging. In profiel waren de sporen duidelijker (fig. 3.8). Er zijn geen gebouw- of bijgebouwplattegronden te reconstrueren.

In een (paal)kuil (S535) zijn een aantal scherven aangetroffen die niet nader te dateren zijn dan de late bronstijd tot inheems Romeins. De magering met potgruis en mineralen (fijne kwarts en een enkel fragment vuursteen) wijst eerder in de richting van de late bronstijd en vroege ijzertijd.

Ongeveer 2,8 m ten noordoosten van dit spoor is een andere (paal)kuil aangetroffen (S538).

In de buurt van de twee paalsporen zijn nog een aantal paalsporen en kuilen aangetroffen (fig. 3.9 en 3.10). In deze sporen zijn geen vondsten aangetroffen. Soms was het door de sterke uitloging van de sporen niet duidelijk of het spoor antropogeen of natuurlijk was.

Het is niet mogelijk om de functie van de kuilen te achterhalen. Gezien de nabijheid van de grafheuvels is het mogelijk dat het om offerkuilen gaat. Het offeren van voorwerpen of dieren heeft een lange traditie. Een goed voorbeeld is de depositie van bronzen bijlen in beken tijdens de bronstijd²³. Bronstijdkuilen met daarin deposities van organisch materiaal, zoals schedels van stieren, zijn aangetroffen te Velsbroek (Noord-Holland) in de nabijheid van een bronstijd grafheuvel²⁴. In de nabijgelegen Broekpolder zijn ook prehistorische kuilen met aardewerk en organisch materiaal, zoals dierlijke botten, bewerkt en onbewerkt hout, mest en plantaardig materiaal teruggevonden.

²¹ Oedelem-Wulfsberge, Cherretté & Bourgeois 2003: 33. Edegem-Buizegem, Vandeveldé & Annaert 2007: 70. Meldert-Zelemsebaan, Steenhoudt & Smeets, in prep. Persoonlijke observatie bij de opgraving van Gent-Hogeweg. Heuvel 7 te Oss-Zevenbergen werd in 2004 door een dassenfamilie bewoond. Fokkens e.a. 2009: 119-120.

²² <http://www.dassenwerkgroepbrabant.nl>

²³ Fontijn 2002.

²⁴ Therkorn 2008: 154-155.

Therkorn ziet het vullen van kuilen met dagelijkse objecten of resten daarvan, als deel van een geloofssysteem, waarbij het opslaan van goederen voor het hiernamaals belangrijk is binnen het concept van een cyclus tussen het hemelse en het aardse²⁵.

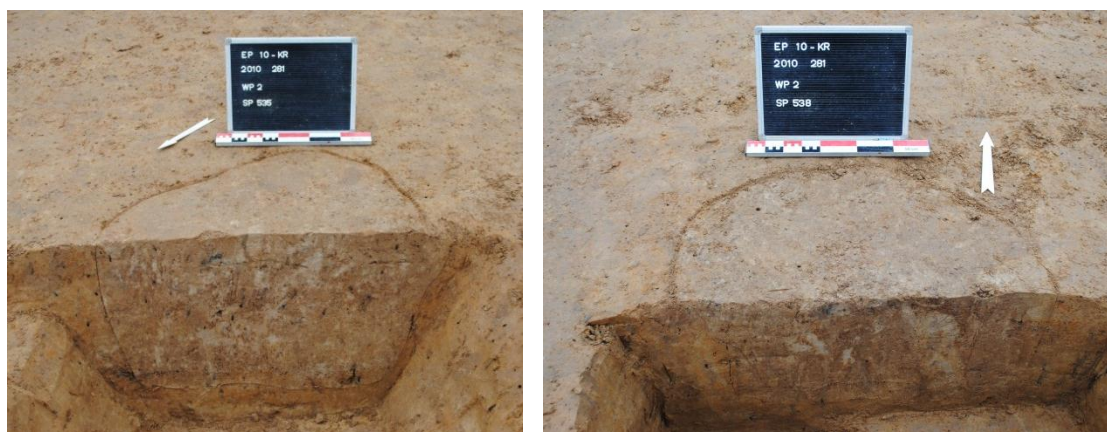

Fig. 3.8 Links: Coupe door S535. Rechts: Coupe door S5368.

Fig. 3.9 Coupe door kuil S597.

Fig. 3.10 Coupe door kuil S805.

²⁵ Therkorn e.a. 2009: 180-181.

3.2.4 Greppels

Tijdens het onderzoek zijn verschillende greppels aangetroffen. Hoewel ze waarschijnlijk niet (allemaal) pre-Romeins zijn, worden ze hier toch besproken, omdat ze in verband kunnen worden gebracht met de grafheuvels.

Greppel S540 maakt een ronding en oversnijdt de kringgreppels van funeraire structuren 1 en 2. De breedte van de greppel varieert van 0,6 tot 1,2 m. Ter hoogte van de kringgreppel van funeraire structuur 1 vermindert de breedte om daarna geleidelijk te verdwijnen. Hier bevond zich het heuvellichaam van funeraire structuur 1. De diepte van de greppel bedraagt 10 tot 18 cm (fig. 3.11).

In de greppel zijn geen vondsten aangetroffen. Gezien de oversnijding waren de kringgreppels van funeraire structuren 1 en 2 reeds opgevuld. Uit het feit dat de greppel stopt ter hoogte van de kringgreppel van funeraire structuur 1 en afbuigt ter hoogte van de kringgreppel van funeraire structuur 2 kan men vermoeden dat de greppels zijn gegraven op het moment dat de grafheuvels nog (gedeeltelijk) intact waren.

Een greppel die in verbinding staat met twee kringgreppels is ook aangetroffen te Waardamme-Vijvers. Hier had de greppel een tegenhanger. De greppels te Waardamme zijn geïnterpreteerd als een enkelvoudige circulaire structuur die als het ware geperst zit tussen twee andere grafheuvels²⁶. In Eppegem maakt de datering, de locatie en de ronding van de greppel een dergelijke interpretatie niet waarschijnlijk.

Greppel S540 oversnijdt greppel S552 en greppel S557. In beide greppels is Romeins materiaal aangetroffen. Het gaat om een aantal fragmenten bouwceramisch materiaal en een aantal fragmenten grijsbakend aardewerk die niet nader te dateren zijn dan Romeins. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de greppel waarschijnlijk is opgevuld in de Romeinse periode.

Fig. 3.11 Coupe door greppel S540.

S552 is een greppel met een breedte variërend van 0,5 tot 1,6 m. De diepte van de greppel bedraagt 44 cm (fig. 3.12). In de greppel zijn enkele scherven gevonden, die niet nader te dateren zijn dan Romeins. Ook zijn er drie fragmenten tegula aangetroffen.

S557 is een greppel met een breedte variërend van 1,3 tot 2,6 m. De diepte van de greppel bedraagt 52 cm (fig. 3.12). Uit de greppel komt een tegula fragment en een fragment aardewerk dat gedateerd

²⁶ Demeyere & Bourgeois 2005: 27.

kan worden in het late neolithicum tot bronstijd. Gezien de grootte van de scherf gaat het waarschijnlijk om opspit.

S553 is waarschijnlijk het vervolg van greppel S557. Uit dit spoor komen geen vondsten.

Fig. 3.12: Links: Coupe door greppel S557. Rechts: coupe door greppel S552.

Andere greppels die in verband kunnen worden gebracht met de grafheuvels situeren zich aan de oostzijde van de kringgreppel van funeraire structuur 1. De greppels stoppen binnen het areaal van de kringgreppel.

Greppel 756 is 40 cm diep. Ongeveer 11 m ten oosten van funeraire structuur 1 vertakt de greppel in twee kleine greppels (S366 en S480). Deze greppeltjes houden ongeveer dezelfde diepte en eindigen binnen de kringgreppel. In greppel 366 is één scherf aangetroffen en in greppel 480 drie. De scherven kunnen niet nader gedateerd worden dan late bronstijd tot ijzertijd. Gezien het gering aantal scherven en de geringe grootte van de scherven kan een datering van de greppels in de Romeinse periode niet uitgesloten worden.

Een andere greppel (S106 en S650) situeert zich ten noorden van structuur 2. In de greppel zijn geen vondsten aangetroffen. Net zoals greppel 756 heeft de greppel ook een vertakking. De diepte varieert tussen 16 en 30 cm.

Mogelijk gaat het om erosiegeultjes. Het soms grillige verloop van deze sporen kan hiervoor een aanwijzing zijn.

Hoofdstuk 4 Sporen en structuren uit de Gallo-Romeinse periode

4.1 Archeologisch referentiekader

Op het grondgebied van de deelgemeente Eppegem zijn slechts twee CAI-meldingen gekend van Gallo-Romeinse vondsten. Het betreft een losse vondst van Romeins bouwceramiek en de attestatie in 1871 van plaveisels die deel moeten hebben uitgemaakt van het wegtracé van een Romeinse heirbaan die de *vicus* van Asse met die van Elewijt heeft verbonden²⁷.

De aanwezigheid van deze heirbaan is een eerste indicatie dat Eppegem zich in een door de Romeinen druk bewoond landschap bevindt. De heirbaan Asse-Elewijt (fig. 4.1) is niet de enige heirbaan in de omgeving. Vanuit Elewijt, een *vicus* of regionaal centrum, liepen in de Romeinse periode heirbanen naar Asse, Baudecot-Namen, Tienen-Tongeren en een laatste heirbaan naar het noorden. Dit noordelijk tracé verbindt zo de *vicus* van Elewijt met deze van Kontich en loopt vermoedelijk nog verder noordelijk naar de Rijn-*limes*.

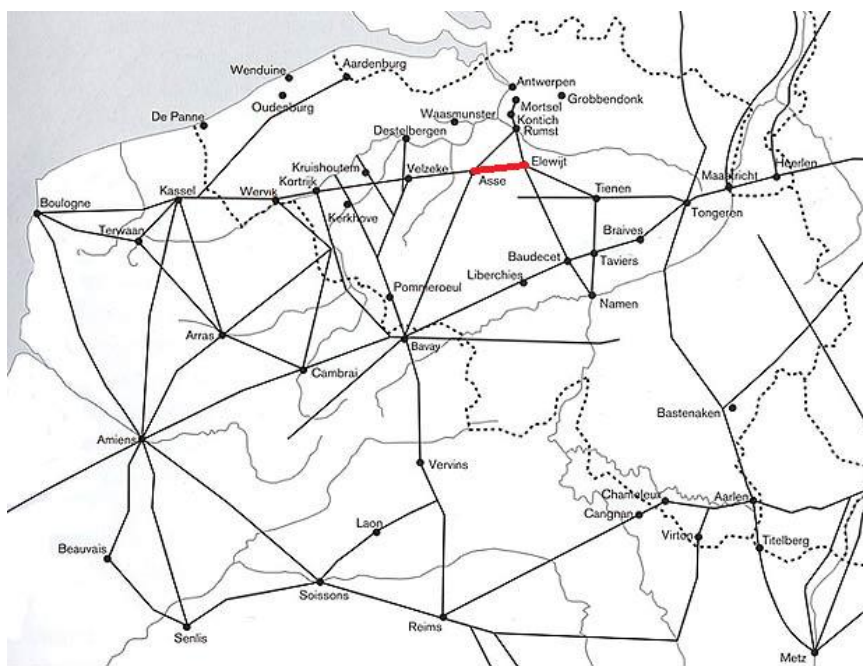

Fig. 4.1: Overzicht van het Romeinse wegennet met in het rood het traject Asse-Elewijt dat doorheen Eppegem loopt²⁸.

Naast sporen van het Romeinse wegennet zijn ook talrijke vindplaatsen gekend in de omgeving waarbij de vindplaatsen verdichten naar het noordoosten toe (fig. 4.2). Dit fenomeen is te verklaren door de aanwezigheid van de *vicus* van Elewijt in deze regio.

²⁷ CAI 155383: losse vondst van Romeins bouwceramiek; CAI 1469: lijnsegment van de Romeinse heirbaan Asse-Elewijt.

²⁸ Rogge & Vermeulen 1993: 59, fig. 1.

blauw : opgravingsareal
rode ster : Romeinse vindplaats ; *rode ovaal* : vicus van Elewijt ; *rode lijn* : heirbaan
oranje : suggestief verloop heirbanen.

Fig. 4.2: Overzicht van het Romeinse vindplaatsen in de omgeving van de site.

De *vicus* van Elewijt geldt als het regionaal bestuurlijk, administratief en religieus centrum in de Gallo-Romeinse periode. Deze bewoningsagglomeratie werd opgegraven in de jaren '40 en '50²⁹ en door latere (nood)opgravingen³⁰ verder opgevolgd.

Het materiaal is summier en gefragmenteerd gepubliceerd met uitzondering van een scriptie aan de Universiteit Gent³¹. De site kenmerkt zich door de aanwezigheid van een sterker geromaniseerd en 'rijker' vondstmateriaal en de karakteristieke van een echt baandorp waarbij de inplanting van de gebouwen op de weg is geënt. Structureel bestaat de huizenbouw binnen de *vicus* uit veelal tweebeukige huizen. Sporadisch komen onder invloed van het leger ook huizen voor op liggerbouw zoals in de vicus van Grobbendonk kon worden geïllustreerd. Sporen van een duidelijke religieuze functie zoals te Kontich³², Grobbendonk³³ of Tienen³⁴ ontbreken hier. Een onduidelijke gebouwplattegrond met vondsten van wierrookkelken en paardenbeeldjes in terra cotta kan mogelijk deze functie hebben vervuld³⁵.

Ook een duidelijk (over)zicht van de tot de nederzetting behorende grafvelden ontbreekt. Oud onderzoek door Galesloot en Van Dessel op het einde van de 19de eeuw en in het begin van de 20ste eeuw doet de ligging van het grafveld op de Zwijnenberg vermoeden.

De *vicus* kent geen vroeg-Romeinse occupatie en ook andere vroeg-Romeinse sites komen in de bredere regio niet voor. Dit heeft alles te maken met het landschap dat in die periode nog

²⁹ Mertens 1949. Mertens 1950. Mertens 1954.

³⁰ Van Impe & De Buyser 1990. Bracke & Verelst 2008.

³¹ Bogaert 1972.

³² Verbeeck 2001: 22-37.

³³ De Boe 1977.

³⁴ Martens 2007: 39-44.

³⁵ De Beenhouwer 2005.

onvoldoende is geromaniseerd. Hiervoor is het wachten tot de laat-Flavische periode en het begin van de midden-Romeinse periode.

Een vondstmelding uit een lokale studie vermeldt naast de CAI ook nog de vondsten van een belangrijk aandeel Romeins vondstmateriaal onder de Sint-Pieterskerk te Zemst. De kerk die in 1914 afbrandde ten gevolge van de oorlog werd hetzelfde jaar nog terug opgebouwd. Tijdens deze werken kwam er een grote hoeveelheid Gallo-Romeins aardewerk aan het licht die door de tijdsdruk van de bouwwerkzaamheden niet kon worden onderzocht maar 'in situ' werd bewaard onder de nieuw aangebrachte vloer³⁶.

4.2 Bespreking van sporen en structuren uit de Gallo-Romeinse periode (fig.4.3)

4.2.1 Gallo-Romeinse bewoningssporen

Er zijn verschillende Gallo-Romeinse bewoningssporen aangetroffen in het plangebied. In het zuiden van het plangebied is een forse paalkuil (S462) met een diepte van 45 cm aangetroffen. In de paalkuil is een dupondius, die onder keizer Hadrianus in Rome is geslagen, gevonden. Dit geeft een *terminus post quem* van het begin van de tweede eeuw. Verder zijn in de paalkuil scherven aangetroffen van handgevormd aardewerk, die gedateerd kunnen worden in de late bronstijd-ijzertijd.

In de buurt van S462 zijn twee smalle, ondiepe greppels aangetroffen (S460 en S468). Greppel S460 heeft een uitstulping in het noordoosten. In de greppels zijn geen vondsten aangetroffen. In de buurt van greppel S460 is wel een fragment aangetroffen van een wrijfschaal van het Maas I baksel, dat vanaf het begin van de 1ste eeuw tot het begin van de 2de eeuw gedateerd wordt³⁷. Mogelijk behoren de greppels tot dezelfde fase als de paalkuil en vormen ze de resten van een (hoofd)gebouw. De afmetingen van het gebouw zouden dan minimaal 9,9 bij 3,9 m zijn (fig. 4.4).

³⁶ Keller s.d.: 59.

³⁷ Willems 2005: 32-34.

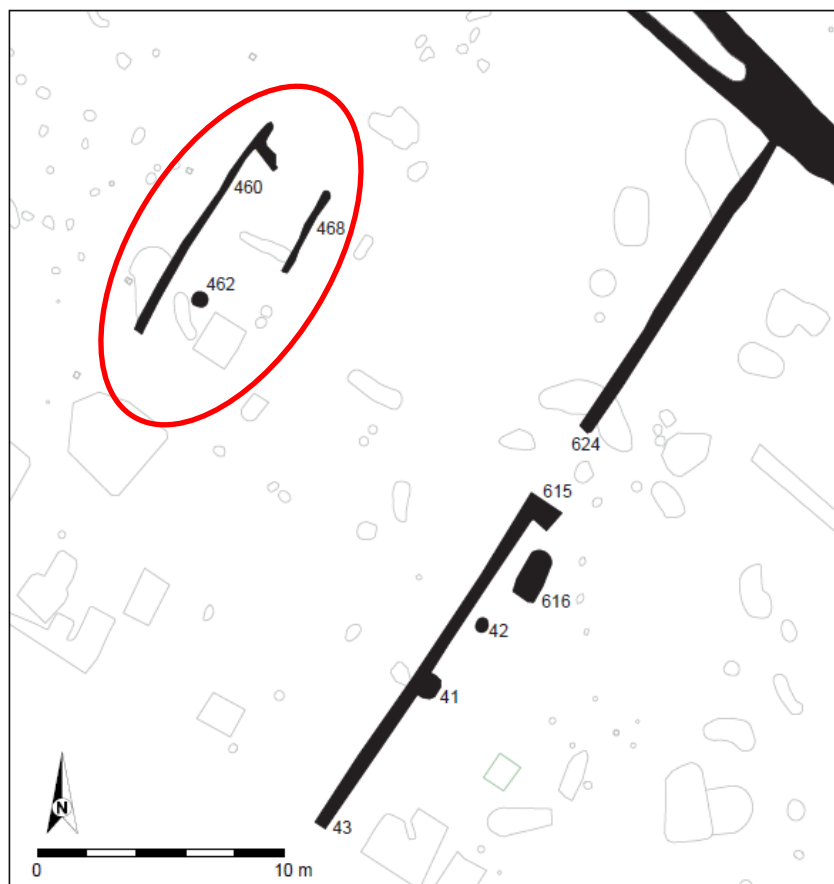

Fig. 4.4: Plattegrond van het mogelijk hoofdgebouw (rood omcirkeld). Ten oosten hiervan ligt een greppel met dezelfde oriëntatie als het mogelijke hoofdgebouw.

Het mogelijke hoofdgebouw kan gefundeerd zijn met een standgreppel. In Eke-Molen (Oost-Vlaanderen) is een compleet hoofdgebouw van 9 x 4 m met wandgreppel en ingang in de oostelijke korte zijde aangetroffen (fig 4.5). Het huis is gedateerd in de 2de eeuw. Hier is ook een forse paalkuil aangetroffen binnen het gebouw³⁸.

Fig. 4.5: Huis met standgreppels uit Eke-Molen³⁹.

³⁸ Vermeulen 1992: 194.

³⁹ Vermeulen 1992: 198.

In Tiel-Passewaaij 1 (Gelderland) is een nagenoeg identieke vorm aangetroffen. Hier heeft de plattegrond een lengte van 18,4 m en een breedte van 6,4 m. Het gebouw heeft wandgreppels met wandstijlen. Ook hier is een ingang in de oostelijke korte zijde aangetroffen, maar ook één in de lange noordelijke zijde. Er werden geen middenstijlen of binnenstijlen teruggevonden. Vondstmateriaal uit de greppels rond het gebouw dateert deze structuur in de 3de eeuw⁴⁰. Mogelijk is te Epegem de ingang, zoals bij de gebouwen van Eke en Tiel, te situeren in de oostelijke korte zijde, ter hoogte van de uitstulping.

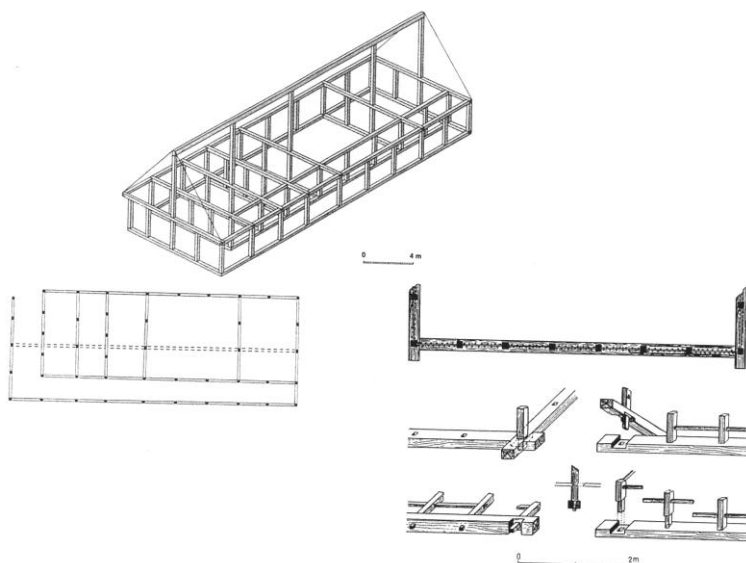

Fig. 4.6: Voorbeeld van een hoofdgebouw van het ligbalk type te dateren op het einde van de 1ste eeuw. Het betreft hier een gebouw van ongeveer 23 bij 8 m⁴¹.

Het is ook mogelijk dat het hoofdgebouw behoort tot het ligbalk type, waarbij het houtskelet voor vakwerkbouw op de horizontale ligbalken werd gemonteerd (fig. 4.6). De ligbalken werden op de bodem of in ondiepe greppels neergelegd. Hoofdgebouwen van het ligbalk type komen in Vlaanderen sporadisch voor, mogelijk door de slechte archeologische zichtbaarheid. Voorlopig lijkt de bouwmethode vooral voor te komen op militaire sites⁴². In de Romeinse vicus te Grobbendonk werd het echter ook gevonden⁴³.

Ongeveer 13 m ten oosten van greppel S468 is een greppel met dezelfde oriëntatie als het mogelijke hoofdgebouw aangetroffen. Deze greppel (S43 en S624) is ondiep (maximaal 22 cm) en heeft een onderbreking (fig. 4.7). De onderbreking bevindt zich ter hoogte van het mogelijk hoofdgebouw. Het kan hier gaan om de afscheiding van het erf van het mogelijke hoofdgebouw. In de greppel zijn geen vondsten aangetroffen. De greppel sluit aan op greppel S756. Deze greppel is niet goed te dateren, maar is waarschijnlijk prehistorisch of vroeg Romeins (zie 3.2.4).

De greppel heeft twee uitstulpingen (S41 en S615). Eén van die uitstulpingen is gesitueerd bij de onderbreking. In de coupe is hier een paalkuil te herkennen met een diepte van 24 cm. In de buurt

⁴⁰ Heeren 2006: 237-239.

⁴¹ De Boe 1988, fig. 13.

⁴² Zoals te Oudenburg (Vanhoutte 2007: 206-207.)

⁴³ De Boe 1984: 72-73. De Boe 1988.

van de greppel zijn een aantal sporen aangetroffen (S42 en S616), die mogelijk aan de greppel te relateren zijn. Deze sporen zijn ook ondiep (maximaal 14 cm).

Fig. 4.7: Vlakfoto met daarop zichtbaar de onderbreking van de greppel.

De kringgreppel van funeraire structuur 1 wordt doorsneden door een forse revolvertasvormige paalkuil (S559). De paalkuil heeft een diepte van 76 cm (fig. 4.8). In de paalkuil zijn geen vondsten aangetroffen, maar op basis van de vorm van de kuil behoort de paalkuil waarschijnlijk tot een hoofdgebouw of spieker uit de late ijzertijd of vroeg Romeinse periode⁴⁴. Het verdere verloop van de plattegrond bevindt zich waarschijnlijk buiten het opgegraven areaal.

Fig. 4.8: Coupe door greppel S559.

⁴⁴ Revolvetasvormige paalkuilen komen voor bij gebouwen van het type Alphen-Ekeren, maar ook bij spiekers. Voor een voorbeeld zie: Pauwels & Creemers 2006: 52-55.

4.2.2 Gallo-Romeinse brandrestengraven

Naast Gallo-Romeinse bewoningssporen zijn er ook aanwijzingen voor enkele begravingen uit deze periode. Een klein aantal begravingen in combinatie met bewoningssporen past goed in het algemene beeld van die periode. Het is een verschijnsel dat zijn oorsprong heeft vanaf de midden-ijzertijd⁴⁵. In Vlaanderen komen onder andere te Maldegem-Burkel⁴⁶, Meise-Heimbeekveld⁴⁷, Gent-Hogeweg⁴⁸, Melle-'t Lammeken⁴⁹ kleine groepjes van graven of totaal geïsoleerde graven voor in randzones van Gallo-Romeinse nederzettingen⁵⁰.

Tijdens de Romeinse periode komen in Vlaanderen inhumatie- en crematiegraven voor. De crematiegraven kunnen onderverdeeld worden in brandgraven en *bustum*graven. Bij een *bustum* bevond de brandstapel zich onmiddellijk boven de grafkuil. Bij een brandgraf zijn de brandstapel en de begraafplaats ruimtelijk van elkaar gescheiden. Brandrestengraven (*Brandgrubengräber*) behoren tot deze categorie, net zoals urnengraven, urnengraven met brandresten (brandafvalgraven) en beenderpakgraven⁵¹.

Bij brandrestengraven werden de crematieresten niet apart verzameld, maar werd de grafkuil in één keer gevuld met slechts een gedeelte van de resten van de brandstapel. In deze graven komen verspreid crematieresten voor. Het probleem is dat kuilen met crematieresten en houtskool niet altijd brandrestengraven hoeven te zijn⁵². Er kan ook sprake zijn van andere functies. Het kan bijvoorbeeld ook gaan om het apart deponeren van het 'afval' van de brandstapel.

In Eppegem zijn twee ondiepe kuilen (S115 en S369) met veel verbrandingsresten aangetroffen, die geïnterpreteerd kunnen worden als brandrestengraven. S115 is in het vlak ovaalvormig en in profiel onregelmatig. Het spoor is erg gebioturbeerd (fig. 4.9). De maximale diepte bedraagt 20 cm. S369 is in het vlak langwerpig en in profiel onregelmatig. De maximale diepte bedraagt 40 cm.

Bij het couperen en afwerken van de twee sporen zijn geen crematieresten aangetroffen. Toch zijn de aanwezigheid van een archeologisch volledige geverfde beker die te dateren is in de 2de eeuw en een aantal scherven met sporen van verhitting in S115 positieve aanwijzingen dat het toch gaat om een brandrestengraf. In S369 is een glasvloeijsel van een gesmolten prismaflesje aangetroffen. In het algemeen is de hoeveelheid bot in brandrestengraven erg laag. Op de meeste sites in het zandig deel van Vlaanderen worden in bijna alle brandrestengraven slechts enkel zeer fragmentaire stukjes bot gevonden en levert verder onderzoek niets op. Meer dan 75 gram is uitzonderlijk⁵³. Te Maasmechelen (Limburg) ligt het gewicht van de gecremeerde beenderen in brandrestengraven uit de Romeinse periode hoger. Van de 24 als brandrestengraven geïnterpreteerde sporen hadden 11 een gewicht hoger dan 300 gram. Het maximum gewicht aan gecremeerde beenderen was 863 gram⁵⁴.

⁴⁵ Gerritsen 2003: 134, 138.

⁴⁶ Crombé e.a. 2005: 105.

⁴⁷ Van Liefferinge & Smeets in prep.

⁴⁸ Dyselinck in prep.

⁴⁹ De Clercq 2000b: 214.

⁵⁰ Te Maldegem-Burkel en Gent-Hogeweg liggen de brandrestengraven vlakbij prehistorische grafheuvels.

⁵¹ Voor de typologie, zie Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen, 5.6.2.4.

⁵² Hiddink 2003: 112-121.

⁵³ Een mogelijke uitzondering is het grafveld van Oudenburg. Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen, 5.6.2.4.

⁵⁴ Steenhoudt & Smeets 2012.

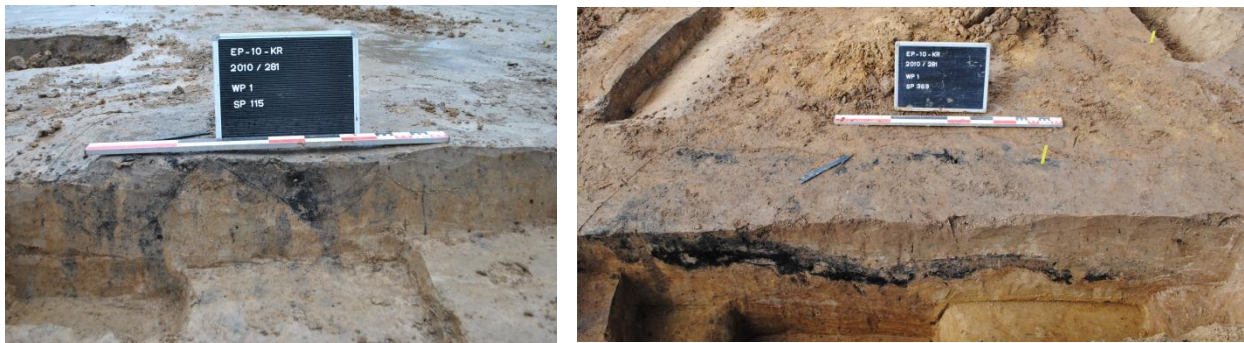

Fig. 4.9: Links: coupe door S115. Rechts: coupe door S369.

In Eppegem zijn drie concentraties van mollengangen met daarin veel houtskool aangetroffen (S340 S349 en S579) (fig. 4.10). Dit wijst erop dat boven die plaatsen ooit een houtskoolrijke laag aanwezig was. De houtskoolrijke laag kan vele oorsprongen hebben, waaronder een brandrestengraf. Als S115 ondieper bewaard was gebleven, zou een spoor overblijven vergelijkbaar met S349. Wegens gebrek aan vondstmateriaal en crematieresten is de oorsprong van de houtskool echter niet meer te achterhalen. S340 doorsnijdt de kringgreppel en is dus ontstaan na het opgevuld raken van de kringgreppel.

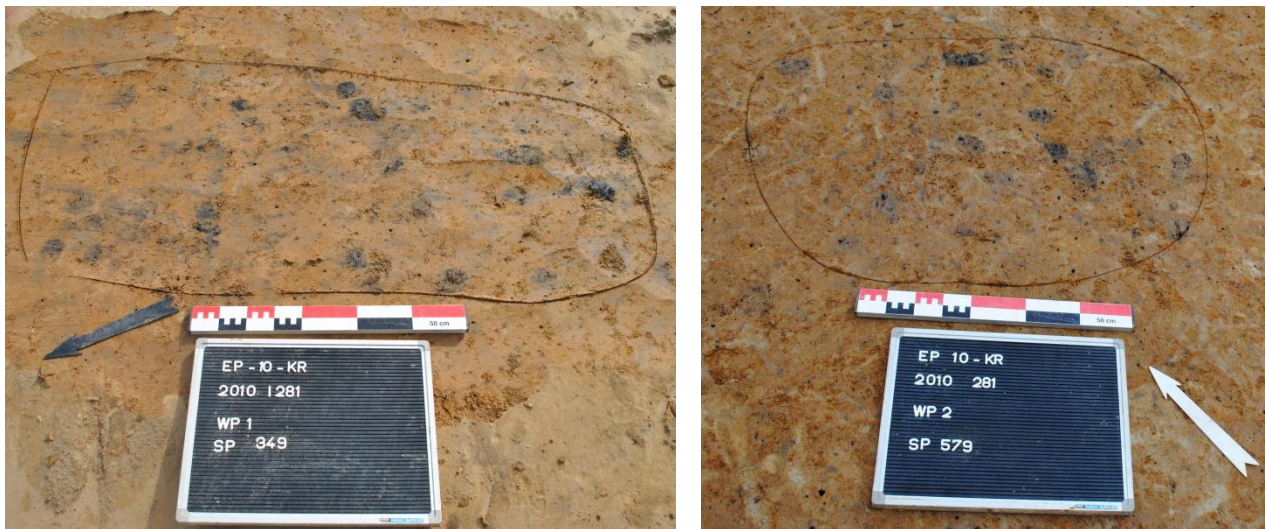

Fig. 4.10: S540 en 579 in het opgravingsvlak.

4.2.3 Kuilen

In de omgeving van paalkuil S559 zijn zeven kuilen aangetroffen. Ze zijn ovaal en onregelmatig van vorm. De kuilen zijn maximaal 58 cm diep. Een functionele verklaring als silo kan op basis van de vorm en diepte uitgesloten worden. In kuil 186 zijn scherven van minimaal 9 individuen uit de Romeinse periode gevonden, die hoofdzakelijk gedateerd kunnen worden in de 3de eeuw. In kuil S165 is één scherf aangetroffen die niet nader gedateerd kan worden dan bronstijd/ijzertijd. Mogelijk gaat het hier om opspit.

In kuil S164 is een primaire depositie van Gallo-Romeins materiaal gevonden (fig. 4.11 en 4.12). De depositie kan gedateerd worden in de Flavische periode tot het eerste derde van de 2de eeuw (zie hoofdstuk 4.3). Het gaat om zes individuen, waarvan de meeste archeologisch compleet zijn. Men

kan spreken van twee ‘sets’ van een drinkvorm, een bordvorm en een schenkform. Dergelijke sets komen wel meer voor in de Gallo-Romeinse periode en zijn dan vaak gelinkt aan rituele contexten zoals heiligdommen en graven⁵⁵. Zo bevatten de meeste graven op het grafveld te Wijchen-Baron d’Osystraat minimaal een beker, kruik en bord⁵⁶. In de graven uit de midden tot laat Romeinse periode op de Zuidwest-begraafplaats te Tongeren is een homogene vormschat van het aardn en glazen vaatwerk aanwezig. Een typisch grafnboedel is samengesteld uit vier stuks vaatwerk van verschillende functionele vorm, te weten: een kruik of kan, een drinkbeker, een kom en een bord⁵⁷. In kuil S164 werden geen aanwijzingen, zoals grote hoeveelheden houtskool of crematieresten, aangetroffen die wijzen op een begraaving.

Fig. 4.11: Coupe door kuil 164.

Fig. 4.12: Detail van de aardewerkdepositie in kuil S164.

⁵⁶ Hendriks & Magnée-Nentjes 2008

⁵⁷ Vanvinckenroye 1984, 23

In de Romeinse wereld maakte de maaltijd een belangrijk deel uit van de grafcultus. Centraal in de grafcultus staat het samen eten en drinken van de *familia* met de overledene. Op de dag van de begrafenis werd bij het graf gegeten ter ere van de dode (het *silicernium*). Negen dagen na de begraafing, het einde van de rouwperiode, werd er ook een maaltijd gehouden bij het graf (*cena novendialis*). Hierna blijft men voedsel en drank naar het graf brengen tijdens herdenkingen van de overledene, bijvoorbeeld op hun geboortedagen of tijdens het jaarlijkse festival van de doden⁵⁸. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat dit geweten is uit klassieke bronnen. Het is niet zeker of deze gebruiken ook in de meer noordelijke streken van het Romeinse imperium deel uitmaakten van de grafcultus. Kuilen die geïnterpreteerd kunnen worden als offerkuilen, door hun inhoud en nabijheid van grafstructuren, komen echter voor in Vlaanderen. Zo werd te Maasmechelen-Mottekamp in de buurt van Romeinse brandrestengraven een kuiltje gevonden met daarin op de bodem geplaatst een bodemfragment van een kleine hexagonale fles, die gedateerd kan worden vanaf het laatste kwart van de 1ste eeuw tot in de 3de eeuw met een hoogtepunt in de 2de eeuw. Waarschijnlijk was de fles bij het deponeren compleet, maar is tijdens latere bewerkingen van het land beschadigd⁵⁹. Op de Zuidwest-begraafplaats te Tongeren zijn twee stookplaatsen aangetroffen met daarin verbrande beenderen van rund, varken en hoender. Eén van de stookplaatsen bevatte een aantal gave objecten. Vanvinckenroye interpreteert deze als “rituele haarden” die tijdens het dodenmaal werden gebruikt. Waarschijnlijk werd het bij deze handelingen gebruikte tafelgerei om bepaalde godsdienstige redenen aan de aarde toevertrouwd⁶⁰.

De depositie in kuil S164 kan geïnterpreteerd worden als het brengen van voedsel en drank naar de overledenen. Een interessant gegeven is de locatie van de depositie binnen het areaal van de kringgreppel. Waren de offers bedoeld voor de prehistorische ‘voorouders’ of voor degenen die zich in de brandrestengraven bevonden? De vraag of het grafheuvellichaam nog aanwezig was in de Romeinse periode is hierbij essentieel. Zoals hierboven besproken, wijst de loop van de greppels er op dat de heuvellichamen nog aanwezig waren. Het is mogelijk dat er in de heuvellichamen oorspronkelijk veel meer brandrestengraven aanwezig waren, maar dat deze door de nivellering van de heuvel archeologisch onzichtbaar zijn geworden.

Wegens de nabijheid van de paalkuil (S559) is het ook mogelijk dat kuil S164 in Eppegem gegraven is tijdens een verlatingsritueel⁶¹. Op de artefacten uit de als verlatingsritueel geïnterpreteerde contexten zitten vaak brandsporen⁶². Slechts twee aardewerkvormen uit de kuil dragen sporen van vuurcontact.

Niet alle kuilen behoren tot dezelfde fase. Zo laten de aanwezige stukken in kuil S186 een datering van het vulmateriaal toe in de 2de en hoofdzakelijk de 3de eeuw. Dit laatste assemblage wijkt, zowel qua datering en samenstelling, dermate af van de andere sporen dat deze tot een andere Romeinse occupatiefase van de site moeten behoren. Het kan gaan om een secundaire depositie van nederzettingmateriaal. De functie van de andere kuilen is moeilijk te bepalen. Eén van de vele mogelijkheden is dat de andere kuilen giften hebben bevat, maar dat deze door hun organische karakter geheel vergaan zijn.

Ten westen van de kringgreppel van funeraire structuur 2 zijn een drietal kuilen aangetroffen (S544, 565 en 567). De kuilen hebben een diepte van 20 tot 40 cm. In deze kuilen zijn geen vondsten

⁵⁸ Toynbee 1996: 51.

⁵⁹ Steenhoudt & Smeets 2012: 161-162.

⁶⁰ Vanvinckenroye 1984, 226.

⁶¹ Zie Gerritsen 2003: 95-105 voor een uitgebreide discussie over dit fenomeen. Zie De Rijck 2012: 29-59 voor voorbeelden van verlatingsrituelen op rurale sites in het Vlaamse gedeelte van de civitas Menaparium.

⁶² De Rijck 2012: 27.

aangetroffen, maar door hun positie en de gelijkaardige vulling zijn ze mogelijk te relateren aan de andere Romeinse kuilen.

Hoofdstuk 5 Sporen uit de (post-)middeleeuwse periode

5.1 Historisch en archeologisch referentiekader

De oorsprong van de naam Eppegem moet gezocht worden in het -heim toponiem *Ippingohaim* zoals het eerst vermeld wordt op een diploma uitgeschreven door keizer Otto I in 966⁶³. Het toponiem kent een Germaanse of Frankische oorsprong en kan ontleed worden als de clan van Ippo's heem of woonst ('Ippo-inga-heim'). Pas in de 13de eeuw gebeurt een verbastering naar *Eppenghem* (1225) en later naar *Eppegem*⁶⁴.

Over de eigenlijke ontwikkeling van de bewoningkern gedurende de vroege of volle middeleeuwen is weinig geweten. Rond het midden van de 13de eeuw wordt er melding gemaakt van de verdeling van de rechtsmacht in Zemst onder de families van Grimbergen-Asse en de familie van der Aa, beide afstammend van het geslacht van de Berthouts⁶⁵. Onder hun gezag zijn grote delen van het grondgebied van Eppegem nog niet in cultuur gebracht en wordt in het westelijk deel een (jacht)bos in stand gehouden van om en bij de 400 bunder (ca. 24 ha) dat zich uitspreidde over vrijwel het gehele westelijke deel van de gemeente Zemst, met uitzondering van Zemst-Laar dat een open plek vormde in het uitgestrekte bosgebied⁶⁶.

In de nabijheid van de site liggen de laat-middeleeuwse hoven 'Schranshoeve' en 'Nedergem' die zich respectievelijk ten noordwesten en ten noordoosten van de site bevinden. Tijdens het archeologisch onderzoek op het terrein gelegen ten noordwesten van de 'Schranshoeve' zijn paalsporen aangetroffen. Mogelijk gaat het om een eenschepige gebouwplattegrond, die op basis van het vondstmateriaal eind 10de-11de eeuw gedateerd kan worden. Verder werd er een halfronde greppelstructuur aangetroffen, die gedateerd kan worden in de volle middeleeuwen. Mogelijk gaat het hier om een erfscheiding⁶⁷.

5.2 Bespreking van sporen en structuren uit de (post-)middeleeuwse periode

In het plangebied zijn weinig sporen uit de (post)middeleeuwse periode aangetroffen. In het zuidwesten is een grote kuil (S554) aangetroffen (fig. 5.1). De kuil meet 3,3 x 2,9 m en heeft een diepte van 75 cm. In de kuil zijn een aantal scherven gevonden, die gedateerd kunnen worden in de 13de-15de eeuw.

⁶³ Gysseling 1960: 324.

⁶⁴ Gysseling 1960: 324.

⁶⁵ Stadsarchief Mechelen, O.C.M.W.-archieef, 9341.

⁶⁶ Keller s.d.: 30-44.

⁶⁷ Woltinge & Gierts in prep.

Fig. 5.1: Coupe door kuil S554.

Binnen het areaal van de kringgreppel van funeraire structuur 1 zijn twee ondiepe sporen (S350 en S354) met een onregelmatig verloop aangetroffen. In S350 is aardewerk gevonden dat gedateerd kan worden in de middeleeuwen tot nieuwste tijd. Mogelijk gaat het om spitsporen. Twee andere mogelijke spitsporen zijn S67 en S68. In S67 is ook aardewerk gevonden dat gedateerd kan worden in de middeleeuwen tot nieuwste tijd.

In het zuidwestelijk gedeelte van het terrein zijn twee rijen met paalsporen aangetroffen. Het gaat hier om sporen van een recente omheining.

Hoofdstuk 6 Sporen uit de Eerste Wereldoorlog

6.1 Historisch referentiekader

Toen in juli 1914 Duitsland België (en Frankrijk) de oorlog verklaarde, was er in de landelijke agglomeratie van Eppegem, en per uitbreiding Zemst, geen vuiltje aan de lucht. Het duurde tot augustus 1914 vooraleer de eerste verontrustende berichten van een aankomende oorlog zich tot in de gemeente Zemst verspreiden. Het land werd gemobiliseerd en de Zemstenaren zien ettelijke treinen jongelingen vanuit Gent, Mechelen en Antwerpen voorbij sporen richting de stellingen in het oosten van het land, waaronder Luik. Brussel wordt door koning Albert I al snel opgegeven door de beperkte militaire structuur in de stad en wordt ingeruild voor Antwerpen, waarbij de Antwerpse fortengordel dienst doet als defensieve barrière voor de stad en de haven. De troepen die de Duitsers probeerden te stuiten in het oosten van het land worden teruggeroepen om Antwerpen verder te versterken en haasten zich in allerijl via Leuven en Mechelen naar de havenstad. Mechelen, als belangrijke voorpost van Antwerpen en stuurpunt voor het goederen- en troepentransport blijft, mede hierdoor, nog lange tijd in Belgische handen. Zemst zit vanaf dat moment in de tang tussen de Duitse troepen gelegerd in Brussel en de voorposten van het Belgische leger in Mechelen (fig. 6.1). De Duitsers zien het strategische belang in van het knooppunt van landwegen (de Brusselsesteenweg), waterwegen (de vaart Mechelen-Leuven en de Zenne) en de spoorwegen (as Brussel-Mechelen-Antwerpen). Dit zet de Duitse bezetter aan om in het noorden van Zemst een wachtpost te bouwen aan de Brusselsesteenweg waar men de Zenne kan oversteken in het gehucht De Brug.

Een groep *Uhlanen* onder leiding van *Pionierofficiers*⁶⁸, ongeveer 2000 man sterk, houden vanaf dan het gebied rond Zemst in hun greep om eventuele uitvallen vanuit Mechelen te stuiten. Verschillende geschreven bronnen, zowel uit Belgische⁶⁹ als Duitse hoek⁷⁰, getuigen over de gebeurtenissen in de deze periode.

Een eerste uitval uit Mechelen, door het Belgisch leger, vindt op 18 augustus 1914 plaats via de lijn Zemst-Schiplaken. In de onmiddellijke omgeving van Zemst werd er echter niet gevochten.

Op 24 augustus 1914 komt er op het hoofdkwartier van de Belgische 5de Divisie een bericht binnen dat de Duitsers zich groeperen. Ten westen van de Willebroekse vaart bevinden zich reeds 1600 vijanden, in de omgeving van Merchtem ongeveer 3000 en tussen de Willebroekse vaart en het kanaal Leuven-Dijle eveneens 3000. Bovendien zijn Grimbergen, Meise, Vilvoorde en de Verbrande Brug bezet, net als de loopgraven te Elewijt, Hofstade, Eppegem en Zemst⁷¹.

⁶⁸ Onder andere Pionierofficier Otto Wolfien waarvan de briefcorrespondentie met het thuisfront werd gebundeld. Bredemeier 2009.

⁶⁹ Bundeling van ooggetuigenverslagen en getuigenissen van nabestaanden. Van Kerckenhoven 1982.

Gazet van Mechelen, 24 augustus 1914, p. 4.

⁷⁰ Frontbeschrijving door Otto Wolfien. Bredemeier 2009.

⁷¹ Clerbout 2007: 89.

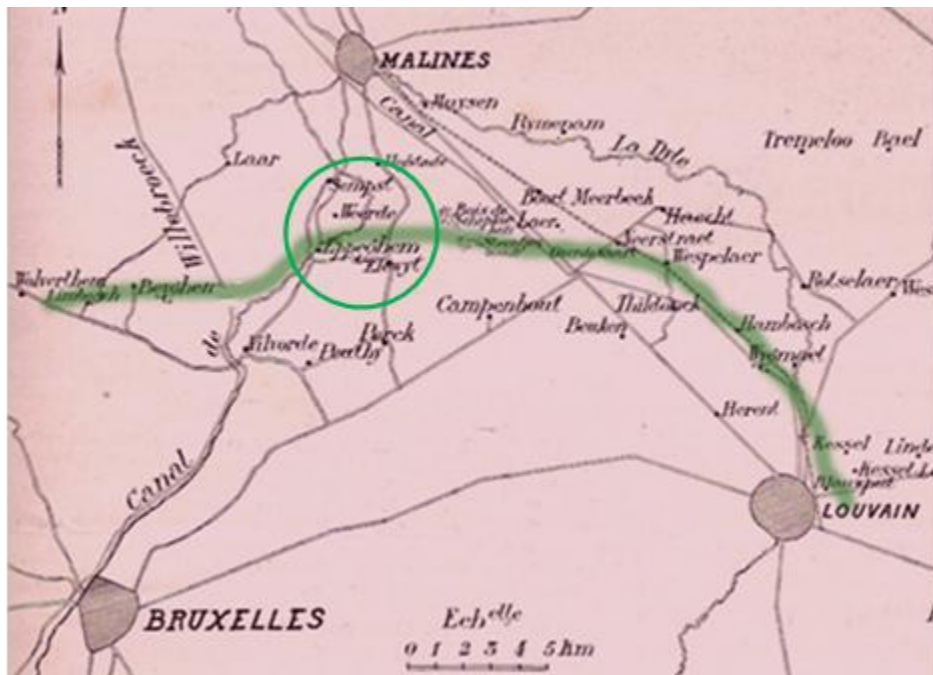

Fig. 6.1: Contemporaine kaart van de frontlinie (in groen) en de situering van Eppegem aan het front⁷².

Als snelle reactie hierop vindt de eerste uitval van het Belgisch leger uit de Antwerpse fortengordel plaats. Op deze manier blijven bedreigde verkeerswegen vrij, krijgen de Fransen en Engelsen in het zuiden meer ademruimte, en wordt verhinderd dat de Duitsers versterkingen kunnen sturen naar meer zuidelijke fronten. Er wordt een front gevormd van Dendermonde tot Aarschot. De 1ste en de 6de Belgische divisie krijgen opdracht om door het centrum door te stoten, via Zemst en Hofstade, in de richting van Elewijt. De 5de Belgische divisie moet de vijand ondertussen belagen in Eppegem.

De uitbraak van 25 augustus 1914 was uit militair oogpunt een succes. Onder meer Zemst, Elewijt en Eppegem werden tijdelijk heroverd. De 2de bataljon van de 2de Jagers te voet slaat de Duitsers zelfs terug tot aan de Verbrande Brug gelegen op de oostelijke oever van de Willebroekse vaart. Het lukt echter niet om de westelijke oever te bezetten. Door een misverstand vertrekt het 2de bataljon richting Eppegem. De positie te Verbrande Brug wordt dan overgenomen door het 3de bataljon van de 2de Jagers te voet. Op 26 augustus trekken de Belgische troepen zich terug van deze positie⁷³.

In de tussentijd zijn de Duitsers bezig met het uitbreiden van het loopgravenstelsel. Pionierofficier Otto Wolfien heeft de leiding over het aanleggen van een deel van de loopgraaf. Iets over het uiterlijk van de loopgraven is te vinden in een brief van Wolfien aan zijn vrouw geschreven op 2 september:

“Wir sind nämlich hauptsächlich, das 3. und das 9. Reservearmekorps, Belagerungsarmee von Antwerpen geworden und liegen mit der Front nach dieser Festung Hourt, nördlich Brüssel, in Wippen Dries bei Elewijt. Hier haben wir uns fest eingemistet und schanzen den lieben langen Tag. Ich bin vollständig Pionieroffizier geworden, kann die wunderbarsten Schützengräben, Schulterwehren und Parallelen bauen und krieche mehr wie ein Maulwurf unter als über der Erde herum. Die Arbeiter graben, die Stellmacher und Zimmerleute bauen die

⁷² www.forumeerstewereldoorlog.nl

⁷³ Clerbout 2007: 89. www.forumeerstewereldoorlog.nl

Brücken; die Tischler verschalen die Schützen- und Laufgräben; die Schlachter metzgen die zahlreichen Rindviecher und Schweinchen; die Köche braten und wir alle essen sie. Unsere ganz großartige Anlage – wir haben allein unter der Erde, der Fliegersicht entzogen, einen saalartigen Unterkunftsraum für die Reserven der Schlachtlinie, der mindestens 200 Personen faßt – haben sie das Fort Rosenberg getauf, den Laufgraben “Landwehrkanal” benannt und die beiden Brücken über ihn die Rosenberg- und die Wolfienbrücke. Du siehst: mein Name wird unsterblich.”

Uit bovenstaande beschrijving kan men opmaken dat de loopgraven borstweringen hadden en dat ze deel uitmaakten van een systeem van loopgraven waarbij meerdere loopgraven parallel aan elkaar liepen. De loopgraven in de Westhoek bestonden vaak uit drie parallelle loopgraven. De parallelle loopgraven waren meestal met elkaar verbonden door communicatie loopgraven⁷⁴. Volgens Wolfien werden er ook grote ondergrondse onderkomens gemaakt voor de soldaten.

Op 6 september 1914 schrijft Wolfien aan zijn vrouw:

“Wir gehen allmählich von der bloßen Zernieuerung zur Belagerung über, wie Du schon daraus ersehen kannst, daß wir uns immer mehr nach Westen verschieben – von Wippen Dries bei Elewijt zunächst nach Eppegem an der Heerstraße und Bahnlinie Brüssel – Antwerpen, jetzt nach Grimberghen -, und machen den Osten der Einschließungslinie für nachrückende Truppen, insbesondere Seebataillon und Matrosenartillerie, frei.”

Hieruit kan men opmaken dat de Duitse loopgraven zich minimaal uitstrekken van Elewijt via Eppegem richting Grimbergen en dat men aansluiting probeert te maken met een mogelijk ander loopgravenstelsel.

Van 9 tot 13 september 1914 vindt er een offensief plaats van het Belgische leger vanuit Antwerpen in de richting van Leuven. De Duitsers houden de Belgen tegen op de versterkte lijn Hamme, Brussegem, Grimbergen, Eppegem⁷⁵. Te Eppegem vinden de gevechten plaats van 9 tot 13 september. Tijdens het gevecht bevindt Wolfien zich in de Dorpstraat van Zemst en in de noordrand van Eppegem⁷⁶.

Volgens Wolfien zijn er onder het Belgisch leger 200 doden gevallen⁷⁷. Dit getal moet net zoals alle oorlogsverslagen kritisch bekeken worden. Het is zeker dat tijdens de slag om Eppegem minimaal zeven soldaten van de 2de jagers te voet een veldgraf kregen. Deze werden later door de inzet van mevrouw Orianna op het kerkhof van Eppegem herbegraven (fig. 6.2)⁷⁸.

⁷⁴ Stichelbaut 2006:166.

⁷⁵ www.forumeerstewereldoorlog.nl

⁷⁶ Bredemeier 2009: 13, 35, 38.

⁷⁷ Bredemeier 2009: 35.

⁷⁸ 1915: “Liste des soldats belges, morts au Champ d’Honneur, identifiés & inhumés par les soins de Mademoiselle Orianna à Londerzeel”. Antwerpen: Dieltjens Frères.

Fig. 6.2: Postkaart met foto van een ontgraving van een gesneuvelde Belgische soldaat te Eppegem.

6.2 Bespreking van sporen en structuren uit de Eerste Wereldoorlog

6.2.1 Loopgraven

In het zuidelijk en westelijk deel van het projectgebied is een loopgraaf (S112) aangetroffen. Bij de zuidelijke grens van het opgegraven areaal vormen S40, S58 en S65 het verdere verloop van de loopgraaf. De loop van de loopgraaf is mogelijk georiënteerd op de lijnvormige structuur die te zien is op het kadaster van Popp. Waarschijnlijk heeft men zich ingegraven achter een veldweggetje.

In het vlak is de loopgraaf tussen de 0,8 en 1,2 m breed. Op sommige plaatsen is de loopgraaf breder. De loopgraaf heeft een vlakke bodem van ongeveer 50 cm, die zich ongeveer 60 tot 80 cm onder het opgravingsvlak bevindt (fig. 6.4)⁷⁹. Volgens Wolfien werd voor de gevechten aan het IJzerfront staand geschoten met het hoofd boven de loopgraaf⁸⁰.

Op sommige plekken werd er hout op de bodem aangetroffen, zoals een deel van een deur (fig. 6.5). Dit had vermoedelijk als doel om niet weg te zakken in de vochtige ondergrond. Volgens Wolfien vonden de gevechten plaats in de stromende regen⁸¹. Er zijn geen sporen van versteviging van de opstaande wanden aangetroffen.

De loopgraaf heeft een zaagtand patroon. Zo was er een betere bescherming tegen de inslag van granaten en kon de loopgraaf moeilijker ingenomen worden door vijandelijke troepen.

De loopgraaf werd in het noordwesten aangesneden tijdens het vooronderzoek (S47), maar werd niet als zodanig herkend. Uit dit spoor is op te maken dat het verdere verloop van de loopgraaf nog minimaal een aantal meter verder richting het noorden gaat.

⁷⁹ Te Gent-Hogeweg zijn loopgraven uit WO II aangetroffen. De loopgraven hadden hier een vergelijkbare diepte, namelijk een diepte van 60 tot 80 cm onder het opgravingsvlak. Dyselinck in prep.

⁸⁰ Bredemeier 2009: 79.

⁸¹ Bredemeier 2009: 35.

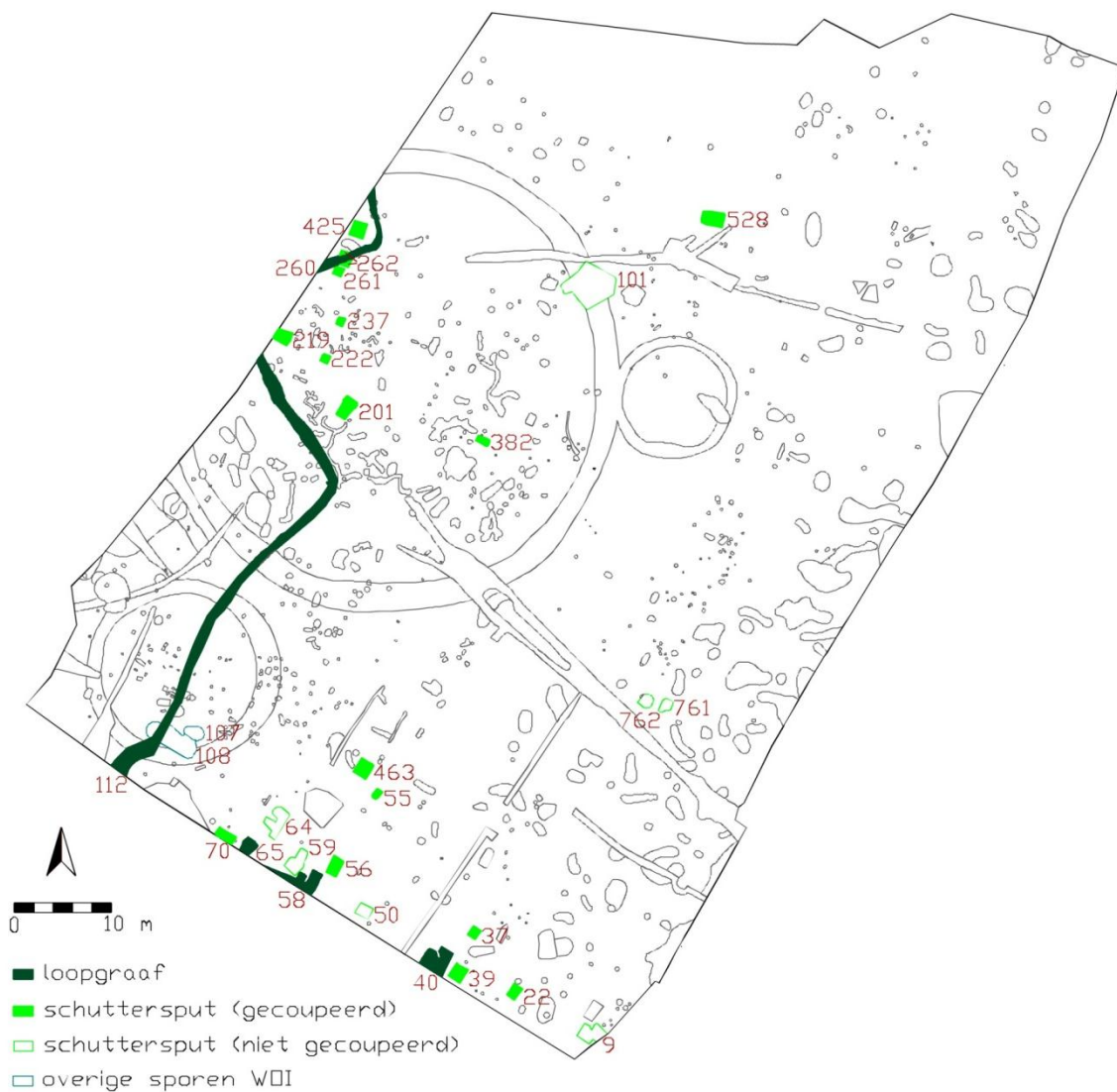

Fig. 6.3 Overzichtsplan met sporen uit de Eerste Wereldoorlog.

Fig. 6.4: Coupe door de loopgraaf.

Fig. 6.5: Een deel van een deur op de bodem van de loopgraaf.

6.2.2 Schuttersputjes

In de buurt van de loopgraaf zijn rechthoekige sporen aangetroffen, die geïnterpreteerd kunnen worden als schuttersputjes. Het graven van een schuttersput is een eenvoudige maar efficiënte manier voor een soldaat om zich schuil te houden.

In tabel 3.1 wordt een overzicht gegeven van de aangetroffen schutterputjes. Niet alle schuttersputjes zijn gecoupeerd, omdat in het veld besloten is de recente sporen alleen te couperen als hiervoor voldoende tijd was. De diepte varieert van 5 tot 67 cm. Het merendeel (53%) is tussen de 40 en 60 cm diep. Mogelijk zijn de ondiepe schuttersputjes nooit voltooid of betreft het andere sporen.

In een Duitse veldhandleiding uit 1940 wordt de aanleg van een schuttersput (Schützenloch) voor twee soldaten beschreven. De aanbevolen afmeting betreft 1,60 m x 1,20 m en de diepte 1,70 m onder het maaiveld⁸². De schuttersputjes in Eppegem hebben geen vaste afmeting. Duidelijk is wel dat er schuttersputjes zijn voor één enkele soldaat en putten voor meerdere soldaten. In tabel 3.5 zijn de dieptes van de schuttersputjes weergegeven. Hierbij moet wel rekening worden gehouden dat het opgravingsvlak ongeveer 50 cm onder het maaiveld ligt. De meeste schuttersputjes in Eppegem zijn ondieper dan de aanbevolen diepte in de veldhandleiding uit 1940. Het verschil in diepte kan verklaard worden uit de dubbele functie van de schuttersput tijdens de Tweede Wereldoorlog. De schuttersput diende toen ook als dekking voor tanks (Panzerdeckungsloch). De put moest de soldaten beschermen als een tank erover heen reed. In de vroegste fase van de Eerste Wereldoorlog werd de tank nog niet ingezet. Het kan ook zijn dat de soldaten te weinig tijd hadden om zich dieper in te graven.

Spoornummer	Afmeting (m)	Diepte (cm)	Opmerking:
9	1,6 x 1,6	Niet gecoupeerd	Sluit mogelijk aan op een loopgraaf.
22	1,4 x 1,0	34	
37	1,2 x 1,0	40	
39	1,6 x 1,4	68	
50	1,5 x 1,2	Niet gecoupeerd	
55	1,1 x 0,7	20	Glasscherven aangetroffen.
56	2,0 x 1,2	50 en 34	Twee schuttersputten.
59		Minimaal 20 cm	Waarschijnlijk twee schuttersputten.
64	3,1 x 2,0	Niet gecoupeerd	Waarschijnlijk twee schuttersputten die met elkaar verbonden zijn.
70	2,1 x ...	55	Mogelijk verbonden met loopgraaf.
101	5,6 x 5,0	Niet gecoupeerd	
201	2,2 x 1,5	50	Waarschijnlijk twee schuttersputten.
219	min 1,7 x 1,4	62	Waarschijnlijk verbonden met de loopgraaf.
222	0,9 x 0,9	42	
237	0,9 x 0,8	22	
261	1,0 x 0,9	42	
262	1,5 x 1,4	42	Wordt doorsneden door loopgraaf.
382	1,4 x 0,8	12	
425	1,6 x 1,5	50	
463	1,7 x 1,6	58	
528	2,3 x 1,5	5	
761	1,1 x 1,1	Niet gecoupeerd	Kogelhuls aangetroffen.
762	1,4 x 1,4	Niet gecoupeerd	Kogelhuls aangetroffen en een shrapnel fragment. Tevens een aantal glasscherven.

Tabel 3.1: De afmetingen van de aangetroffen schuttersputjes.

Eén schuttersputje (S262) wordt doorsneden door de loopgraaf, wat erop wijst dat tenminste een deel van de schuttersputjes dateren uit een vroegere fase (fig. 6.6).

⁸² Ausbildungsvorschrift für die Infanterie, Heft II, Anlage 2, Berlin: 1940.

Bij het archeologisch onderzoek door BAAC Vlaanderen aan de Beekstraat zijn ook negen rechthoekige kuilen aangetroffen, die geïnterpreteerd zijn als schuttersputjes⁸³.

Fig. 6.6: Een schuttersputje wordt doorsneden door de loopgraaf.

6.2.3 Andere sporen

Naast de loopgraaf en de schuttersputjes zijn er nog enkele andere sporen aangetroffen, die mogelijk in verband gebracht kunnen worden met de Eerste Wereldoorlog. S107 en 108 zijn gelegen naast de loopgraaf. S108 wordt doorsneden door de loopgraaf. De sporen zijn ovaal van vorm en ondiep (20 cm). In S107 is een koperen ketel met een afsluitend deksel aangetroffen.

⁸³ Woltinge & Gierts in prep.

Hoofdstuk 7 Vondsten en vondstreferentie

7.1 Silexvondsten uit de prehistorie⁸⁴

In totaal konden drie fragmenten silex worden ingezameld die in de late prehistorie kunnen worden gedateerd (fig. 7.1). Het betreft in de eerste plaats het proximale deel van een kling uit fijnkorrelige lichtgrijze silex met een bruinoranje patina. Het fragment kan op basis van zijn technische en typologische kenmerken gedateerd worden vanaf het laat-Paleolithicum. Het fragment is gevonden naast de kringgreppel van funeraire structuur 1. Een datering in het late neolithicum/bronstijd is hierdoor het meest waarschijnlijk.

Een tweede fragment uit een donkere grijsgroene fijnkorrelige silex kan getypeerd worden als een eenvoudige corticale afslag. Het fragment is gevonden in kuil 164, die gesitueerd is binnen het areaal van de kringgreppel van funeraire structuur 1.

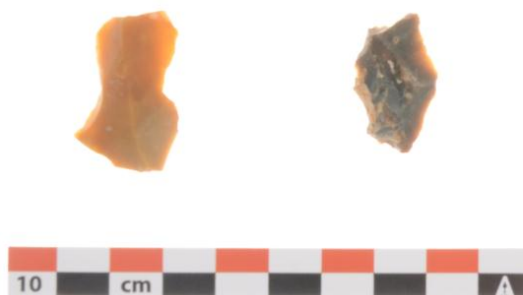

Fig. 7.1: De prehistorische silexfragmenten.

Een derde fragment is afkomstig uit de kringgreppel van funeraire structuur 3. Het betreft een fragment grijze (mijn)silex (fig. 7.2). De silex heeft fijne witgrijze insluitsels (o.a. spiculae). Het fragment heeft een trapezoidale doorsnede en kan het best worden getypeerd als het mediaal fragment van een regelmatig gevormde, robuuste kling. Het fragment kan gedateerd worden in het neolithicum tot bronstijd.

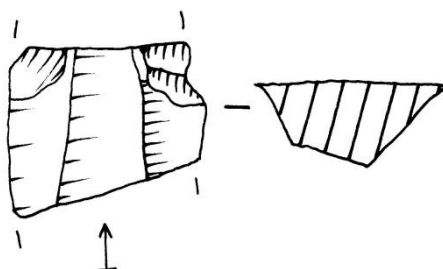

Fig. 7.2: Het klingfragment uit de kringgreppel. Tekening schaal 1:1.

⁸⁴ Met dank aan Wouter Yperman en Nick Van Liefferinge voor de determinatie en Nick Van Liefferinge voor de tekening.

7.2 Het protohistorisch aardewerk

Een beperkte hoeveelheid sterk fragmentair materiaal kan met zekerheid worden toegeschreven aan protohistorisch aardewerk. In totaal zijn 11 rand- 2 bodem- en 75 wandfragmenten ingezameld. Het betreft 22,3% van de totale hoeveelheid fragmenten aangetroffen op de site.

De fragmenten zijn alle macroscopisch bestudeerd naar mogelijke oppervlaktebehandeling, bakkingwijze en verschraling/inclusies. Het gehele assemblage is sterk gefragmenteerd zodat er geen potopbouwen konden worden herleid. Hierdoor zijn de meeste fragmenten slechts breed te dateren.

Een fragment uit spoor 192 kan op basis van de randvorm gedateerd worden in de midden- tot late ijzertijd. Twee scherven uit S395 van een grote pot met een naar binnen staande hals (kegelhals) kunnen in de late bronstijd – vroege ijzertijd gedateerd worden (fig. 7.3).

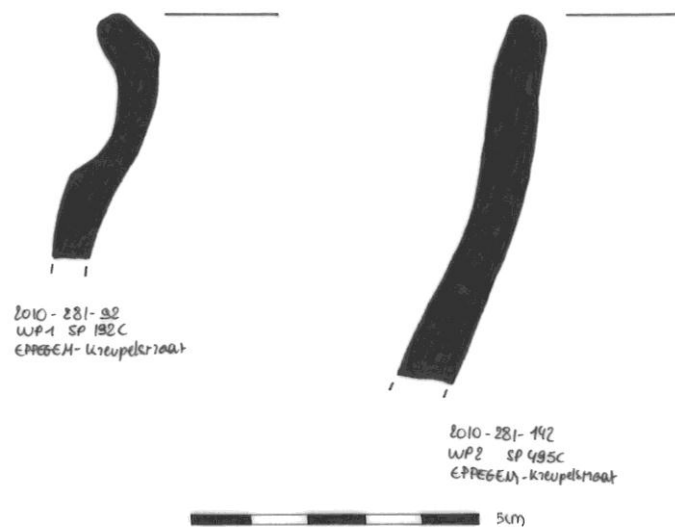

Fig. 7.3: Overzicht van de relevante profielen schaal 1:1.

Voor de rest kon enkele op het baksel afgegaan worden om de stukken alsnog te dateren. Eén enkele sterk fragmentaire scherf, afkomstig uit de greppelvulling van spoor 227, kan gedateerd worden tijdens het laat-neolithicum of het begin van de bronstijd door zijn fijne zwartgeblakerde en zandige matrix en fijne afwerking. Een aantal scherven uit spoor 535 kunnen op basis van de verschraling met fijne kwarts met enige voorzichtigheid gedateerd worden in de late bronstijd tot vroege ijzertijd. Het is niet uitgesloten dat ze jonger zijn.

Geconcludeerd kan worden dat aardewerk uit de midden-bronstijd ontbreekt op de site. Binnen het areaal van de grootste kringgreppel is in een kuil een fragment van een grote pot met een trechterhals gevonden die te dateren is in de late bronstijd tot vroege ijzertijd.

In de kringgreppel die door BAAC Vlaanderen is opgegraven bij de Beekstraat op ongeveer 250 m afstand van de grootste kringgreppel aan de Kreupelstraat is ook aardewerk aangetroffen dat gedateerd kan worden in de midden-bronstijd tot vroege ijzertijd. In een spoor werden ook fragmenten van een pot met een trechterhals gevonden⁸⁵.

⁸⁵ Woltinge & Gierts in prep.

Het is dus aannemelijk dat de grafheuvels te Eppegem er in de periode late bronstijd-vroege ijzertijd gelegen moeten hebben.

7.3 Vondsten uit de Romeinse periode

7.3.1 Algemeen overzicht van het Romeinse aardewerk

Een beperkte hoeveelheid materiaal kon met zekerheid worden toegeschreven aan de Gallo-Romeinse periode (58 v.Chr. – 350 n. Chr.). In totaal konden 306 scherven worden onderzocht waaruit vier volledige profielen, vijf randen, en zes bodems konden worden samengesteld. De overige 276 fragmenten bestonden uit niet passende wandfragmenten. Het betreft 77,7% van de totale hoeveelheid aardewerkscherven aangetroffen op de site.

Opvallend hierbij is de lage fragmentatie van een deel van de Gallo-Romeinse vondstassemblage, wat een primaire depositie van enkele assemblages doet vermoeden.

De algemene indruk van het Romeinse vondstassemblage laat een datering toe vanaf de laat-Flavische periode tot op het einde van de 2de eeuw waarbij vrijwel alle vondstcategorieën en standaardvormen uit deze periode zijn vertegenwoordigd zonder een uitgesproken rijkdom te vertonen.

7.3.2 Enkele specifieke aardewerkcontexten onder de loep

7.3.2.1 Spoor 115: brandrestengraf

In het zuidwesten van het onderzoeksgebied bevindt zich een geïsoleerd brandrestengraf met een voor de site weinig gefragmenteerde aardewerkassemblage van zes individuen. Het best bewaarde stuk is een archeologisch complete geverfde beker die op basis van het baksel kan toegeschreven worden aan de productie van Keulen (fig. 7.5). Deze Keulse beker kenmerkt zich typologisch door een sterk ingesnoerde buik die zo een kleine standvoet vormt en een snavelvormige lip. Het stuk kan gedateerd worden in de 2de eeuw en was een wijd verspreide importvorm⁸⁶. Naast deze geverfde beker komen nog scherven voor van vermoedelijk vijf andere individuen. Deze vertonen, in tegenstelling tot de beker, sporen van verbranding en stonden dus mogelijk in de nabijheid van de brandstapel. Een typologische toewijzing is moeilijk. Met zekerheid gaat het om de rand van een ruwwandige grijze beker en de randen van twee reducerend gebakken kookpotten. Een sterk verbrand witbeige baksel vertoont sterk fragmentaire resten van een kruik of fles.

⁸⁶ Brulet e.a. 2010: 330-335.

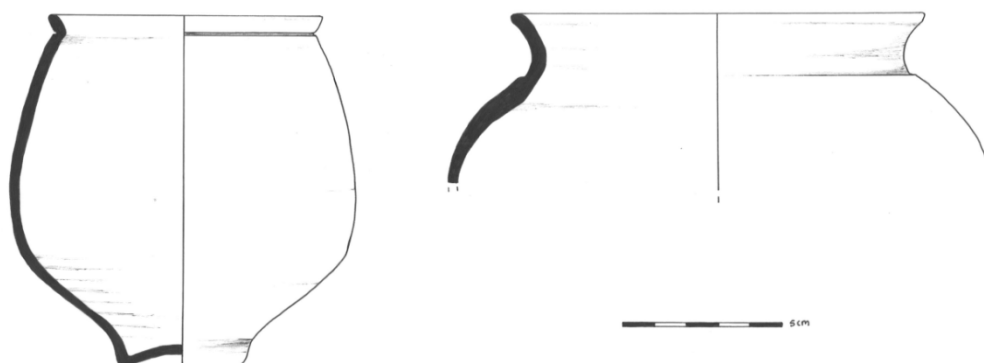

Fig. 7.5: De met zekerheid te reconstrueren vormen uit spoor 115.

7.3.2.2 Spoor 164: grote ovale kuil

Spoor 164 heeft in grondplan de vorm van een langgerekte ovaal met een NNW-ZZO oriëntatie. Aan het zuidelijke uiteinde van de kuil werd een aardewerkassemblage aangetroffen dat op de bodem van de kuil lijkt te zijn geplaatst. Deze primaire depositie (fig. 7.6 en 7.7) bestaat uit een totaal van zes individuen waarvan de meeste archeologisch compleet zijn. De depositie is als volgt samengesteld:

1. dunwandige beker met conisch profiel en licht uitstaande rand, in zandige grijze fabric met een gladwandige afwerking, gelijkenissen met terra nigra vormen en vroeg geverfd materiaal, 1ste eeuw⁸⁷.
2. kruik met langgerekt profiel en een zwak geprofileerd oor, de rand is geribd en trechtvormig, type Vanvinckenroye 386-388, product van Bavay, Flavisch, eerste helft van de 2de eeuw⁸⁸.
3. bord met bolle wand en een prominent opgedeukte bodem, vervaardigd in terra nigra-achtig aardewerk, type Vanvinckenroye 134, midden 1ste eeuw tot de laat-Flavische periode⁸⁹.
4. zwartgeblakerde beker met bol profiel en naar buiten geplooid rand, mogelijk terra nigra imitatie, gelijkenissen met geverfde bolbekers, sporen van vuurcontact, 1ste - 2de eeuw⁹⁰.
5. kruik met langgerekt profiel en een zwak geprofileerd tweeledig oor, product van Bavay, Flavisch, 2de eeuw⁹¹.
6. zwartgeblakerde kopje of kommetje met bol profiel en naar buiten geplooid rand, mogelijk terra nigra imitatie, gelijkenissen met geverfde bolbekers, sporen van vuurcontact, 1ste - 2de eeuw⁹².

⁸⁷ Vanvinckenroye 1991: 10-38.

⁸⁸ Willems 2005: 58-59.

⁸⁹ Vanvinckenroye 1991: 36-37.

⁹⁰ Vanvinckenroye 1991: 10-38.

⁹¹ Willems 2005: 58-59.

⁹² Vanvinckenroye 1991: 10-38.

Opvallend lijkt het patroon waarbij repetitief steeds twee vormen voorkomen per functionele categorie. Men kan spreken van twee 'sets' van een drinkvorm, een bordvorm en een schenkform. De kruiken lijken beide import uit Bavay⁹³, terwijl de rest van het materiaal afkomstig lijkt te zijn van lokaal vervaardigd materiaal dat een imitatie wil vormen van luxueuzere importen in deze periode. Dergelijke sets komen wel meer voor in de Gallo-Romeinse periode maar zijn dan meer gelinkt aan rituele contexten zoals heiligdommen en graven⁹⁴. De depositie wordt op basis van het samen voorkomen van de verschillende aardewerkvormen gedateerd in de Flavische periode tot het eerste derde van de 2de eeuw.

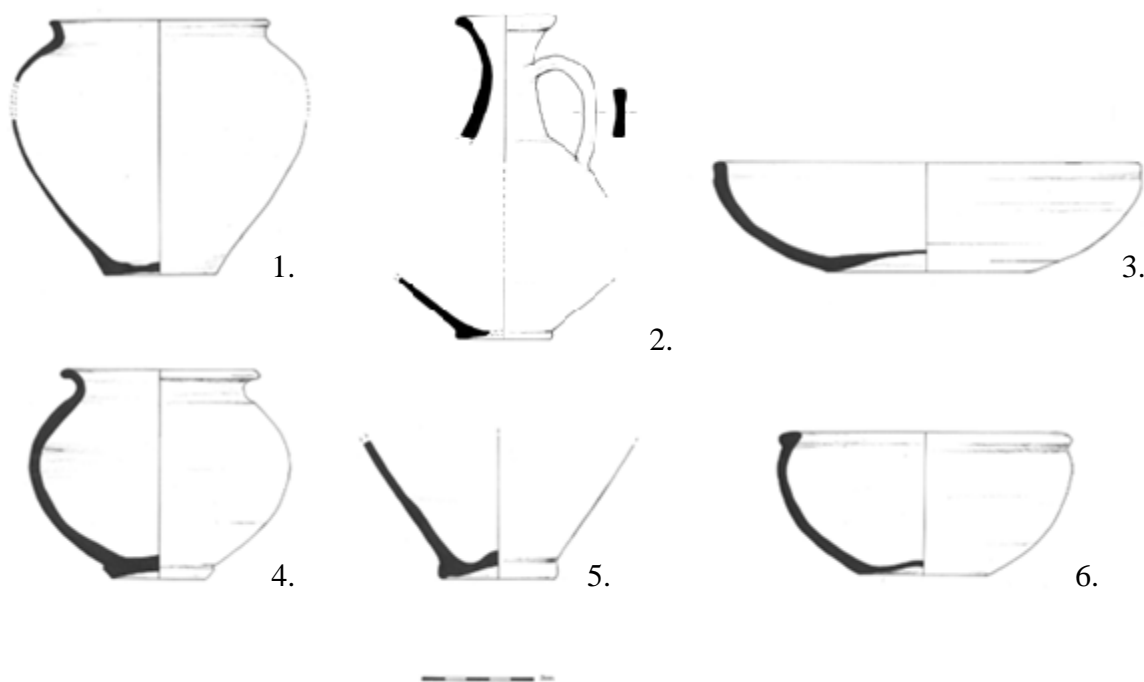

Fig. 7.6: Overzicht van de ceramische vondsten uit spoor 164.

⁹³ Bavay bevindt zich ca. 90 km ten zuidwesten van de site. De vicus van Elewijt bevindt zich een kleine 3 km en oosten van de site en was de draaischijf van handel en zal met grote waarschijnlijkheid de importen hebben verdeeld. Beide sites zijn verbonden door een netwerk van heirbanen die onderweg ook de vicus van Asse aandoen. Het tracé tussen Asse en Elewijt passeert mogelijk iets ten zuiden van de site.

⁹⁴ Zo bevatten de meeste graven op het grafveld te Wijchen-Baron d'Osystraat minimaal een beker, kruik en bord. Hendriks & Magnée-Nentjes 2008.

Fig. 7.7: Foto van de ceramische vondsten uit spoor 164.

7.3.2.3 Spoor 186: quasi rechthoekige kuil

Spoor 186 is een ondiepe, rechthoekige kuil en bevatte een sterk gevarieerd assemblage uit de Gallo-Romeinse periode. In totaal konden 55 aardewerkfragmenten worden ingezameld, behorende tot minimaal 9 individuen. De fragmentatie ligt hoog en er konden quasi geen passende stukken worden gevonden. Meer dan de helft (20 fragmenten) vertonen in meerdere of mindere mate sporen van verbranding. De grote fragmentatiegraad en de deels verbrande aard van het materiaal (de kuil vertoont geen brandsporen) getuigt van een secundaire depositie van mogelijk nederzettingsmateriaal.

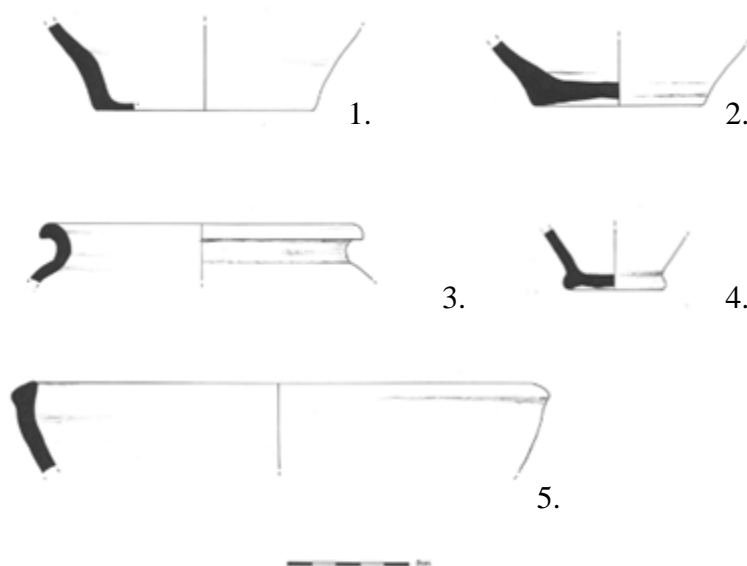

Fig. 7.8: Overzicht van de ceramische vondsten uit spoor 186.

In totaal konden nog vijf diagnostische fragmenten worden herkend (fig. 7.8):

1. sterk rood verbrand bodemfragment in handgevormde techniek. De bodem en vier bijhorende wandfragmenten zijn te verbrand om verdere toewijzing mogelijk te maken, mogelijk 1ste of 2de eeuw⁹⁵.
2. bodemfragment van een licht verbrand beige kruikje, samen met een halsfragment en enkele gruisfragmenten, late 1ste eeuw - 2de eeuw⁹⁶.
3. randfragment van een beker of kookpot met snavelrand, lichtgrijze fijne matrix met grote hoeveelheid holtes van uitgebrand materiaal, gelijkenissen met geverfde bekers uit dezelfde periode, vanaf de 2de eeuw, doch veel 3de eeuw⁹⁷.
4. bodemfragment van een kruik in een fijn witbeige baksel met soms een rozige schijn, mogelijk Tiens baksel, late 1ste eeuw - 2de eeuw⁹⁸.
5. bord- of komrand in een door verbranding grijs uitgeslagen baksel met gecraquelleerd uiterlijk, Vanvickenroye 556, midden 3de eeuw⁹⁹.

De aanwezige stukken laten een datering van het vulmateriaal toe in de 2de en hoofdzakelijk de 3de eeuw. Deze datering wijst op mogelijk een tweede fase binnen de Romeinse occupatie van de site, die afwijkt van de primaire depositie in spoor 164.

7.3.3 Glas uit de Gallo-Romeinse periode

Het aangetroffen Gallo-Romeinse glas beperkt zicht tot een totaal van drie fragmenten uit evenveel contexten. In één geval betreft het een wandfragment (fig. 7.9) van een dunwandig glazen recipiënt in natuurlijk geelgroen glas, waarvoor een verdere typologische beschrijving niet mogelijk is. Dit fragment is aangetroffen in S165.

Een tweede fragment bestaat uit een sterk verweerd quasi rond gesleten glasfragment in een natuurlijk blauwgroen glas dat het best kan worden toegeschreven aan de aanhechting van het oor bij een flesvorm, zoals een prismafles. Dit fragment is aangetroffen in S552.

Fig. 7.9: Overzicht van de aangetroffen glasfragmenten.

⁹⁵ Vanvinckenroye 1991: 18-23.

⁹⁶ Willems 2005: 58-65.

⁹⁷ Vanvinckenroye 1991: 112-114.

⁹⁸ Willems 2005: 62-63.

⁹⁹ Vanvinckenroye 1991: 124-125.

Een laatste, maar bijzondere vondst, omvat een glasvloeisel met quasi amorf vorm (fig. 7.10). Nog vaag kan in de brok gesmolten glas de aflijning van een geknepen bandoor worden herkend. Dit bandoor, typisch voor prismaflessen, maakt zo nog een typologische toewijzing mogelijk. Zonder twijfel is het glasobject blootgesteld aan extreme hitte waardoor het glas ongecontroleerd is weggesmolten. De vondstcontext biedt hier echter enige opheldering. Het glasobject is teruggevonden in een grote rechthoekige (S369) kuil met een grote hoeveelheid houtskool. Een interpretatie als brandrestengraf met verbrande grafgiften kan voor dit spoor naar voor worden geschoven.

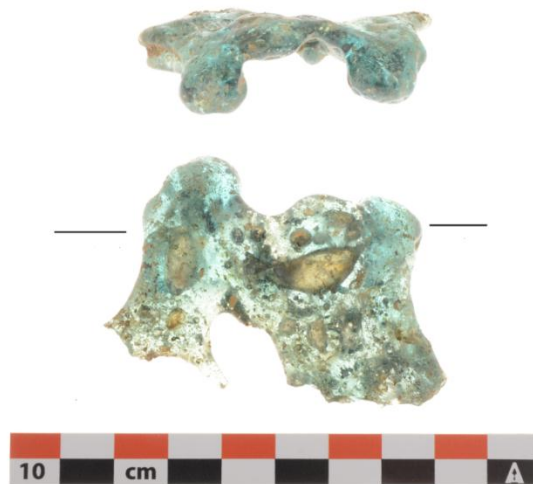

Fig. 7.10: Glasvloeisel van een gesmolten prismaflesje.

7.3.4 Bouwceramisch materiaal uit de Gallo-Romeinse periode

In totaal konden slechts 12 fragmenten (tabel 7.1), goed voor 3,73 kg, Romeins bouwceramisch materiaal worden ingezameld.

Spoor	Spoortype	Aantal	Gewicht (g)	Volledigheid	Vorm
LV0	LV	1	2108	60-80%	tegula
40	Kuil	1	57	0-5% (individu)	indef
107	Kuil	2	15	0-5% (individu)	indef
164	Kuil	1	18	0-5% (individu)	imbrex
164	Kuil	1	31	0-5% (individu)	tegula ?
219	Kuil	2	139	0-5% (individu)	indef
552	Greppel	3	690	0-5% (individu)	tegula
557	Gracht	1	672	0-5% (individu)	tegula
TOTAAL		12	3730		

Tabel 7.1: Overzicht van het aangetroffen Romeinse bouwceramiek.

Eén enkel bijzonder stuk is verdere beschrijving waard (fig. 7.11). Het gaat om een groot stuk van een dakpan met de standaard vormgeving van een platte Romeinse daktegel of tegula. Uitzonderlijk is echter dat de uiteinden van de pan langs weerszijde naar beneden zijn geplooid waardoor er een soort geknikte boogvorm ontstaat in lengteprofiel. Het baksel doet een plaatsing binnen de Romeinse periode vermoeden. Met slechts één duidelijke referentievondst kan gesteld worden dat het om een uniek individu gaat¹⁰⁰. De referentievondst, aangetroffen in de *vicus* van Braives¹⁰¹, laat toe de dakpan te identificeren als nokvorst die ter vervanging van een imbrex gebruikt kon worden om de noknaad af te sluiten.

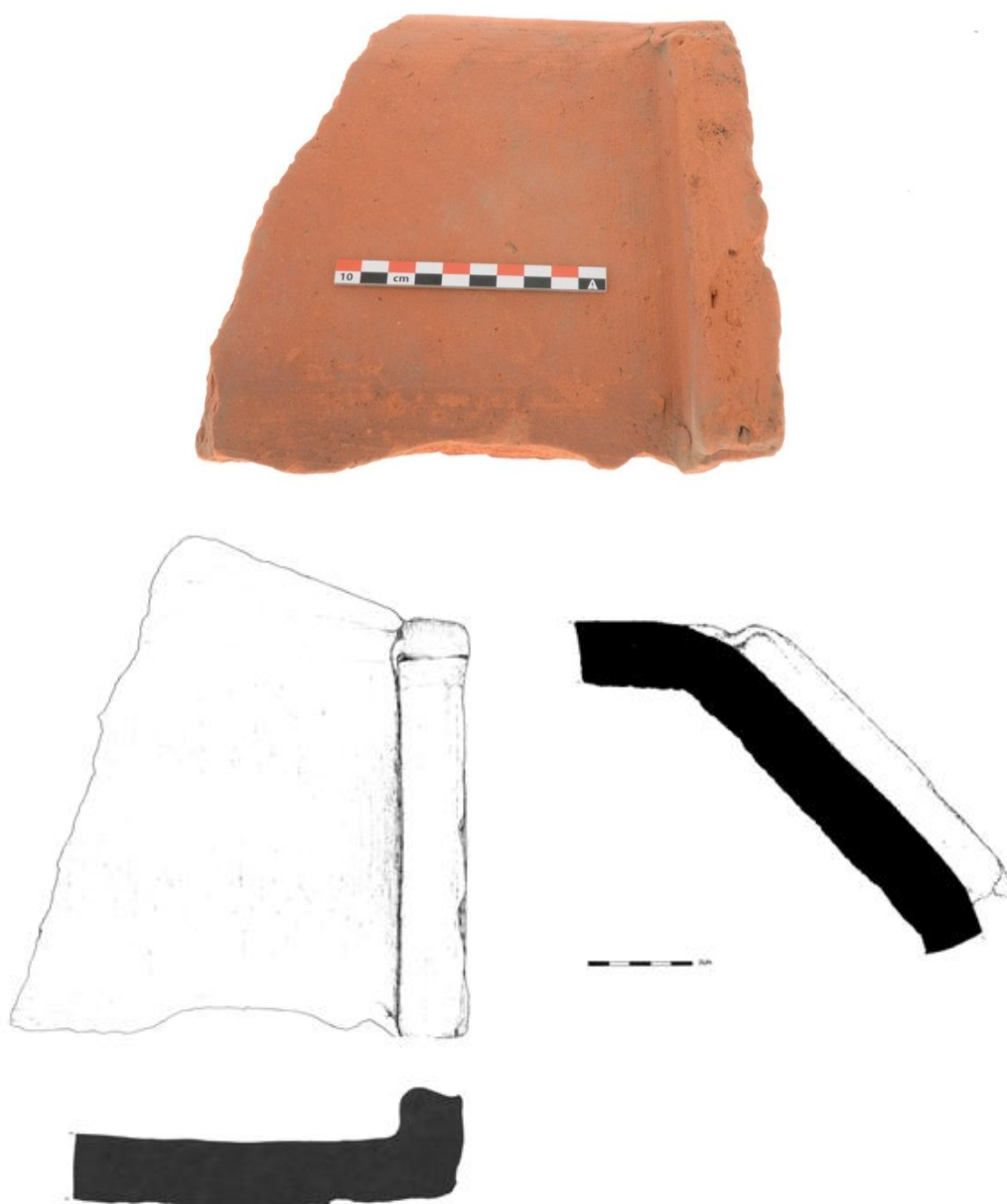

Fig. 7.11: Overzicht van de bijzondere daktegel (LV).

¹⁰⁰ Met dank aan bouwceramisch specialist Guus Gazenbeek.

¹⁰¹ Massart 1981: 188 fig. 3.

7.3.5 Een muntvondst uit de Romeinse periode

Een bijzondere metaalvondst bestaat uit een Romeinse munt (fig. 7.12) uit een diepe paalkuil (S462). Tot welke structuur deze paalkuil behoort, is niet geheel duidelijk. Een relatie met het hoofdgebouw is voor deze paalkuil niet uit te sluiten.

Na reiniging kon de munt worden geïdentificeerd als een dupondius, geslagen in Rome onder keizer Hadrianus. Aan de kopzijde is duidelijk nog de beeltenis van de keizer zichtbaar in profiel, kijkende naar rechts. In het gedetailleerd uitgewerkte haar draagt hij een laurierkrans. Links naast het hoofd kan, van binnen naar buiten gelezen, nog volledig HADRIANVS worden gelezen.

Aan de achterzijde van de munt is de corrosie heviger dan aan de voorzijde en is de finer uitgewerkte beeltenis minder goed zichtbaar. Nog vaag kan de beeltenis van een zittend persoon worden waargenomen. Het betreft, op basis van beter bewaarde munten, de beeltenis van de zittende godin Roma met in de hand een Nikè-figuur en in de andere hand een cornucopia. Van de muntmerken langs beide zijden is niets meer zichtbaar.

Fig. 7.12: Voor- en achterzijde van de aangetroffen dupondius en een beter bewaard voorbeeld.

7.4 Middeleeuwse en post-middeleeuwse vondsten

In totaal bestaat de assemblage van het (post)middeleeuwse aardewerk uit 53 fragmenten waaronder 6 rand-, 2 bodem-, 1 oor- en 44 wandfragmenten. De fragmentatie ligt voor het gehele assemblage erg hoog met uitzondering van enkele massieve fragmenten die moeilijker breken.

Typologische toewijzingen of herkenning van aardewerkvormen is op basis van dergelijk klein materiaal erg moeilijk. Binnen het steengoed, dat enkel Duitse import omvat, konden een enkele *Humpe* of drinkkroes worden herkend op basis van een randfragment. Het rood geglaazuurd aardewerk geeft aanwijzingen voor enkele potten, kommen en (diepe) borden. Naast rood aardewerk, grijs aardewerk en steengoed komt nog een fractie industrieel wit aardewerk voor dat in de 18de en 19de eeuw wordt gedateerd.

Naar algemene datering van de sterk fragmentarische assemblage toe, kan een ononderbroken sequentie van zeker de 13de tot en met de 19de eeuw worden vastgesteld. Materiaal uit de volle middeleeuwen ontbreekt.

Qua import en relatieve 'rijkdom' van het assemblage is het vrij pover gesteld. De normale importgroepen in de late middeleeuwen en de post-middeleeuwen ontbreken grotendeels. Zo werd er geen maaslands aardewerk (Andenne-type aardewerk), majolica of faience aangetroffen. Er werd wel Duits steengoed gevonden maar deze importgroep was destijds zo wijd verspreid dat dit ook op een arme rurale site normaal kan worden geacht. Bovendien betreft het slechts een klein percentage en gaat het om eenvoudige, zeer gangbare, veelal ongedecoreerde exemplaren.

Door de wijdse verspreiding en de lage vondstdichtheid van het materiaal over de gehele site, de grote fragmentatiegraad en verwerkingstoestand wordt gesteld dat het gaat om secundair afval dat behoort tot de teelaarde die op sommige plaatsen mee in de sporen is verspit. Een goed voorbeeld hiervan zijn de sporen die toe te wijzen zijn aan WO-I schuttersputjes en de loopgraaf, die na in onbruik te zijn geraakt, zijn opgevuld met een uit teelaarde bestaand dumpingspakket waarin zich laatmiddeleeuws aardewerk bevond.

De lage vondstdensiteit en het karakter van de vondsten wijzen dus niet op een (post)middeleeuwse bewoning en bevestigen zo het ontbreken van duidelijke middeleeuwse bewoningssporen binnen het opgravingsareaal.

De primaire context van het materiaal moet mogelijk gezocht worden op de boerenhoven in de omgeving of de bewoningskern van Eppegem ten zuiden van de site. Een andere verklaring is mogelijk het aanvoeren van mest uit stedelijk context in het kader van de intensifiëring van de middeleeuwse landbouw.

Door het gebrek aan duidelijke contextuele informatie, de grote fragmentatiegraad en de lage statistische relevantie van het materiaal werd ervoor gekozen het materiaal op te nemen binnen de vondstdatabank maar af te zien van een meer gedetailleerde studie van het materiaal.

Een uitzondering hierop zijn de pijpfragmenten uit de schuttersputjes omdat ze mogelijk de datering konden bevestigen of verwerpen.

Een eerste fragment uit S40 betreft een eenvoudig witpijpaarden fragmentje van een relatief dunne pijpensteel (5 mm) met een bewaarde lengte van 46 mm. Gezien de weinig diagnostische aard van het fragment kan slechts een brede datering tussen ca. 1740 en 1900 worden vooropgesteld.

Het tweede fragment uit S761 is vervaardigd uit een grijszwarte matrix die glanzend is afgewerkt en vormt een stuk van de pijpensteel met de aanzet tot de pijpenkop. Het geheel heeft nog een bewaarde lengte van 65 mm en een gemiddelde steeldiameter van 8 mm. Dwars over de steel bevindt zich een fabricantsstempel “Goedewage Gouda” (fig. 7.4). De schrijfwijze van de firmanaam met maar één ‘a’ laat een datering toe in het midden tot het einde van de 19de eeuw¹⁰².

Fig. 7.4: Detail van het fabrieksmerk op de pijpensteel (S761).

Aangezien de wat luxueuzere pijpen 5 jaar meegingen, is het mogelijk dat het tweede fragment afkomstig is van een soldaat. Het is echter waarschijnlijker dat het ook om opspit gaat. De fragmenten zijn in ieder geval niet in tegenspraak met de datering van de schuttersputjes.

7.5 Vondsten uit de Eerste Wereldoorlog

7.5.1 Munitievondsten uit de WO I sporen

In twee WO I sporen (S761 en 762) werden fragmenten van drie niet afgevuurde (kogel)hulzen aangetroffen (fig. 7.14). Spoor 762 kan als schuttersputje worden geïnterpreteerd, wat de aanwezigheid van munitie niet ongewoon maakt.

Tabel 7.2 geeft een overzicht van de meest kenmerkende afmetingen voor de drie kogels die het mogelijk maken om de kogels terug te brengen tot een kaliber, soort en uiteindelijk een mogelijk wapen. Ter aanvulling van deze metrische gegevens toont fig. 7.15 de tekeningen van de respectievelijke kogels en geeft fig. 7.16 een fotocollage van de verschillende hulzen.

¹⁰² Met dank aan de deskundige hulp van pijpenkenner Ruud Stam.

● 1. 2.

1. Scrapnel – 2. (kogel)huls

Fig. 7.14: Situering van de kogel en scrapnel vondsten op de site binnen de WO I-spoen.

	Kogel diameter	diameter nek	diameter schouder	diameter basis	diameter rand	dikte rand	lengte huls	totale lengte
Kogel 1	-	9,08	10,95	11,94	11,95	1,30	57,00	-
Kogel 2	-	9,08	10,95	11,94	11,95	1,30	55,00	-
Kogel 3	8,08	9,08	10,95	11,94	11,95	1,30	57,00	82,00

Tabel 7.2: Overzicht van de verschillende matnames voor de drie aangetroffen kogels (in mm).

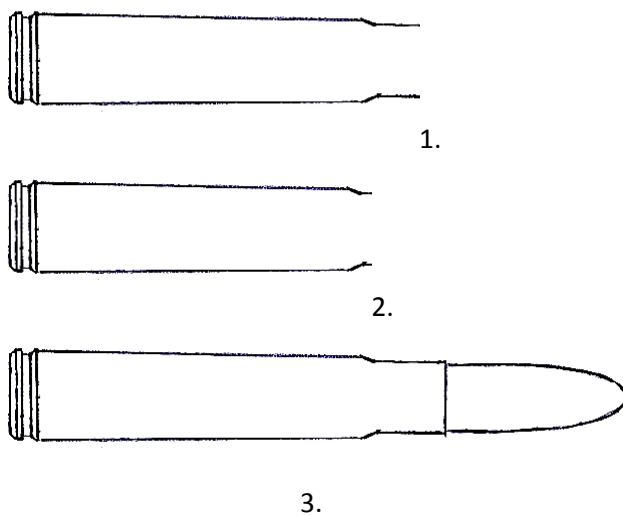

Fig. 7.15: Tekeningen van de aangetroffen kogels – ware grootte.

Fig. 7.16: Foto's van de aangetroffen kogelhulzen.

Wat bij de maatname meteen opviel, waren de gelijklopende waarden voor de drie kogelhulzen. Kogels 1 en 3 lijken voor de gemeenschappelijke waarden geheel identiek en hebben ook in voorkomen geen duidelijke verschillen. Beide kogels behoren dus tot dezelfde makelij en kunnen tot het 9 x 57 mm kaliber worden gerekend¹⁰³. Het betreft Mausermunitie die geproduceerd werd vanaf de jaren '90 van de 19de eeuw tot 1938 in verschillende Duitse filialen gelieerd aan de familie Mauser of hun patenten (zo ook in de Belgische FN-fabriek).

Het gros van het materiaal in de aanloop naar, en tijdens WO I, werd geproduceerd in de *Deutsche Waffen und Munitionsfabriken Karlsruhe*. Op de onderzijde van kogelhuls 2, die tot een variant van het 9 x 57 mm kaliber behoort, zijn nog zeer vaag de letter 'S' en '13' te lezen¹⁰⁴. Het betreft in het geval van de '13' het productiejaar (1913) en de 'S' vormt de indicatie voor een variant van de 9 x 57 mm kogels die iets gedrongener waren in hulslengte en voorzien waren van een niet afgeronde maar gepunte kogel. Voor de letter 'S' blijken twee afwijkende verklaringen te bestaan. Door de zwaardere kogel bij de S-variant kan deze staan voor *schwer* (zwaar). Anderen zoeken de verklaring in de spitse punt en verklaren het als *scharf* (scherp, puntig)¹⁰⁵.

Het 9 x 57 mm kaliber was het standaardkaliber voor verschillende geweertypes waaronder alle varianten op het type M(auser) (18)98 (fig. 7.17). Dit type werd voor de Duitse *Wehrmacht* ontwikkeld en was in gebruik binnen het leger van 1898 tot en met 1938. De grote populariteit van het wapen zorgde voor een grote afzet, ook in het buitenland, veelal door dochterbedrijven van Mauser. Zo werden ook in België, in de *Fabrique Nationale de Armes de Guerre* (FN) M98 wapens voor het Belgische leger geproduceerd en omgevormd tot nieuwe en efficiëntere types waarmee FN, na het verdwijnen van Duitsland als speler op de wapenmarkt na WO I, de wereld zal veroveren¹⁰⁶.

Een in oorsprong Duits wapentype met Duitse munitie kon dus ook in Belgische handen hebben gelegen tijdens de schermutselingen van WO I, waardoor op basis van de kogelvondsten geen uitspraak kan worden gedaan over wie zich in het schuttersputje heeft opgehouden.

Naast de (kogel)hulzen werden ook nog twee metalen (loden) bolletjes aangetroffen. Eén kwam aan het licht in de loopgraaf in het westen van het opgravingsareaal (S112) en één werd samen met de kogel gevonden in het eerder genoemde schuttersputje (S762) (fig. 7.18). Beide bolletjes kunnen geïdentificeerd worden als onderdelen uit een gangbaar mortier- of granaattypen uit die periode. Het betreft een zgn. shrapnel of granaatkartets. De binnenzijde van dergelijke granaten zijn niet enkel gevuld met een springlading maar bevatten tevens een groot aantal ronde kogeltjes zoals aangetroffen te Epegem. Het doel van deze kogeltjes was de schade in de omgeving bij impact te vergroten. Op basis van twee weinig kenmerkende vulkogeltjes kon het type en de herkomst van de mortiergraniet niet worden bepaald, al lijkt ze vooral door geallieerde troepen te zijn gebruikt¹⁰⁷.

¹⁰³ Barnes 2006: 352-353.

¹⁰⁴ Bij de opgraving van BAAC Vlaanderen werd er ook een kogelhuls met de indruk '13' aangetroffen. Woltinge & Gierts in prep.

¹⁰⁵ Barnes 2006: 352-353.

¹⁰⁶ Ball 2011: 22-56.

¹⁰⁷ Hogg 1998.

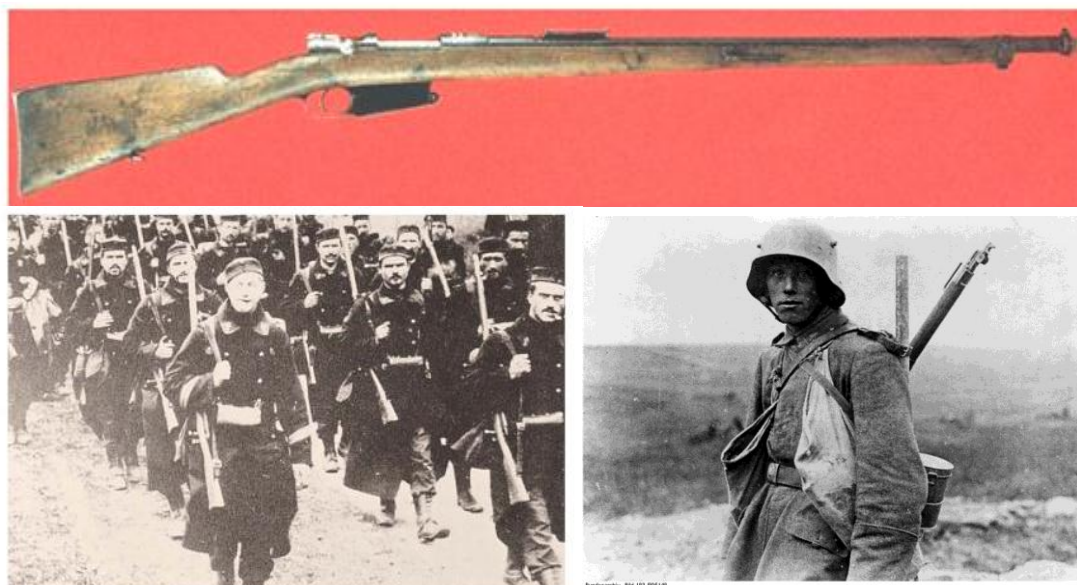

Fig. 7.17: Het Mauser 1898 (*Gewehr M98*) geweer en Belgische soldaten (*links*) en een Duitse soldaat (*rechts*) met dit type van geweer op de schouder in WO I¹⁰⁸.

Fig. 7.18: Shrapnel-kogeltjes en het gebruik.

7.5.2 Andere metaalvondsten uit WO I

Verder konden nog drie andere vondsten met enige zekerheid worden toegeschreven aan de periode van de Eerste Wereldoorlog. Het gaat in de eerste plaats om een ketel (fig. 7.19) uit een koperrijke legering. De ketel, die werd aangetroffen in een grote kuil (S107) nabij de loopgraaf (S112), heeft een diameter van 20,6 cm en een hoogte van 10,3 cm en toont drie circulaire doorboringen net onder de rand. De plaatsing van de openingen maakt het mogelijk om de ketel op te hangen aan een driepikkel. Mogelijk gaat het dan ook om een veldketel die te linken is aan de militaire aanwezigheid op de site.

Bij de ketel hoort ook nog een afsluitend deksel in dezelfde koperlegering, voorzien van een groot handvat dat bijna de volledige diameter van het deksel bestrijkt. De twee vormen naar technische makelij ook duidelijk een set¹⁰⁹.

¹⁰⁸ Composiet: Ball 2011: 22. Deutschen Bundsarchiv.

¹⁰⁹ De ketel is schoongemaakt maar niet behandeld of gerestaureerd.

Fig. 7.19: De kookketel en zijn deksel aangetroffen in de buurt van de loopgraaf.

Tot slot zijn er nog twee ‘wapenvondsten’ te melden. In het eerste geval gaat het om een deel van een staafranaat. Het fragment van een handvat (fig. 7.20) werd aangetroffen in spoor 220 dat geïnterpreteerd kan worden als een schuttersputje. De windingen van het handvat zijn nog goed zichtbaar en in de corrosie zijn nog duidelijk sporen van de houten steel zichtbaar. Mogelijk gaat het om een handgranaat of steelgranaat van Franse of Britse makelij, daar de Duitse granaten een andere morfologie vertonen¹¹⁰.

Fig. 7.20: Het mogelijk handgranaatfragment.

Een fragment van een gecorrodeerd ijzeren mes (fig. 7.21) werd als losse vondst (LV 27) gevonden in het noordelijk deel van het opgravingsareaal. De punt van het mes is afgebroken, waardoor de bewaarde lengte van het voorwerp nog maar 14,4 cm bedraagt. Het lemmet (zonder de angel) heeft een totale lengte en breedte van 10 bij 3,1 cm. De punt is asymmetrisch waarbij de snede onderaan

¹¹⁰ Bertin 2006: 17.

convex verloopt terwijl de bovenzijde concaaf is om zo samen een ietwat gekromde punt te vormen. Het doet denken aan de punt van een bowie-mes maar hiervoor blijkt het object in zijn geheel te klein.

Eénduidige referenties vinden voor een dergelijk eenvoudige mesvorm is, net als het toewijzen van het stuk tot een 'kamp' binnen WO I, onmogelijk. Vele mestypes werden door beide kampen gebruikt (fig. 4.21) of lokaal in de loopgraaf zelf gemaakt of gemodificeerd¹¹¹.

Fig. 7.21: Het ijzeren mes (trench knife?).

7.5.3 Glasvondsten uit WO I

In twee schuttersputjes werden tien glasfragmenten van minimaal twee verschillende flessen aangetroffen (fig. 7.22). Mogelijk gaat het om fragmenten van een flesvorm, zoals een volledige (wijn)fles die werd aangetroffen in de cultuurlaag. Het gaat duidelijk om industrieel geproduceerde flessen. De bodem van de fles is niet vlak maar hoog opgedeukt, wat samenhangt met het machinaal 'blazen' van de flessen. De stratigrafische context maakt een datering van dit glaswerk mogelijk in de 20ste eeuw.

¹¹¹ Bertin 2006: 118-119.

Bovenaan: glasfragmenten van een flesvorm

Onderaan: volledig exemplaar uit de cultuurlaag

Fig. 7.22: Glasfragmenten in relatie met de schuttersputjes S55 en S762.

Hoofdstuk 8 Besluit en waardering

Het archeologisch onderzoek aan de Kreupelstraat heeft sporen uit de protohistorie, de Romeinse periode en de Eerste Wereldoorlog opgeleverd.

Uit de protohistorie zijn drie enkelvoudige kringgreppels aangetroffen, die ooit grafheuvels hebben afgebakend. De externe diameters van de kringgreppels betreffen 48, 20 en 13 m. De kringgreppels liggen vlakbij elkaar. Sporen van een dassenburcht binnen het areaal van de grootste kringgreppel tonen aan dat er ook daadwerkelijk een heuvellichaam aanwezig is geweest, daar dassen het liefst graven in hellingen.

De restanten van de grafstructuren die zijn aangetroffen aan de Kreupelstraat behoren tot een groter grafheuvellandschap. Bij een opgraving in 2012 is ongeveer 250 m ten westen van de opgraving aan de Kreupelstraat ook een enkelvoudige kringgreppel met een externe diameter van 43 m aangetroffen. De breedte en bewaringsdiepte van deze kringgreppel komt overeen met die aan de Kreupelstraat¹¹². Soms zijn grafheuvels gerangschikt in een lange lijn in het landschap. Een goed voorbeeld hiervan is de kilometers lange rij met grafheuvels in Epe-Vaassen. Er zijn ook groepen met grafheuvels. Deze groepen hebben zelden meer dan 10 grafheuvels en lijken geen duidelijke ‘focus’ te hebben¹¹³. De grafheuvels van Epegem lijken tot een groep te behoren. Het landschap rondom dergelijke grafheuvelgroepen verdient intensief archeologisch onderzoek. Dit maakt het mogelijk om de protohistorische ordening van het landschap te bestuderen.

In de omgeving van de grootste kringgreppel zijn paalsporen gevonden, maar deze vormen geen structuur. Verder zijn er rondom en binnen het areaal van de kringgreppels een aantal kuilen aangetroffen. In één van deze kuilen is aardewerk gevonden dat gedateerd kan worden in de late bronstijd tot vroege ijzertijd. Verder is er in een greppel, met hoofdzakelijk Romeins materiaal, een sterk fragmentaire scherf gevonden die kan gedateerd worden tijdens het laat-neolithicum of het begin van de bronstijd door zijn fijne zwartgeblakerde en zandige matrix en fijne afwerking. In de kleinste kringgreppel is er een fragment van een regelmatig gevormde robuuste kling gevonden die gedateerd kan worden in het neolithicum tot de bronstijd. Dit kan erop wijzen dat de oudste grafheuvel van de grafheuvelgroep werd opgericht in het laat-neolithicum of de vroege bronstijd. De bewijzen hiervoor zijn echter erg zwak.

In de buurt van de kringgreppels zijn bewoningssporen aangetroffen uit de Gallo-Romeinse periode. Een belangrijke vraag ten opzichte van deze bewoningssporen is of de grafheuvels in de Gallo-Romeinse periode werden genivelleerd, geïncorporeerd of gerespecteerd en opnieuw gebruikt. Een forse revolvertasvormige paalkuil (S559) doorsnijdt de grootste kringgreppel. Dit wijst erop dat de kringgreppel al opgevuld was ten tijde van de late ijzertijd of de Gallo-Romeinse periode. Dit wil niet zeggen dat het heuvellichaam ook al verdwenen was. De Gallo-Romeinse sporen wijzen erop dat de grafheuvel nog gerespecteerd werd in de Gallo-Romeinse periode. Zo stopt een greppeltje (S540) ter hoogte van de kringgreppel van funeraire structuur 1 en buigt af ter hoogte van de kringgreppel van funeraire structuur 2. Het vermoeden ontstaat hierdoor dat de greppel is gegraven op het moment dat de grafheuvels nog (gedeeltelijk) intact waren. Aangezien het greppeltje twee greppels met Romeins materiaal doorsnijdt, moet dit greppeltje tenminste in de Romeinse periode dateren. Bovendien lijken twee gevonden Gallo-Romeinse brandrestengraven gefocust te zijn op de grafheuvels. Zo is brandrestengraf 115, die door de aanwezigheid van een geveerde beker te dateren

¹¹² Woltinge & Gierts in prep.

¹¹³ Arnoldussen & Fontijn 2006.

is in de 2de eeuw, gesitueerd in de greppel van funeraire structuur 2 en brandrestengraf 369 binnen het areaal van de grootste kringgreppel.

Het is niet uitzonderlijk dat inheems-Romeinse begravingen werden ingegraven in oude grafmonumenten. Zo is het vroeg-Romeinse wapengraf van Someren gesitueerd in de greppel van een langbed¹¹⁴. In de Merovingiosche periode komt het ook voor dat de overledenen werden begraven in en nabij prehistorische grafheuvels, zoals het geval was te Beerse-Krommenhof¹¹⁵ en Maasmechelen-Mottekamp¹¹⁶.

Een interessante vondst binnen het areaal van kringgreppel 1 is een kuil met daarin een primaire depositie van Gallo-Romeins aardewerk. De depositie kan gedateerd worden in de Flavische periode tot het eerste derde van de 2de eeuw. Het gaat om zes individuen, waarvan de meeste archeologisch compleet zijn. Men kan spreken van twee 'sets' van een drinkvorm, een bordvorm en een schenkvorm. Dergelijke sets komen wel meer voor in de Gallo-Romeinse periode en zijn dan vaak gelinkt aan rituele contexten zoals heiligdommen en graven. In de kuil werden geen aanwijzingen, zoals grote hoeveelheden houtskool of crematieresten, aangetroffen die wijzen op een begraving. De meest waarschijnlijke interpretatie van de depositie is dat het gaat om een geschenk aan de doden. Het is mogelijk dat er in de heuvellichamen oorspronkelijk veel meer brandrestengraven aanwezig waren, maar dat deze door de nivellering van de heuvel archeologisch onzichtbaar zijn geworden. De aanwezigheid van drie concentraties van mollengangen met daarin veel houtskool zijn hier mogelijk een aanwijzing voor. Eén van die concentraties doorsnijdt de kringgreppel van funeraire structuur 1.

Het mogelijk Romeinse hoofdgebouw is een gebouw met een standgreppel of een gebouw dat behoort tot het ligbalk type. Een greppeltje met dezelfde oriëntatie en een opening ter hoogte van het mogelijk hoofdgebouw lijkt een erfafscheiding te vormen. Dit greppeltje sluit aan op een andere greppel, die verdwijnt binnen het areaal van de grootste kringgreppel. Dit wijst er ook op dat tijdens de Gallo-Romeinse bewoning de grafheuvels nog aanwezig waren.

Verder zijn er sporen aangetroffen van de gevechten uit de eerste maanden van de Eerste Wereldoorlog. Het gaat om sporen van schuttersputjes en een loopgraaf. Op 25 augustus en van 9 tot 13 september vonden er gevechten plaats in Zemst en Epepegem. De loopgraaf is waarschijnlijk gegraven door de Duitse troepen. Uit historische bronnen is bekend dat de Duitsers een loopgravenstelsel hebben aangelegd van Elewijt via Epepegem richting Grimbergen. Dit loopgravenstelsel strekt zich waarschijnlijk nog verder uit.

De aangetroffen sporen kunnen een meerwaarde vormen tijdens de herdenking 100 jaar Grote Oorlog in 2014. Momenteel is de vereniging 'Toerisme Vlaams-Brabant' bezig met het realiseren van het project 'sporen van de Grote Oorlog ontdekken in het landschap van Vlaams-Brabant'. Er worden twee fietslussen ontwikkeld doorheen het authentieke frontlandschap van de Dijle linie en de Gete linie. Op meer dan 50 belevingspunten wordt het lokale verhaal verteld en gekaderd binnen het grote WOI gegeven. Op alle belevingspunten komt een belevingsmodule¹¹⁷. Een fotoverslag van de resultaten van de opgraving van de Kreupelstaat kan als zo'n belevingsmodule dienen. De mensen kunnen onder andere geïnformeerd worden over het feit dat in Vlaams-Brabant loopgravenstelsels hebben gelegen, maar dat deze een ander karakter hadden dan de loopgraven in de Westhoek.

¹¹⁴ Hiddink 2003: 48.

¹¹⁵ Delaruelle e.a. 2012.

¹¹⁶ Steenhoudt & Smeets in prep.

¹¹⁷ www.toerismevlaanderen.be

Bibliografie

AMPE C., BOURGEOIS J., FOCKEY L., LANGOHR R., MEGANCK M. & SEMEY J. 1995: *Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormige structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen* (Archeologisch Inventaris Vlaanderen, Buitengewone reeks 4), Gent.

ANNAERT R. 2006: Een vorstengraf te Edegem-Buizegem (prov.Antwerpen)?, *Lunula Archaeologia protohistorica* XIV, p. 79-84.

ARNOLDUSSEN S. & FONTIJN D.R. 2006: Towards familiar landscapes? On the nature and origin of Middle Bronze Age landscapes in the Netherlands, *Proceedings of the Prehistoric Society* 72, p. 289-317.

BALL, R.W.D. 2011: *Mauser Rifles of the World*, Iola.

BARNES, F.C. 2006: *Cartridges of the World, A complete and illustrated reference for over 1500 cartridges*, Iola.

BAUWENS-LESENNE M. 1965: Bibliografisch Repertorium der Oudheidkundige vondsten in de provincie Antwerpen (Vanaf de vroegste tijden tot de Noormannen), *Oudheidkundige Repertoria, Reeks A: Bibliografische repertoria VI*, Brussel, p. 149.

BERTIN, F. 2006: *14-18 La Grande Guerre: Armes, uniformes, matériels*, Exeter.

BOGAERT, C. 1972: *De Gallo-Romeinse vicus van Elewijt (Brabant). Studie van het archeologisch materiaal*, onuitgegeven Licentiaatsverhandeling, Universiteit Gent.

BOGEMANS F., JACOBS J., MEYLEMANS E., YVES P., STORME A. & VERDURMEN I. 2010: *Paleolandschappelijk, archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek in het kader van het geactualiseerde Sigmaplan. Sigma-cluster Dijlemonding*, Brussel.

BOURGEOIS J., MEGANCK M. & RONDELEZ P. 1994: Noodonderzoek 1993 te Maldegem-vliegveld, *Lunula Archaeologia protohistorica* II, p. 1-3.

BOURGEOIS J. & VAN DOORSELAER A. 1996: Archeologie vanuit de lucht. Grafheuvels uit de Bronstijd in westelijk België ca. 2.000 – 1.200 v. Chr., in: VAN ROEYEN J.-P. (ED.) *Uit Vlaamse bodem. 10 archeologische verhalen*, Sint-Niklaas, p. 19-28.

BRACKE M. & DE VRIENDT B. 2009: *Archeologisch vooronderzoek te Mechelen-Blarenberglaan "Stephenson Plaza II"* (AS-Rapportage 2008, 35), Mechelen.

BRACKE M. & VERELST K. 2008: *Archeologisch proefsleuvenonderzoek op plangebied Elewijt - Broekstraat, gemeente Zemst*, (AS-Rapportage 2008, 13), Mechelen.

BREDEMEIER H. 2009: *Otto Wolfien. Kriegstagebuch 1914/15. Feldpostbriefe an Frau und Kinder*, Norderstedt.

BRUGGEMAN J., REYNS N., DERIEUW M. 2012: Twee bronstijdkringgreppels in de Schoolstraat te Rumst (prov. Antwerpen, België), *Lunula Archaeologia protohistorica* XX, p.31-33.

BRULET R., VILVORDER F. & DELAGE R. 2010: *La céramique romaine en Gaule du nord. Dictionnaire des céramiques*, Turnhout.

CHERRETTÉ B., BOURGEOIS J. 2003: Oedelem-Wulfsberge 2002: grafmonumenten uit brons- en ijzertijd (W.-VL.), *Lunula Archaeologia protohistorica* XI, p. 33-36.

CLERBOUT G. 2007: *Mechelen en zijn platteland in de greep van de Eerste Wereldoorlog: een dagelijks leven van angst en honger*, Onuitgegeven scriptie, Vrije Universiteit Brussel.

CROMBÉ P., DE CLERCQ W., MEGANCK M. & BOURGEOIS I. 2005: Een meerperiodensite bij de vallei van de Ede te Maldegem-Burkel (gem. Maldegem). Menselijke aanwezigheid uit de steentijd, een nederzetting en grafheuvel uit de bronstijd en een nederzetting uit de Romeinse tijd, in: IN 'T VEN I. & DE CLERCQ W. (EDS.) *Een lijn door het landschap II. Archeologie en het VTN project, 1997-1998* (Archeologie in Vlaanderen, Monografie 5), Brussel, p. 93-117.

DE BEENHOUWER J. 2005: *De Gallo-Romeinse terra cottastattuetten van de Belgische vindplaatsen in het ruimer kader van de noordwest-Europese terra cotta-industrie*, Onuitgegeven doctoraatsverhandeling, Katholieke Universiteit Leuven.

DE BOE G. 1977: De Romeinse vicus op de Steenberg te Grobbendonk, *Archaeologia Belgica* 197, Brussel.

DE BOE G. 1984: Nieuw onderzoek in de Romeinse vicus te Grobbendonk: de houtbouwfase, *Archaeologica Belgica* 258, p. 69-78.

DE BOE G. 1988: De inheems-Romeinse houtbouw in de Antwerpse Kempen, in: BRENDERS F. & CUYT G. (EDS.) *Van beschaving tot opgraving, 25 jaar archeologisch onderzoek rond Antwerpen door de Antwerpse Vereniging voor Romeinse Archeologie*, Brussel, p. 47-62.

DE CLERCQ, W. 2000b: Melle. Verkaveling " 't Lammeken" Romeinse graven ontdekt, in: *Monumentenzorg & Cultuurpatrimonium. Jaarverslag van de Provincie Oost-Vlaanderen*, Gent, p. 212-214.

DELARUELLE S., ANNAERT R., DE SMAELE B., THUIS C., VERDEGEM S., SCHELTJENS S. & VAN DONINCK J. 2012: Een tweede leven. Vroege middeleeuwers hergebruikten grafheuvels uit de bronstijd, *Ex Situ* 2, p. 77-79.

DEMEYERE F. & BOURGEOIS J. 2005: Noodopgraving te Waardamme (Oostkamp; West-Vlaanderen): grafheuvels uit de Bronstijd en een bewoning uit de vroege IJzertijd, *Lunula Archaeologia protohistorica* XIII, p. 25-30.

DE RIJCK A. 2012: *Romeinse bouwoffers en verlatingsrituelen binnen de domestieke omgeving in het Vlaams gedeelte van de civitas Menapiorum*, Onuitgegeven Masterproef, Universiteit Gent.

DYSELINCK T. in prep.: *Gent Hogeweg, vlakdekkende opgraving met sporen uit de bronstijd, ijzertijd, Romeinse periode, vroege middeleeuwen en WOII* (BAAC-rapport A-11.0045), 's Hertogenbosch.

FOKKENS H., JANSEN R. & VAN WIJK I.M. (EDS.) 2009: *Oss-Zevenbergen; de langetermijn-geschiedenis van een prehistorisch grafveld* (Archol Rapport 50), Leiden.

FONTIJN D.R. 2002: *Sacrificial Landscapes: cultural biographies of persons, objects and 'natural' places in the Bronze Age of the southern Netherlands, c.2600-600 BC* (Analecta Praehistorica Leidensia 33/34), Leiden.

GERRITSEN F. 2003: *Local identities. Landscape and community in the late prehistoric Meuse-Demer-Scheldt region* (Amsterdam Archaeological Studies 9), Amsterdam.

GYSSSELING, M. 1960: *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226)* (Bouwstoffen en studiën voor de geschiedenis en de lexicografie van het Nederlands 6), Brussel.

HEEREN S. 2006: *Opgravingen bij Tiel-Passewaaij 1, De nederzetting aan de Passewaaijse Hogeweg* (Zuidnederlandse Archeologische Rapporten 29), Amsterdam.

HENDRIKS J. & MAGNÉE-NENTJES M. 2008. *Graven aan de molenberg. Archeologisch onderzoek van een grafveld uit de Romeinse tijd langs de Baron d'Osysteet te Wijchen* (Archeologische Berichten Wijchen 3), Nijmegen.

HESSING W. & KOOI P. 2005: Urnenvelden en brandheuvels: begraving en grafritueel in late bronstijd en ijzertijd, in: LOUWE KOOIJMANS L.P., VAN DEN BROEKE P.W., FOKKENS H. & VAN GIJN A. (EDS.) *Nederland in de prehistorie*, Amsterdam, p. 631-654.

HIDDINK H. 2003: *Het grafritueel in de Late IJzertijd en Romeinse tijd in het Maas-Demer-Scheldegebied, in het bijzonder van twee grafvelden bij Weert* (Zuidnederlandse Archeologische Rapporten 11), Amsterdam.

HOGG 1998: *Allied Artillery of World War One*, Marlborough.

KELLER R. s.d. *Bijdragen tot de toponymie van Zemst. Deel I.*

MARTENS M. 2007: Een tempel en een feestmaal ter ere van Mithras in de vicus van Tienen, *AVRA Bulletin* 8, p. 39-44.

MASSART 1981: Les matériaux de construction, in: BRULET R. (ED.) *Braives Gallo-Romain* (Publications d'Histoire de l'art et d'archéologie de l'Université Catholique de Louvain 26), Louvain-la-Neuve, p. 188.

MERTENS J. 1949: Een Romeinse kassei te Elewijt (Brab.), *Archeologie* 2, p. 416.

MERTENS J. 1950: Een Romeinse kassei te Elewijt, *Eigen Schoon en de Brabander* 33(6), p. 193-198.

MERTENS J. 1954: De Romeinse vicus te Elewijt. Verslag over de opgravingen 1947-1953, *Archaeologia Belgica* 19, Brussel.

PAUWELS D. 2006: Een nieuwe "Cirkel in het Land": een kringgreppel aan de Kroonstraat te Wijgmaal, *Archeologie 2006. Recent archeologisch onderzoek in Vlaams-Brabant 2006*, Leuven, p. 19-20.

PAUWELS D. & CREEMERS G. 2006. Een Romeinse landelijke nederzetting te Smeermaas (Lanaken, prov. Limburg), *Relicta 2*, p. 49-118.

REYNS N. & DIERCKX L. 2012: *Archeologisch vooronderzoek Epegem (Zemst) – Beekstraat Waenrodehof* (Rapporten All-Archeo 094), Bornem.

ROGGE M. & VERMEULEN F. 1993: Kruishoutem onder Romeins Bewind, in: VERMEULEN F. , ROGGE M. & VAN DURME L. (EDS.) *Terug naar de bron. Kruishoutem Archeologisch Doorgelicht*, Kruishoutem, p. 57-74.

SEVENANTS W. 2010: *Archeologische prospectie Londerzeel – Hoefsmidstraat 2010 (prov. Vlaams-Brabant)*, Onuitgegeven rapport 2010.

SMEETS M. 2010: *Het archeologisch vooronderzoek aan de Kreupelstraat te Epegem (gem. Zemst)* (Archeo-rapport 39), Kessel-Lo.

STEENHOUDT M. & SMEETS M. 2012: *Het archeologisch onderzoek (fase 1) te Maasmechelen-Mottekamp* (Archeo-rapport 93), Kessel-Lo.

STEENHOUDT M. & SMEETS M. in prep. : *Het archeologisch onderzoek aan de Zelemsebaan te Meldert*, Tienen.

STEENHOUDT M. & SMEETS M. in prep.: *Het archeologisch onderzoek (fase 2) te Maasmechelen-Mottekamp*, Tienen.

STICHELBAUT B. 2006: The application of First World War aerial photography to archaeology: the Belgian images, *Antiquity* 80, p. 161-172.

THERKORN, L.L. 2008: Marking while taking land into use: some indications for long-term traditions within the Oer-IJ estuarine region, in: ARNOLDUSSEN, S. & Fokkens H. (EDS.) *Bronze Age Settlements in the Low Countries*, Oxford, p. 151-166.

THERKORN L.L., BESSELEN E., DIEPEVEEN-JANSEN M., GERRITSEN S., KAARSEMAKER J., KOK M., KUBIAK-MARTENS L., SLOPSMA J. & VOS P. 2009: *Landscapes in the Broekpolder: Excavations around a monument with aspects of the Bronze Age to the Modern (Beverwijk & Heemskerk, Noord Holland)* (Themata 2 AAC/Projectenbureau, universiteit van Amsterdam), Amsterdam.

THEUNISSEN L. 2009: *Midden-bronstijdsamenlevingen in het zuiden van de Lage Landen*, Leiden.

TOYNBEE J.M.C. 1996: *Death and burial in the Roman world*, Baltimore.

VANDEVELDE J. & ANNAERT R. 2007: Het archeologisch onderzoek te Edegem-Buizegem verdergezet (provincie Antwerpen), *Lunula Archaeologia protohistorica XV*, p. 67-73.

VANHOUTTE S. 2007: Het Romeinse castellum van Oudenburg (prov. West-Vlaanderen) herontdekt: de archeologische campagne van augustus 2001 tot april 2005 ter hoogte van de Zuidwesthoek. Interim-rapport, *Relicta* 3, p. 199-236.

VAN IMPE L. & DE BUYSER F. 1990: Elewijt (Zemst): Romeinse vicus, *Archeologie* 2, Brussel, p. 58-59.

VAN KERCKENHOVEN R. 1982: *Een dorp in een Wereldoorlog. Zemst 1914-1918*, Zemst.

VAN LIEFFERINGE N. 2009: *Resultaten van het archeologisch onderzoek op de verkaveling 'Creuteldonck' te Ranst-Zevenbergen* (AS-Rapportage 2008, 13), Mechelen.

VAN LIEFFERINGE N. & SMEETS M. in prep. *Het archeologisch onderzoek te Meise-Heimbeekveld*.

VANVINCKENROYE W. 1984: *De Romeinse zuidwest-begraafplaats van Tongeren (opgravingen 1972-1981). Deel 1* (Publikaties van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum te Tongeren 29), Tongeren.

VANVINCKENROYE W. 1991: *Gallo-Romeins aardewerk te Tongeren* (Publikaties van het Gallo-Romeins Museum te Tongeren 7) (herdruk), Tongeren.

VERBEECK H. 2001: De gallo-romeinse tempel te Kontich, *AVRA Bulletin* 1, 2000, p. 22-37.

VERHAERT A. & ANNAERT R. 2003: Begraving en bewoning te Hove: IJzertijd en middeleeuwen van naderbij bekeken (prov. Antwerpen), in: CUYT G. & SAS K. (EDS.) *Vlekken in het zand. Archeologie in en rond Antwerpen*, Antwerpen, p.107-114.

VERMEULEN F. 1992: *Tussen Leie en Schelde. Archeologische inventarisatie en studie van de Romeinse bewoning in het zuiden van de Vlaamse Zandstreek*, Gent.

WILLEMS S. 2005: *Roman Pottery in the Tongeren reference collection: morataria and coarse wares* (VIOE-Rapporten 01), Brussel.

WOLTINGE I. & GIERTS I. in prep. *Archeologische opgraving Zemst-Beekstraat* (BAAC Vlaanderen Rapport 40), Drongen.

YPERMAN W., SMEETS M. & FOCKEDEVY L. 2011: *Het archeologisch vooronderzoek aan de Tritsstraat te Kampenhout* (Archeo-rapport 69), Kessel-Lo.

Bijlagen

Bijlage 1: Sporeninventaris

Sp. Nr.	WP	Lg.	Vorm	Kleur	Aard	Coupe
1	1		Cirkelvormig	LGr-LBr	Natuurlijk	
2	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
3	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
4	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
5	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
6	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
7	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
8	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
9	1		Onregelmatig	DGr	Schuttersputje, sluit mogelijk aan op loopgraaf	
10	1		Vierkantig	DGr	Recente kuil	
11	1		Cirkelvormig	LGr-LBr	Natuurlijk	
12	1		Ovaal	LBr	Natuurlijk	
13	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
14	1		Cirkelvormig	LBr	Paalspoor	Komvormig
15	1		Cirkelvormig	LBr	Paalspoor	Komvormig
16	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
17	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
18	1		Cirkelvormig	LBr	Paalspoor?	Onduidelijk
19	1		Onregelmatig	LBr	Natuurlijk	
20	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Natuurlijk	
21	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
22	1		Rechthoekig	DGr	Schuttersputje	Redelijk rechte wanden, vlakke bodem
23	1		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
24	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
25	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
26	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
27	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
28	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
29	1		Onregelmatig	LBr	Natuurlijk	
30	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
31	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
32	1		Cirkelvormig	LBR	Natuurlijk	
33	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
34	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
35	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
36	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
37	1		Vierkantig	DGr	Schuttersputje	Vlakke bodem, redelijk rechte wanden

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

38	1		Cirkelvormig	DGr	Paalkuil	Komvormig
39	1		Vierkantig	DGr	Schuttersputje	Rechte wanden, vlakke bodem
40	1		Onregelmatig	DGr	Loopgraaf	Vlakke bodem, redelijk rechte wand
41	1		Ovaal	LBr	Kuil	Ondiep, Komvormig
42	1		Cirkelvormig	LBr	Kuil	v-vormig
43	1		Rechthoekig	LBr	Greppel	
44	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
45	1		Ovaal	LGr-LBr	Natuurlijk	
46	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
47	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
48	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
49	1		Ovaal	DGr	Natuurlijk	
50	1		Vierkantig	DGr	Schuttersputje	Niet gecoupeerd
51	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
52	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
53	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
54	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
55	1		Onregelmatig	DGr	Schuttersputje	Komvormig
56	1		Rechthoekig	DGr	Schuttersputje	Komvormig
57	1		Vierkantig	DGr	loopgraaf	
58	1		Vierkantig	DGr	loopgraaf	
59	1		Onregelmatig	DGr	Schuttersputje	Ondiep, rechte wanden, vlakke bodem
60	1		Onregelmatig	DGr	Recente kuil	
61	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
62	1		Vierkantig	DGr	Recente paalkuil	Komvormig, redelijk vlakke bodem
63	1		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
64	1		Onregelmatig	DGr	Schuttersputjes	Niet gecoupeerd
65	1		Onregelmatig	DGr	loopgraaf	
66	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
67	1		Rechthoekig	DGr	Natuurlijk	
68	1		Onregelmatig	DGr	Natuurlijk	
69	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
70	1		Rechthoekig	DGr	Schuttersputje	Vlakke bodem, redelijk rechte wanden
71	1		Cirkelvormig	LGr	Paalkuil	Komvormig
72	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
73	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
74	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
75	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
76	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
77	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
78	1		Onregelmatig	DGr	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

79	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
80	1		Onregelmatig	LBr-DBr	Plaatselijke verzakking van de ploeglaag	
81	1		Ovaal	DGr	Natuurlijk	
82	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
83	1		Ovaal	DGr	Natuurlijk	
84	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
85	1		Onregelmatig	DGr	Natuurlijk	
86	1		Cirkelvormig	LGr-DGr-LBr	Recente paalkuil	Ondiep, Komvormig
87	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
88	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
89	1		Ovaal	DGr	Recente paalkuil	2 lagen
90	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
91	1		Cirkelvormig	LGr-LBr	Recent kuiltje	Komvormig
92	1		Cirkelvormig	LGr	Kuil	Komvormig
93	1		Cirkelvormig	DBr	Natuurlijk	
94	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
95	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
96	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	Vlakke bodem
97	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
98	1		Cirkelvormig	DBr	Natuurlijk	
99	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
100	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
101	1		Onregelmatig	DBr	Schuttersput	Niet gecoupeerd
102	1		Onregelmatig	LBr	Natuurlijk	
103	1		Onregelmatig	LBr	Natuurlijk	
104	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
105	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
106	1		Rechthoekig	DBr	Greppel	Komvormig
107	1		Onregelmatig	LGr	Kuil	Komvormig
108	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Kuil	Niet gecoupeerd.
109	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Recente kuil	
110	1		Cirkelvormig	DGr	Recente paalkuil	Redelijk diep, Komvormig
111	1		Cirkelvormig	LGr	Paalkuil	Ondiep, Komvormig
112	1		Onregelmatig	LBr-DGr	Loopgraaf	Schuine wanden, vlakke bodem
113	1		Onregelmatig	DGr	Recente verstoring	Komvormig
114	1		Vierkantig	DGr	Recente weidepaal	
115	1		Ovaal	DGr-LBr	Brandrestengraf	Komvormig
116	1		Cirkelvormig	LBr-DGr	Recente weidepaal	
117	1		Cirkelvormig	DGr	Recente weidepaal	
118	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Recente weidepaal.	
119	1		Rechthoekig	LBr	Recente weidepaal	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

120	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Recente weidepaal	
121	1		Rechthoekig	LBr	Recente weidepaal	
122	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Recente weidepaal	
123	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Recente weidepaal	
124	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Recente weidepaal	
125	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Recente weidepaal	
126	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Recente weidepaal	
127	1	1	Rechthoekig	Zw	Recente weidepaal	
127	1	2	Rechthoekig	Gr		
128	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Recente weidepaal	
129	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Recente weidepaal	
130	1		Onregelmatig	DGr	Natuurlijk	
131	1		Rechthoekig	LGr	Kuil	Komvormig
132	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
133	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
134	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	Komvormig
135	1		Rechthoekig	LGr	Natuurlijk	
136	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
137	1		Rechthoekig	LGr	Natuurlijk	
138	1		Rechthoekig	LGr	Natuurlijk	
139	1		Rechthoekig	LGr	Natuurlijk	
140	1		Rechthoekig	LGr	Natuurlijk	
141	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
142	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
143	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
144	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
145	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
146	1		Rechthoekig	LBr	Natuurlijk	
147	1		Rechthoekig	LBr	Natuurlijk	
148	1		Ovaal	DGr	Natuurlijk	
149	1		Rechthoekig	LGr	Natuurlijk	
150	1		Rechthoekig	LGr	Natuurlijk	
151	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
152	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
153	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
154	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
155	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
156	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
157	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
158	1		Rechthoekig	LGr-LBr	Natuurlijk	
159	1		Ovaal	LGr	Paalkuil	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

160	1		Onregelmatig	LGr-LBr	Natuurlijk	
161	1		Cirkelvormig	LBr-DGr	Natuurlijk	
162	1		Rechthoekig	LBr	Paalkuil	
163	1		Cirkelvormig	LBr-DGr	Natuurlijk	
164	1		Ovaal	LGr-DGr-LBr	Kuil	
165	1		Ovaal	LBr-LGr	Kuil	Komvormig
166	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
167	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
168	1		Cirkelvormig	LBr	Kuil	Komvormig
169	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Kuil	
170	1		Onregelmatig	LBr-DGr	Natuurlijk	
171	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
172	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	Ondiep, Komvormig
173	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	Komvormig
174	1		Rechthoekig	DGr	Natuurlijk	
175	1		Ovaal	DGr	Recent spoor	Komvormig
176	1		Ovaal	LBr	Kuil	
177	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Kuil	
178	1		Ovaal	LBr-LGr	Kuiltje	Komvormig
179	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
180	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
181	1		Rechthoekig	LBr-DGr	Recente weidepaal	
182	1		Rechthoekig	LBr-DGr	Recente weidepaal	
183	1		Onregelmatig	LGr-LBr	Kuil	Komvormig, redelijk vlakke bodem
184	1		Onregelmatig	Lbr-LGr, DGr vlekken	Natuurlijk	
185	1		Onregelmatig	LBr, DGr vlekken	Natuurlijk	
186	1		Onregelmatig	LGr-LBr-DGr	Kuil	
187	1		Onregelmatig	LGr-LBr-DGr	Natuurlijk	
188	1		Onregelmatig	LGr-LBr-DGr	Natuurlijk	
189	1		Rechthoekig	LGr- LBr	Kuil?	
190	1		Onregelmatig	LBr-DGr	Natuurlijk	
191	1		Ovaal	LBr-DGr	Natuurlijk	
192	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
193	1		Onregelmatig	LBr-DGr LGr verkleuringen	Loopgraaf	
194	1		Ovaal	LBr-DGr	Natuurlijk	
195	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
196	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
197	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
198	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
199	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	

200	1		Vierkantig	LBr-LGr	Natuurlijk	
201	1		Onregelmatig	DGr	Schuttersputje	
202	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
203	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
204	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	Komvormig
205	1		Onregelmatig	LBr-DGr	Natuurlijk	
206	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
207	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
208	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
209	1		Vierkantig	DGr	Recente weidepaal	Komvormig
210	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
211	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
212	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
213	1		Rechthoekig	DGr	Recent spoor	Komvormig
214	1		Rechthoekig	DGr	Recent spoor	Komvormig
215	1		Rechthoekig	DGr	Recent spoor	Komvormig
216	1		Rechthoekig	DGr	Recent spoor	
217	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Kuil	Komvormig
218	1		Ovaal	LBI-LGr-DGr	Natuurlijk	
219	1		Vierkantig	DGr	Schuttersputje	Vlakke bodem, rechte wand
220	1		Rechthoekig	DGr	Recent spoor	
221	1		Onregelmatig	DGr	Recent spoor	
222	1		Vierkantig	DGr	Schuttersputje	Komvormig
223	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
224	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
225	1		Onregelmatig	LBr-DGr	Natuurlijk	
226	1		Onregelmatig		Natuurlijk	
227	1		Onregelmatig	LBr-LGr-Dgr	Natuurlijk	
228	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	Komvormig
229	1		Onregelmatig	DGr	Recente kuil	Komvormig
230	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk?	
231	1		Ovaal	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
232	1		Ovaal	DGr	Natuurlijk	
233	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
234	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
235	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
236	1		Cirkelvormig	LBr-DGr	Natuurlijk	
237	1		Vierkantig	LBr-LGr-DGr	Schuttersputje	
238	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
239	1		Ovaal	LBr	Natuurlijk	
240	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Epegem (gem. Zemst)

241	1		Cirkelvormig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
242	1		Cirkelvormig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
243	1		Cirkelvormig	LGr-DGr	Natuurlijk	
244	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
245	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
246	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
247	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
248	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
249	1		Rond	LGr-LBr	Natuurlijk	
250	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
251	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
252	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
253	1		Onregelmatig	LGr-DBr	Natuurlijk	
254	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
255	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
256	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
257	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
258	1		Onregelmatig	DBr	Natuurlijk	
259	1		Onregelmatig	DBr	Natuurlijk	
260	1		Langwerpig	LBr-DBr	Loopgraaf	u-vormig met vlakke bodem
261	1		Vierkantig	DBr	Schuttersputje	Vlakke bodem, redelijk rechte wanden
262	1		Vierkantig	DBr	Schuttersputje	Vlakke bodem, redelijk rechte wanden
263	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
264	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
265	1		Rechthoekig	DGr	Recente weidepaal	
266	1		Onregelmatig	LBr-DBr	Natuurlijk	Komvormig
267	1		Rechthoekig	LGr	Natuurlijk	
268	1		Ovaal	Br-LGr	Natuurlijk	
269	1		Ovaal	Br gevlekt	Natuurlijk	
270	1		Cirkelvormig	Gr gevlekt	Natuurlijk	
271	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
272	1		Cirkelvormig	Gr gevlekt	Natuurlijk	
273	1		Ovaal	DGr	Paalkuil	u-vormig
274	1		Ovaal	Br	Natuurlijk	
275	1		Ovaal	Gr	Natuurlijk	
276	1		Ovaal	Gr	Natuurlijk	
277	1		Ovaal	LBr gevlekt	Natuurlijk	
278	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
279	1		Cirkelvormig	Gr gevlekt	Natuurlijk	Komvormig
280	1		Ovaal	Br-Gr	Natuurlijk	
281	1		Ovaal	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

282	1		Ovaal	LGr-LBr	Natuurlijk	
283	1		Ovaal	Gr	Natuurlijk	
284	1			LGr	Natuurlijk	
285	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
286	1		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
287	1		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
288	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
289	1		Onregelmatig	Gr	Natuurlijk	
290	1		Ovaal	LGr-LBr	Natuurlijk	
291	1		Ovaal	LGr gevlekt	Natuurlijk	
292	1		Cirkelvormig	LGr gevlekt	Natuurlijk	
293	1		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
294	1		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
295	1		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
296	1		Cirkelvormig	LGr	Paalkuil	
297	1		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
298	1		Onregelmatig		Natuurlijk	
299	1		Ovaal	LBr-LGr gemengd	Natuurlijk	
300	1		Ovaal	Gr	Natuurlijk	
301	1		Ovaal	LBr	Natuurlijk	
302	1		Ovaal	LBr	Natuurlijk	
303	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
304	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
305	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
306	1		Ovaal	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
307	1		Ovaal	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
308	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
309	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
310	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
311	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
312	1		Ruitvormig	LBr	Natuurlijk	
313	1		Cirkelvormig	LBr-LGr (gemengd)	Natuurlijk	
314	1		Ovaal	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
315	1		Ovaal	LBr-LGr gemengd	Natuurlijk	
316	1		Cirkelvormig	LBr-LGr gemengd	Natuurlijk	
317	1		Ovaal	LBr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
318	1		Cirkelvormig	LGr-DBr gemengd	Natuurlijk	
319	1		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
320	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
321	1		Vierkantig	DGr	Recente weidepaal	Vrij vlakke bodem, rechte wanden
322	1		Onregelmatig	LGr	(Paal)kuil	Komvormig

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

323	1		Cirkelvormig	LGr	(Paal)Kuil	Onduidelijk
324	1		Ovaal	LGr	Kuil	Onduidelijk
325	1		Cirkelvormig	LGr	Kuil	Redelijk rechte wanden, vlakke bodem
326	1		Onregelmatig	LBr	Natuurlijk	
327	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
328	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
329	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
330	1		Onregelmatig	LBr	Natuurlijk	
331	1		Rechthoekig	LGr	Natuurlijk	
332	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
333	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
334	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
335	1		Regelmatig	LBr-LGr	Kringgreppel	
336	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
337	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
338	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
339	1		Onregelmatig		Natuurlijk	
340	1		Langwerpig	LBr-LGr	Concentratie houtskool	
341	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
342	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
343	1		Cirkelvormig	LGr-DGr	Natuurlijk	
344	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
345	1		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
346	1		Vierkantig	DGr	Recente weidepaal	Komvormig, vrij vlakke bodem
347	1		Vierkantig	DGr	Onderkant recente paalkuil	Ondiep, Komvormig
348	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
349	1		Rechthoekig	LBr	Concentratie houtskool	
350	1		Onregelmatig	Gr	2 Kuilen	Komvormig
351	1		Vierkantig	DGr	Spitsporen?	
352	1		Ovaal	Gr-DGr	Natuurlijk	
353	1		Ovaal	LBr-Gr	Natuurlijk	
354	1		Onregelmatig	DGr-LBr	Spitsporen?	
355	1		Cirkelvormig	LGr	Paalkuil	Komvormig
356	1		Onregelmatig	LBr-DGr		
357	1			LBr-DGr	paalkuil?	
358	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Natuurlijk	
359	1		Vierkantig	DGr	Recente paalkuil	
360	1		Ovaal	LGr	Paalspoor	Komvormig
361	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
362	1		Langwerpig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
363	1		Onregelmatig	DGr-LBr	Kuil	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

364	1		Rechthoekig	LBr-LGr	Natuurlijk	
365	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
366	1		Vierkantig	DGr	Recent spoor	Komvormig
367	1		Vierkantig	DGr	recente weidepaal	Komvormig, redelijk vlakke bodem
368	1		Ovaal	LBr-DGr	Natuurlijk	
369	1		Rechthoekig	DGr	Brandrestengraf	1 schuine wand, 1 rechte, redelijk vlakke bodem
370	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
371	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DGr	Kuil	Komvormig
372	1		Onregelmatig	LGr	Kuil	Komvormig
373	1		Cirkelvormig	LGr	Paalkuil	Komvormig, vlakke bodem
374	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
375	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
376	1		Cirkelvormig	LGr-LBr-Dgr gevlekt	Paalkuil	Redelijk diep, Komvormig
377	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk?	Komvormig
378	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk?	Komvormig
379	1		Cirkelvormig	LGr-LBr gevlekt	Natuurlijk	
380	1		Vierkantig	DGr (heel donker)	Recente weidepaal	
381	1		Ovaal	LBr-LGr (gevekt)	Natuurlijk?	Komvormig
382	1		Rechthoekig	Gr	Schuttersputje	Rechthoekig
383	1		Vierkantig	DGr (heel donker)	Natuurlijk	
384	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
385	1		Vierkantig	DGr (heel donker)	recente weidepaal	Komvormig
386	1		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
387	1		Ovaal	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
388	1		Ovaal	LBr-LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
389	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
390	1		Ovaal	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
391	1		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
392	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
393	1		Onregelmatig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
394	1		Ovaal	LBr-LGr	(Paal)kuil	Onduidelijk
395	1		Rechthoekig	LBr-DGr	Natuurlijk	
396	1		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
397	1		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
398	1		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
399	1		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
400	1		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
401	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
402	1		Cirkelvormig	LBr-DGr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
403	1		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
404	1		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

405	1		Ovaal	LGr-DBr gevlekt	Natuurlijk	
406	1		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
407	1		Cirkelvormig	DGr-DGr gevlekt	Kringgreppel	
408	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
409	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
410	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
411	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
412	1		Cirkelvormig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
413	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
414	1		Cirkelvormig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
415	1		Cirkelvormig	LGr	Paalkuil	
416	1		Cirkelvormig	LBr-DGr	Natuurlijk	
417	1		Cirkelvormig	LBr-LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
418	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
419	1		Ovaal	LBr-DBr-LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
420	1				Greppel	
421	1		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
422	1		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Paalkuil?	
423	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DBr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
424	1		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
425	1		Vierkantig	LBr-DBr gevlekt	Schuttersputje	Rechte wanden, vlakke bodem
426	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DBr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
427	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
428	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
429	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
430	1		Ovaal	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
431	1		Langwerpig	LBr-LGr gevlekt	Kringgreppel	Komvormig
432	1	1	Ovaal	LGr	Kuil	
432	1	2		LGrBr		
432	1	3		LGr		
433	1		Cirkelvormig	LBr-LGr	Natuurlijk	
434	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
435	1		Ovaal	LBr	Natuurlijk	
436	1		Ovaal	LBr	Natuurlijk	
437	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
438	1		Ovaal	LBr	Natuurlijk	
439	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
440	1		Onregelmatig	LBr-DBr	Natuurlijk	
441	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
442	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

443	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
444	1		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
445	1		Ovaal	LBr	Kuil	Komvormig
446	1		Cirkelvormig	LBr-DBr	Paalkuil?	
447	1		Ovaal	LBr-DBr gevlekt	Natuurlijk	
448	1		Ovaal	LBr	Natuurlijk	Komvormig
449	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
450	1		Ovaal	LBr	Natuurlijk	
451	1		Onregelmatig	LBr-DBr LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
452	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
453	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
454	1		Ovaal	LBr-LGr	Natuurlijk	
455	1		Onregelmatig	LBr-LGr	Natuurlijk	
456	1		Onregelmatig	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
457	1		Cirkelvormig	LBr-DBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
458	1		Ovaal	LBr-LGr-DGr	Natuurlijk	
459	1		Cirkelvormig	LBr-DBr	Natuurlijk	
460	2		Langwerpig	DBr-Gr	Greppel	Ondiep, 5 cm.
461	2		Langwerpig	Wt-Gr	Natuurlijk	
462	2	1	Cirkelvormig	DGr	Paalkuil	Komvormig
462	2	2	Cirkelvormig	Gr		
463	2		Rechthoekig	DGr	Schuttersputje	Redelijk rechte wanden, vlakke bodem
464	2		Rechthoekig	DGr	Kuil	
465	2		Cirkelvormig	LBr-Roest DGr vlekken	Natuurlijk	
466	2		Cirkelvormig	LBr-Roest DGr vlekken	Natuurlijk	
467	2		Langwerpig	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
468	2		Langwerpig	LGr-DGr gevlekt	Greppeltje	
469	2		Rechthoekig	DGr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
470	2		Ovaal	LGr-DGr, LBr vlekken	Natuurlijk	
471	2		Onregelmatig	LGr-DGr	Natuurlijk	
472	2		Ovaal	LGr-DGr, LBr gevlekt	Natuurlijk	
473	2		Driehoekig	LGr-DGr, LBr gevlekt	Natuurlijk	
474	2		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
475	2		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
476	2		Vierkantig	LGr-DGr	Natuurlijk	
477	2		L-vormig	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
478	2		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
479	2		Onregelmatig	Gr-LGr	Natuurlijk	
480	2		Onregelmatig	LGr-Gr	Greppel	Komvormig

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

481	2		Langwerpig	DGr-DGr gevlekt	Greppel	Komvormig
482						
483	2		Onregelmatig	LBr-DGr gevlekt	Natuurlijk?	
484	2		Cirkelvormig	DGr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
485	2		Rechthoekig	DGr	Natuurlijk?	
486	2		Cirkelvormig	DGr-LGr	paalkuil	
487	2		Cirkelvormig	LBr	Natuurlijk	
488	2		Ovaal	LBr	Natuurlijk	
489	2		Ovaal	LGr-LBr	Natuurlijk	
490	2		Cirkelvormig	LBr, Gr vlekken	Paalkuil	
491	2		Ovaal	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
492	2		Ovaal	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
493	2		Cirkelvormig	LBr + LGr vlekken	Natuurlijk	
494	2		Ovaal	DGr-DGr	Kuil	Komvormig
495	2		Ovaal	DGr-DGr	Kuil?	Komvormig
496	2		Ovaal	Br-LGr	Natuurlijk	
497	2		Cirkelvormig	DGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
498	2		Cirkelvormig	DGr-DGr	Recente weidapaal	Komvormig
499	2		Onregelmatig	DGr-DGr	Natuurlijk	
500	2		Ovaal	DGr-DGr	Natuurlijk	
501	2		Cirkelvormig	DGr-DGr	Natuurlijk	Komvormig
502	2		Langwerpig	LBr + Gr vlekken	Natuurlijk	
503	2		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
504	2		Cirkelvormig	LGr-LBr gevlekt	Natuurlijk	
505	2		Cirkelvormig	LBr-LGr, Wt vlekken	Natuurlijk	
506	2		Cirkelvormig	Wt-Gr, Wt vlekken	Natuurlijk	
507	2		Cirkelvormig	Wt-Gr	Natuurlijk	
508	2		Vierkantig	DGr	Recente paalkuil	
509	2		Cirkelvormig	LBr + Gr vlekken	Natuurlijk	
510	2		Vierkantig	LGr gevlekt	Natuurlijk	
511	2		Cirkelvormig	LBr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
512	2		Cirkelvormig	DGr-LBr	Natuurlijk	
513	2		Cirkelvormig	DGr-LBr gevlekt	Natuurlijk	
514	2		Cirkelvormig	LBr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
515	2		Ovaal	Br-LGr	Natuurlijk	
516	2		Rechthoekig	DGr	Natuurlijk	
517	2		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
518	2		Cirkelvormig	LBr + DGr vlekken	Natuurlijk	
519	2		Cirkelvormig	LBr + DGr vlekken	Natuurlijk	
520	2		L-vormig	LBr + DGr vlekken	Natuurlijk	
521	2		Ovaal	DGr	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Epegem (gem. Zemst)

522	2		Onregelmatig	LGr-LBr gevlekt	Natuurlijk	
523	2		Cirkelvormig	DGr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
524	2		Rechthoekig	LBr	Natuurlijk	
525	2		Cirkelvormig	DGr-DGr	Natuurlijk	
526	2		Cirkelvormig	Gr-Br	Natuurlijk	
527	2		Langwerpig	DGr-DGr	greppel	
528	2		Rechthoekig	DGr-DGr	Schuttersputje	Ondiep. 5 cm.
529	2		Ovaal	Br-LGr gevlekt	Natuurlijk	
530	2		L-vormig	Gr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
531	2		Ovaal	DGr-LBr	Natuurlijk	
532	2		Ovaal	DGr	Natuurlijk	
533	2		Ovaal	DGr-LBr	Natuurlijk	
534	2				(Paal)kuil	
535	2		Ovaal	LGr-Wt gevlekt	(Paal)kuil	
536	2		Ovaal	LGr-LBr	Natuurlijk	
537	2		Vierkantig	Gr-Wt vlekken	Kuil	
538	2		Cirkelvormig	Gr-Wt vlekken	Kuil	
539	2		Ovaal	Gr-Wt vlekken	Natuurlijk	
540	3		Langwerpig Cirkelvormig	LGr-DGr vlekken	Greppel	Komvormig
541	3		Cirkelvormig	DGr	Recente paalkuil	
542	3		8-vormig	DGr	Recente weidepaal	
543	3	1	Langwerpig	LGr	Kringgreppel	
543	3	2	Langwerpig	LGr met brokken C horizont		
544	3		Half cirkelvormig	Gr	Kuil	Komvormig
545	3		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
546	3		Vierkantig		Recente paalkuil	
547	3		Cirkelvormig	DGr	Recente paalkuil	Rechte wanden, vlakke bodem
548	3		Langwerpig	DGr	Greppel	Komvormig
549	3		Cirkelvormig	Gr-Br + LGr vlekken	Kuil	Komvormig
550	3		Driehoekig	DGr	Recente paalkuil	V-vormig
551	3		Langwerpig	Wt + Gr gevlekt	Kringgreppel	
552	3		Langwerpig	DGr-DGr	Greppel	
553	3		Rechthoekig	LGr-DGr gevlekt	Kuil	Schuine wanden, rechte bodem
554	3		Cirkelvormig	DGr-DGr	Kuil	Komvormig
555	3		Cirkelvormig	DGr-DGr	Kuil	Komvormig
556	3		Vierkantig	DGr	Recente weidepaal	Rechte wanden, vlakke bodem
557	3		Langwerpig	LGr-DGr gevlekt	Greppel	Komvormig
558	3		Langwerpig	Wt-Gr	Natuurlijk	
559	3		Ovaal	Gr-Br	Paalkuil	Revolvertasvormig
560	3		Onregelmatig	LGr gevlekt	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

561	3		Onregelmatig	Wt-Gr	Kuil	
562	3		Rechthoekig	LGr	greppel	Komvormig
563	3		Cirkelvormig	Gr-Wt vlekken	Kuil	Ondiep, komvormig
564	3		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
565	3		Cirkelvormig	LGr-DGr vlekken	Kuil	Komvormig
566	3		Ovaal	LGr-DGr vlekken	Kuil	
567	3		Cirkelvormig	LGr-DGr vlekken	Kuil	
568	3		Cirkelvormig	Gr gevlekt	Deel van S567.	
569	3		Cirkelvormig	DGr gevlekt	Deel van S540	
570	2		Langwerpig	DGr-BLGr vlekken	Natuurlijk	
571	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
572	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
573	2		Langwerpig	LGr	Natuurlijk	
574	2		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
575	2			DGr	Natuurlijk	
576	2		Langwerpig	DGr	Natuurlijk	
577	2		Langwerpig	DGr	Natuurlijk	
578	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
579	2		Ovaal	Or-Br	Concentratie houtskool	
580	2		Cirkelvormig	LGr	Paalkuil	Komvormig
581	2		Ovaal	DGr	Natuurlijk	
582	2		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
583	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
584	2		Ovaal	DGr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
585	2		Cirkelvormig	Wt-Gr + Gr vlekken	Kringgreppel	Komvormig
586	2		L-vormig	Gr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
587	2		Langwerpig Ovaal	LGr gevlekt	Natuurlijk	
588	2		Cirkelvormig	GI-Gr	Natuurlijk	
589	2		Ovaal	Gr	Natuurlijk	
590	1		Langwerpig	Gr	Kringgreppel	Komvormig
590	2		Rechthoekig	Gr	Natuurlijk	
591	2		Langwerpig	LGr	Greppel	
592	2		Langwerpig	LGr	Greppel	
593	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
594	2		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
595	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
596	2		Ovaal	LGr-Gr gevlekt	Paalkuil?	Komvormig
597	2		Ovaal	LGr-Gr gevlekt	Kuil	Komvormig
598	2		Cirkelvormig	LGr	Paalkuil?	
599	2		Ovaal	LGr-Br gevlekt	Paalkuil	
600	2		Ovaal	GI-LGr	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

601	2		U-vormig	GI-LGr gevlekt	Natuurlijk	
602	2		Ovaal	Wt-Gr	Paalkuil	Ondiep, Komvormig
603	2		Ovaal	LGr-DGr gevlekt	Paalkuil	
604	2		Cirkelvormig	LGr-DGr	Paalkuil	Komvormig
605	2		Cirkelvormig	LGr-DGr gevlekt	Paalkuil	Komvormig
606	2		Ovaal	LGr-DGr gevlekt	Paalkuil	Redelijk rechte wanden, vlakke bodem
607	2		Cirkelvormig	GI-Br gevlekt	Natuurlijk	
608	2		Cirkelvormig	GI-Br gevlekt	Natuurlijk	
609	2		Cirkelvormig	GI-Br gevlekt	Natuurlijk	
610	2		Ovaal	GI-Br gevlekt	Natuurlijk	
611	2		Cirkelvormig	LBr-Br	Natuurlijk	
612	2		Cirkelvormig	LBr-DBr gevlekt LGr-DGr gevlekt (brede rand)	Kuil	Komvormig
613	2		Rechthoekig	LGr-DGr gevlekt	Paalkuil	Komvormig
614	2		Ovaal	Br	Natuurlijk	
615	2		L-vormig	Gr-LGr	Greppel	Komvormig
616	2		Rechthoekig	DGr	Kuil	Ondiep
617	2		Ovaal	LGr-Gr gevlekt	Natuurlijk	
618	2		Ovaal	Gr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
619	2		Ovaal	Gr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
620	2		Ovaal	Gr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
621	2		Ovaal	Gr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
622	2		Ovaal	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
623	2		Onregelmatig	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
624	2		Langwerpig	LGr-DGr gevlekt	Greppel	Ondiep, 5 cm.
625	2		Driehoekig	DGr	Natuurlijk	
626	2		Rechthoekig	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
627	2		Ovaal	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
628	2		Cirkelvormig	DGr	(paal)kuil	
629	2		Cirkelvormig	DGr	(paal)kuil	
630	2		Ovaal	DGr	(paal)kuil	
631	2		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
632	2		Ovaal	DGr-LGr vlekken	Natuurlijk	
633	2		L-vormig	GI-LGr	Natuurlijk	
634	2		Ovaal	LGr-DGr gevlekt	Paalkuil?	Komvormig
635	2		Cirkelvormig	Gr	Kuil	Komvormig
636	2		Ovaal	Gr	Natuurlijk	
637	2		Langwerpig	LGr	Natuurlijk	
638	2		Ovaal	DGr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
639	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
640	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

641	2		Ovaal	Br-LGr	Natuurlijk	
642	2		Cirkelvormig	Br-LGr	Natuurlijk	
643	2		Cirkelvormig	Br-Gr	Natuurlijk	
644	2		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
645	2		Cirkelvormig	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
646	2		Vierkantig	Gl_Gr	Natuurlijk	
647	2		Ovaal	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
648	2		Cirkelvormig	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
649	2		Ovaal	DGr-LGr	Natuurlijk	
650	2		Langwerpig	DGR	Greppel	
651	2		Driehoekig	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
652	2		Onregelmatig	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
653	2		Ovaal	DGr-LGr gevlekt	Kuil?	Komvormig
654	2		Ovaal	DGr-LGr gevlekt	Kuil	Komvormig
655	2		Cirkelvormig	LGr -Br	Natuurlijk	
656	2		Cirkelvormig	LGr -Br	Natuurlijk	
657	2		Langwerpig	LGr -Br	Natuurlijk	
658	2		Cirkelvormig	LGr gevlekt	Paalkuil	Komvormig
659	2		Langwerpig	LGr-Br gevlekt	Natuurlijk	
660	2		Driehoekig	LGr gevlekt	Natuurlijk	
661	2		Driehoekig	LGr gevlekt	Natuurlijk	u-vormig
662	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
663	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
664	2		Cirkelvormig	Gr gevlekt	Natuurlijk	
665	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
666	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
667	2		Ovaal	DGr	Natuurlijk	
668	2		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
669	2		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
670	2		Ovaal	Gr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
671	2		Ovaal	Gr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
672	2		Ovaal	Gr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
673	2		Ovaal	Gr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
674	2		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
675	2		Cirkelvormig	LGr gevlekt	Natuurlijk	
676	2		Ovaal	Gr	Natuurlijk	
677	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
678	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
679	2		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
680	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
681	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

682	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
683	2		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
684	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
685	2		Cirkelvormig	Gr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
686	2		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
687	2		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
688	2		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
689	2		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
690	2		Ovaal	LGr-LBr	Natuurlijk	
691	2		Cirkelvormig	LGr gevlekt	Natuurlijk	
692	2		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
693	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
694	2		Cirkelvormig	DGr-LGr gevlekt	Natuurlijk	
695	2		Ovaal	DGr	Natuurlijk	
696	2		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
697	2		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
698	2		Ovaal	Gr gevlekt	Natuurlijk	
699	2		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
700	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
701	2		Cirkelvormig	LGr gevlekt	Natuurlijk	
702	2		Cirkelvormig	LGr gevlekt	Natuurlijk	
703	2		Ovaal	LGr-DGr gevlekt	Kuil	Komvormig
704	2		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
705	2		Cirkelvormig	Gr	Paalkuil	
706	2		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
707	2		Ovaal	Br-Gr	Natuurlijk	
708	2		Cirkelvormig	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
709	2		Ovaal	Gr	Natuurlijk	
710	2		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
711	2		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	
712	2		Cirkelvormig	Gr gevlekt	Natuurlijk	
713	2		Vierkantig	DGr	Natuurlijk	
714	2		Vierkantig	Br-Gr	Natuurlijk	
715	2		Cirkelvormig	LGr gevlekt	Natuurlijk	
716	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
717	2		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
718	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
719	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
720	2		Langwerpig	LGr-DGr gevlekt	Natuurlijk	
721	2		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
722	2		Cirkelvormig	Gr	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

723	2		Cirkelvormig	DGr	Natuurlijk	
724	2		Cirkelvormig	LGr-Or	Natuurlijk	
725	2		Ovaal	LGr + DGr vlekken	Natuurlijk	
726	2		Cirkelvormig	LGr + DGr vlekken	Natuurlijk	
727	2		Rechthoekig	LGr + DGr vlekken	Natuurlijk	
728	2		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
729	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
730	4		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
731	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
732	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
733	4		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
734	4		Cirkelvormig	LGr	Kuil	
735	4		Onregelmatig	Gr, LGr	Kuil?	
736	4		Ovaal	Gr + DGr vlekken	Natuurlijk	
737	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
738	4		Onregelmatig	LGr	Plaatselijke verzakking van de ploeglaag	
739	4		Onregelmatig	LGr + Wt vlekken	Natuurlijk	
740	4		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
741	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
742	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
743	4		langwerpig	Gr-Br	Recente Greppel	Ondiep Komvormig
744	4		Onregelmatig	Gr, LGr	Natuurlijk	
745	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
746	4		Onregelmatig	LGr + Groene schijn	Natuurlijk	
747	4		Ovaal	LGr	Kuil	Komvormig
748	4		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
749	4		Onregelmatig	Gr, LGr	Kuil	Komvormig
750	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
751	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
752	4		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
753	4		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
754	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
755	4		Onregelmatig	LGr, Wt	Natuurlijk	
756	4		Onregelmatig, langwerpig	Gr, LGr	Greppel	Komvormig
757	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
758	4		Onregelmatig	LGr, Wt	Natuurlijk	
759	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
760	4		Onregelmatig	Wt, LGr	Natuurlijk	
761	4		Onregelmatig	Br, Gr	Schuttersputje	
762	4		Onregelmatig	Br, Gr	Schuttersputje	
763	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

764	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
765	4		Onregelmatig	Gr, LGr	Natuurlijk	
766	4		Onregelmatig	Gr, LGr	Natuurlijk	
767	4		Onregelmatig	Gr, LGr	Natuurlijk	
768	4		Cirkelvormig	LGo, LGr	Natuurlijk	
769	4		Ovaal	LGr	Paalkuil	u-vormig
770	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
771	4		Ovaal	Lgo, LGr	Natuurlijk	
772	4		Onregelmatig	Wt, LGr	Natuurlijk	
773	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
774	4		Onregelmatig	Gr	Natuurlijk	
775	4		Onregelmatig	Gr	Natuurlijk	
776	4		Onregelmatig	Gr	Natuurlijk	
777	4		Onregelmatig	Gr, LGr	Natuurlijk	
778	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
779	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	Komvormig
780	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
781	4		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
782	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
783	4		Cirkelvormig	LGr, Wt	Natuurlijk	
784	4		Cirkelvormig	Lgo, LGr	Natuurlijk	
785	4		Ovaal	Lgo, LGr	Natuurlijk	
786	4		Cirkelvormig	Lgo, LGr	Natuurlijk	
787	4		Cirkelvormig	Lgo, LGr	Natuurlijk	
788	4		Langwerpig	LGr, Wt	Natuurlijk	
789	4		Ovaal	LGr + DGr vlekken	Natuurlijk	
790	4		Half ovaal	LGr	Natuurlijk	
791	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
792	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
793	4		Cirkelvormig	LGr	Kuil	Ondiep, komvormig
794	4		Ovaal	LGr	Natuurlijk	
795	4		Ovaal	Wt, LGr vlekken	Natuurlijk	
796	4		Cirkelvormig	Wt, LGr	Natuurlijk	
797	4		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
798	4		Rechthoekig met afgeronde hoeken	LBr, Gr vlekken	Natuurlijk	
799	4		Rechthoekig	LGr	Natuurlijk	
800	4		Cirkelvormig	LGr	Natuurlijk	
801	4		Onregelmatig	LGr	Natuurlijk	
802	4		Langwerpig	LGr	Natuurlijk	
803	4		Onregelmatig	LGr, Wt	Natuurlijk	
804	4		Onregelmatig	LGr, Wt	Natuurlijk	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

805	4		Cirkelvormig	LGr vlekkerig	Kuil	Komvormig
806	4		Onregelmatig	Br, Gr	Natuurlijk	
807	4		Onregelmatig	Br, Gr	Natuurlijk	
808	4		Cirkelvormig	Br, Gr	Natuurlijk	
809	4		Cirkelvormig	Br, Gr	Natuurlijk	
810	4		Onregelmatig	LGr, Wt	Natuurlijk	
811	4		Cirkelvormig	LBr, Gr	Paalkuil	Komvormig
812	4		Onregelmatig	Wt, LGl	Natuurlijk	
813	4		Onregelmatig	Wt, LGl	Natuurlijk	
814	4		Rechthoekig	LBr, Br	Natuurlijk	
815	4		langwerpig	GrBr, LGr vlekken	Kuil	Komvormig
816	4		Cirkelvormig	LGr + GrBr vlekken	Natuurlijk	
817	4		Ovaal	Br met LGr vlekken	Natuurlijk	
818	4		Ovaal	GrBr met LGr vlekken	Kuil	
819	4		Ovaal	LGr	Natuurlijk	Komvormig
820	4		Rechthoekig	Br met LGr vlekken	Kuil	Komvormig
821	1	1	Rond	Br	Paalkuil	
821	1	2	Rond	LGr	Paalkuil	

Afkortingen:

L- licht
 D- donker
 Br bruin
 Ge geel
 Go groen
 Gr grijs
 Or oranje
 Wt wit
 Zw zwart

BS baksteen
 Cer ceramiek
 HK houtskool
 VL verbrande leem

Bijlage 2: Vondsteninventaris

Vondstnummer	WP	Sp. Nr.	Laag	Materiaal	Aantal	RF	BF	OF	DAT	DAT detail
2010-281-1	1	147		Metaal	1					
2010-281-2	1	375		Natuursteen	1					
2010-281-3	1	382		Ceramiek	1	1			(P)ME	
2010-281-4	1	83		Glas	1				Recent	
2010-281-5	1	146		Ceramiek	2		2		Romeins	
2010-281-6	1	164		Ceramiek	6				Romeins	1ste - 2de eeuw
2010-281-6	1	164		Ceramiek	12					
2010-281-7	1	164		Bouwmateriaal	1				niet te dateren	
2010-281-8	1	164		Ceramiek	1	1			Romeins	
2010-281-9	1	37		Ceramiek	2				(P)ME	
2010-281-10	1	LV 6		Silex	1					
2010-281-11	1	350		Ceramiek	1					
2010-281-12	1	431		Ceramiek	3				Metaaltijden	Bronstijd
2010-281-13	1	431		Metaal	1					
2010-281-14	1	220		Metaal	1					
2010-281-15	1	naast 364		Ceramiek	12	2	1		Metaaltijden	IJzertijd
2010-281-16	1	naast 364		Bot	4					
2010-281-17	1	230		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	
2010-281-18	1	107		Bouwmateriaal	1				(P)ME ?	
2010-281-18	1	107		Ceramiek	1				(P)ME	
2010-281-19	1	396		Ceramiek	22				Romeins	1e - 3e eeuw
2010-281-20	1	335		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	IJzertijd - Romeins
2010-281-21	1	365		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	
2010-281-22	1	193		Ceramiek	4				Romeins	1e - 3e eeuw
2010-281-22	1	193		Ceramiek	1				(P)ME	
2010-281-23	1	193		Metaal	5					
2010-281-24	1	193		?	1					
2010-281-25	1	186		Ceramiek	2		1		Romeins	
2010-281-26	1	458		Ceramiek	2	2			Romeins	2de eeuw ?
2010-281-27	1	164		Ceramiek	37	5			Romeins	2de eeuw ?
2010-281-28	1	164		Silex	1					
2010-281-29	1	164		Ceramiek	2				Metaaltijden	
2010-281-30	1	369		Glas	1				Romeins ?	
2010-281-31	1	364		Metaal	3				(P)ME	
2010-281-32	1	364		Metaal	1					
2010-281-33	1	107		Ceramiek	3		2		(P)ME	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-33	1	107		Bouwmateriaal	3					
2010-281-33	1	107		Metaal	1					
2010-281-34	1	107		Bot	1					
2010-281-35	1	261		Ceramiek	3				(P)ME	
2010-281-36	1	219		Ceramiek	7	1			(P)ME	
2010-281-37	1	219		Metaal	1					
2010-281-38	1	112		Ceramiek	4				(P)ME	
2010-281-39	1	366		Ceramiek	3				Metaaltijden	
2010-281-40	1	220		Metaal	4					
2010-281-41	1	LV4		Metaal(losse vondst)	3					
2010-281-42	1	164		Ceramiek	3				Metaaltijden	
2010-281-43	1	64		Ceramiek	1	1			Romeins	
2010-281-44	1	LV 3		Ceramiek (losse vondst)	1		1		Metaaltijden - Romeins	
2010-281-45	1	110		Ceramiek	4				(P)ME	
2010-281-46	1	110		Silex	1					
2010-281-47	1	365		Bot	4					
2010-281-48	1	LV 3		Ceramiek (losse vondst)	1	1			Metaaltijden - Romeins	
2010-281-49	1	112		Metaal	1					
2010-281-50	1	183		Ceramiek	9	4	1		Romeins	
2010-281-51	1	183		Metaal	3				?	
2010-281-52	1	107		Ceramiek	1				Metaaltijden	
2010-281-53	1	363		Ceramiek	3	1			Metaaltijden	IJzertijd
2010-281-54	1	LV 5		Ceramiek (losse vondst)	1				Metaaltijden	IJzertijd ?
2010-281-55	1	LV 4		Aardewerk (losse vondst)	2				Metaaltijden ?	
2010-281-56	1	112		Metaal	1					
2010-281-57	1	115		Metaal	13					
2010-281-58	1	106		Ceramiek	1				Metaaltijden	
2010-281-59	1	107		Ceramiek	1				Metaaltijden	Bronstijd
2010-281-60	1	LV 2		Ceramiek (losse vondst)	1		1		Metaaltijden	
2010-281-61	1	108		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	IJzertijd ? Romeins ?
2010-281-62	1	304		Ceramiek	1		1		(P)ME	
2010-281-63	1	115		Ceramiek	35	1	2		Romeins	2de eeuw ?
2010-281-63	1	115		Bouwmateriaal	2					
2010-281-63	1	115		Ceramiek	1				(P)ME	
2010-281-64	1	LV 4		Ceramiek (losse vondst)	1				Romeins	
2010-281-65	1	LV 5		Ceramiek (losse vondst)	2				(P)ME	
2010-281-66	1	22		Ceramiek	8				(P)ME	
2010-281-67	1	70		Ceramiek	1	1			(P)ME	
2010-281-68	1	55		Ceramiek	2				(P)ME	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-69	1	55		Glas	1				Recent	
2010-281-70	1	115		Ceramiek	11	4	3		Romeins	2de eeuw
2010-281-71	1	67		Ceramiek	1				(P)ME	
2010-281-72	1	371		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	
2010-281-73	1	103		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	
2010-281-74	1	80		Ceramiek	1					
2010-281-75	1	50		Ceramiek	1				(P)ME	
2010-281-76	1	70		Ceramiek	4				(P)ME	
2010-281-77	1	107		Ceramiek	1	1			(P)ME	
2010-281-78	1	352		Ceramiek	3				Metaaltijden	IJzertijd ?
2010-281-79	1	352		Metaal	1					
2010-281-80	1	356		Ceramiek	1				Metaaltijden	Bronstijd
2010-281-80	1	356		Ceramiek	1				Metaaltijden	
2010-281-81	1	214		Bot	1					
2010-281-82	1	164		Bouwmateriaal	1				(P)ME	
2010-281-83	1	113		Ceramiek	7				(P)ME	
2010-281-84	1	113		Metaal	1					
2010-281-85	1	113		Bot	1					
2010-281-86	1	147		Bot	12					
2010-281-87	1	164		Ceramiek	2	1		1	Romeins	2de eeuw
2010-281-88	1	339		Ceramiek	11				Romeins	
2010-281-89	Losse vondst	Losse vondst		Ceramiek (losse vondst)	1				(P)ME	
2010-281-90	1	229		Metaal	1					
2010-281-91	1	186		Ceramiek	155	18	9		Romeins	2e eeuw
2010-281-92	1	192		Ceramiek	2	1			Metaaltijden - Romeins	IJzertijd - Romeins
2010-281-92	1	192		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	Romeins ?
2010-281-93	1	40		Ceramiek	2	1			(P)ME	
2010-281-94	1	40		Bouwmateriaal	3				Romeins ?	
2010-281-95	1	40		Pijpaarde	1					
2010-281-96	1	59		Metaal	2					
2010-281-97	1	192		Ceramiek	3				Metaaltijden	IJzertijd ?
2010-281-98	1	186	1	Ceramiek	43	5	1		Romeins	2de - 3de eeuw
2010-281-99	1	322		Ceramiek	1	1			Metaaltijden - Romeins	IJzertijd - Romeins
2010-281-100	1	174		Ceramiek	1				Metaaltijden	Bronstijd
2010-281-101	1	170		Ceramiek	1				Metaaltijden	
2010-281-102	1	186	1	Metaal	1					
2010-281-103	1	190		Ceramiek	1					
2010-281-104	2	480		Ceramiek	3				Metaaltijden	IJzertijd ?
2010-281-105	2	481		Ceramiek	1				Metaaltijden	

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-106	2	LV 20		Ceramiek	1				Romeins	2de eeuw ?
2010-281-107	2	LV 21		Ceramiek	1				(P)ME	
2010-281-108	2	512		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	IJzertijd - Romeins
2010-281-109	2	LV 24		Ceramiek	1	1			Metaaltijden - Romeins	
2010-281-110	1	165		Ceramiek	1				Metaaltijden	
2010-281-111	1	165		Glas	1				Romeins ?	
2010-281-112	2	LV 26		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	
2010-281-113	2	LV 25		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	IJzertijd - Romeins
2010-281-114	2	463C		Ceramiek	6				(P)ME	
2010-281-115	1	350C		Ceramiek	3				Metaaltijden	
2010-281-116	2	483		Metaal	1					
2010-281-117	2	535C		Ceramiek	19				Metaaltijden	Bronstijd
2010-281-117	2	535C		Ceramiek	1				Metaaltijden	
2010-281-118	1	164		Ceramiek	12	2			Romeins	2de eeuws ?
2010-281-118	1	164		Bouwmateriaal	1				Romeins ?	
2010-281-118	1	164		Bouwmateriaal	1				Romeins ?	
2010-281-119	3	552V		Ceramiek	2				Romeins	
2010-281-120	1	193		Ceramiek	7	1			Metaaltijden	IJzertijd
2010-281-120	1	193		Metaal	1					
2010-281-120	1	193		Ceramiek	1				Romeins	
2010-281-121	2	127		Ceramiek	1				Metaaltijden	IJzertijd?
2010-281-122	2	527V		Ceramiek	4	1			(P)ME	
2010-281-122	2	527V		Metaal	2					
2010-281-123	3	LV27		Metaal	2					
2010-281-124	1	186 C-C		Ceramiek	21				Romeins	
2010-281-125	2	592		Ceramiek	1	1			Romeins	
2010-281-126	2	LV29		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	IJzertijd - Romeins
2010-281-127	2	462C		Metaal	2					
2010-281-128	2	462C		Ceramiek	2	2			Metaaltijden	
2010-281-129	2	479		Ceramiek	4				Metaaltijden	
2010-281-130	2	479		Metaal	1				niet dateerbaar	
2010-281-131	2	485		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	
2010-281-132	1	193 C-C		Metaal	1					
2010-281-133	1	194 C-C		Ceramiek	11				(P)ME	
2010-281-134	1	193		Metaal	1					
2010-281-135	1	193 C-C		Bouwmateriaal	1				Romeins ?	
2010-281-136	2	LV22		Natuursteen	1					
2010-281-137	3	554V		Ceramiek	1				Romeins	
2010-281-138	1	261C		Metaal	1					

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-139	?			Ceramiek	1				(P)ME	
2010-281-140	2	LV23		Ceramiek	1				Romeins	
2010-281-141	1	148C		Ceramiek	1	1			(P)ME	
2010-281-142	2	495C		Ceramiek	2	1			Metaaltijden	Bronstijd ?
2010-281-143	1	164C		Ceramiek	1		1		Metaaltijden - Romeins	
2010-281-144	?	345		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	IJzertijd - Romeins
2010-281-145	1	237C		Ceramiek	1				(P)ME	
2010-281-146	1	177		Ceramiek	2		1		Metaaltijden - Romeins	IJzertijd - Romeins
2010-281-147	1	115C		Ceramiek	50	1			Romeins	1e - 2e eeuw
2010-281-147	1	115C		Ceramiek	1				Metaaltijden - Romeins	IJzertijd - Romeins
2010-281-147	1	115C		Ceramiek	1				(P)ME	
2010-281-148	1	115C		Metaal	2					
2010-281-149	1	164		Ceramiek	15	3	1		Romeins	2de - 3de eeuw?
2010-281-150	4	LV?		Bouwmateriaal	1	1			Romeins - (P)ME	
2010-281-151	4	782		Ceramiek	6				Metaaltijden - Romeins	
2010-281-152	1	552		Ceramiek	7				Romeins	
2010-281-153	1	557		Ceramiek	1				Metaaltijden	
2010-281-154	1	554		Ceramiek	7				Romeins	
2010-281-155		518		Bot	4					
2010-281-156		518		Ceramiek	3	1	1		(P)ME	
2010-281-157		518		Bouwmateriaal	6				(P)ME	
2010-281-158		790		Bouwmateriaal	1	1			Romeins ?	
2010-281-159		182		Bouwmateriaal	1				Romeins ?	
2010-281-160		562		Bouwmateriaal	1				Romeins ?	
2010-281-161		125		Bouwmateriaal	3					
2010-281-162		552		Bouwmateriaal	3	1			Romeins ?	
2010-281-163		557		Bouwmateriaal	1	1			Romeins ?	
2010-281-164		762		Glas	9				(P)ME - Recent	
2010-281-165		552		Glas	1	1			Recent	
2010-281-165		552		Glas	1				Romeins ?	
2010-281-166		761		Pijpaarde	1				(P)ME	
2010-281-167		518		Metaal	1					
2010-281-168		762		Metaal	2				(P)ME - Recent	
2010-281-169		761		Metaal	2				(P)ME - Recent	
2010-281-170		743		Metaal					Recent	

Bijlage 3: Fotoinventaris

Inv. Nr.	WP	Sp	Aard
2010-281-0001	1		Overzicht
2010-281-0002	1		Overzicht
2010-281-0003	1		Overzicht
2010-281-0004	1		Overzicht
2010-281-0005	1		Overzicht
2010-281-0006	1		Overzicht
2010-281-0007	1		Overzicht
2010-281-0008	1		Overzicht
2010-281-0009	1		Overzicht
2010-281-0010	1		Overzicht
2010-281-0011	1		Overzicht
2010-281-0012	1		Overzicht
2010-281-0013	1		Overzicht
2010-281-0014	1		Overzicht
2010-281-0015	1		Overzicht
2010-281-0016	1		Overzicht
2010-281-0017	1		Overzicht
2010-281-0018	1		Overzicht
2010-281-0019	1		Overzicht
2010-281-0020	1		Overzicht
2010-281-0021	1		Overzicht
2010-281-0022	1		Overzicht
2010-281-0023	1		Overzicht
2010-281-0024	1	1	Vlak
2010-281-0025	1	2	Vlak
2010-281-0026	1	3	Vlak
2010-281-0027	1	4	Vlak
2010-281-0028	1	5	Vlak
2010-281-0029	1	6	Vlak
2010-281-0030	1	7	Vlak
2010-281-0031	1	8	Vlak
2010-281-0032	1	9	Vlak
2010-281-0033	1	10	Vlak
2010-281-0034	1	11	Vlak
2010-281-0035	1	12	Vlak
2010-281-0036	1	13	Vlak
2010-281-0037	1	14	Vlak
2010-281-0038	1	15	Vlak

2010-281-0039	1	16	Vlak
2010-281-0040	1	17	Vlak
2010-281-0041	1	18	Vlak
2010-281-0042	1	19	Vlak
2010-281-0043	1	20	Vlak
2010-281-0044	1	21	Vlak
2010-281-0045	1	22	Vlak
2010-281-0046	1	23	Vlak
2010-281-0047	1	24	Vlak
2010-281-0048	1	25	Vlak
2010-281-0049	1	26	Vlak
2010-281-0050	1	27	Vlak
2010-281-0051	1	28	Vlak
2010-281-0052	1	29	Vlak
2010-281-0053	1	30	Vlak
2010-281-0054	1	31	Vlak
2010-281-0055	1	32	Vlak
2010-281-0056	1	33	Vlak
2010-281-0057	1	34	Vlak
2010-281-0058	1	35	Vlak
2010-281-0059	1	36	Vlak
2010-281-0060	1	37	Vlak
2010-281-0061	1	38	Vlak
2010-281-0062	1	39	Vlak
2010-281-0063	1	40	Vlak
2010-281-0064	1	41	Vlak
2010-281-0065	1	42	Vlak
2010-281-0066	1	43	Vlak
2010-281-0067	1	44	Vlak
2010-281-0068	1	45	Vlak
2010-281-0069	1	46	Vlak
2010-281-0070	1	47	Vlak
2010-281-0071	1	48	Vlak
2010-281-0072	1	49	Vlak
2010-281-0073	1	50	Vlak
2010-281-0074	1	51	Vlak
2010-281-0075	1	52	Vlak
2010-281-0076	1	53	Vlak
2010-281-0077	1	54	Vlak
2010-281-0078	1	55	Vlak

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-0079	1	56	Vlak
2010-281-0080	1	57	Vlak
2010-281-0081	1	58	Vlak
2010-281-0082	1	59	Vlak
2010-281-0083	1	60	Vlak
2010-281-0084	1	61	Vlak
2010-281-0085	1	62	Vlak
2010-281-0086	1	63	Vlak
2010-281-0087	1	64	Vlak
2010-281-0088	1	65	Vlak
2010-281-0089	1	66	Vlak
2010-281-0090	1	67	Vlak
2010-281-0091	1	68	Vlak
2010-281-0092	1	69	Vlak
2010-281-0093	1	70	Vlak
2010-281-0094	1	71	Vlak
2010-281-0095	1	78	Vlak
2010-281-0096	1	79	Vlak
2010-281-0097	1	80	Vlak
2010-281-0098	1	101	Vlak
2010-281-0099	1	102	Vlak
2010-281-0100	1	103	Vlak
2010-281-0101	1	104	Vlak
2010-281-0102	1	105	Vlak
2010-281-0103	1	106	Vlak
2010-281-0104	1	107	Vlak
2010-281-0105	1	108	Vlak
2010-281-0106	1	109	Vlak
2010-281-0107	1	110	Vlak
2010-281-0108	1	111	Vlak
2010-281-0109	1	112	Vlak
2010-281-0110	1	114	Vlak
2010-281-0111	1	164	Vlak
2010-281-0112	1	165	Vlak
2010-281-0113	1	166	Vlak
2010-281-0114	1	167	Vlak
2010-281-0115	1	168 en 169	Vlak
2010-281-0116	1	170 en 171	Vlak
2010-281-0117	1	172	Vlak
2010-281-0118	1	173	Vlak
2010-281-0119	1	174	Vlak

2010-281-0120	1	175	Vlak
2010-281-0121	1	176	Vlak
2010-281-0122	1	177	Vlak
2010-281-0123	1	178	Vlak
2010-281-0124	1	179	Vlak
2010-281-0125	1	180	Vlak
2010-281-0126	1	184	Vlak
2010-281-0127	1	185	Vlak
2010-281-0128	1	186	Vlak
2010-281-0129	1	187	Vlak
2010-281-0130	1	188	Vlak
2010-281-0131	1	189	Vlak
2010-281-0132	1	190	Vlak
2010-281-0133	1	191 en 192	Vlak
2010-281-0134	1	193	Vlak
2010-281-0135	1	194	Vlak
2010-281-0136	1	195	Vlak
2010-281-0137	1	196	Vlak
2010-281-0138	1	197	Vlak
2010-281-0139	1	198	Vlak
2010-281-0140	1	199	Vlak
2010-281-0141	1	200	Vlak
2010-281-0142	1	201	Vlak
2010-281-0143	1	202	Vlak
2010-281-0144	1	203	Vlak
2010-281-0145	1	204	Vlak
2010-281-0146	1	205	Vlak
2010-281-0147	1	206	Vlak
2010-281-0148	1	207	Vlak
2010-281-0149	1	208-210	Vlak
2010-281-0150	1	211-212	Vlak
2010-281-0151	1	213	Vlak
2010-281-0152	1	214	Vlak
2010-281-0153	1	215	Vlak
2010-281-0154	1	216	Vlak
2010-281-0155	1	217	Vlak
2010-281-0156	1	218	Vlak
2010-281-0157	1	219	Vlak
2010-281-0158	1	220	Vlak
2010-281-0159	1	221	Vlak
2010-281-0160	1	222	Vlak

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-0161	1	223	Vlak
2010-281-0162	1	224	Vlak
2010-281-0163	1	225	Vlak
2010-281-0164	1	226	Vlak
2010-281-0165	1	227	Vlak
2010-281-0166	1	228	Vlak
2010-281-0167	1	229	Vlak
2010-281-0168	1	230	Vlak
2010-281-0169	1	231	Vlak
2010-281-0170	1	232	Vlak
2010-281-0171	1	233	Vlak
2010-281-0172	1	234	Vlak
2010-281-0173	1	235	Vlak
2010-281-0174	1	236	Vlak
2010-281-0175	1	237	Vlak
2010-281-0176	1	238	Vlak
2010-281-0177	1	239	Vlak
2010-281-0178	1	240	Vlak
2010-281-0179	1	241	Vlak
2010-281-0180	1	242	Vlak
2010-281-0181	1	243	Vlak
2010-281-0182	1	244	Vlak
2010-281-0183	1	245	Vlak
2010-281-0184	1	246	Vlak
2010-281-0185	1	247	Vlak
2010-281-0186	1	248	Vlak
2010-281-0187	1	249	Vlak
2010-281-0188	1	250	Vlak
2010-281-0189	1	251	Vlak
2010-281-0190	1	252	Vlak
2010-281-0191	1	253	Vlak
2010-281-0192	1	254	Vlak
2010-281-0193	1	255	Vlak
2010-281-0194	1	256	Vlak
2010-281-0195	1	257	Vlak
2010-281-0196	1	258	Vlak
2010-281-0197	1	259	Vlak
2010-281-0198	1	260	Vlak
2010-281-0199	1	261	Vlak
2010-281-0200	1	262	Vlak
2010-281-0201	1	266	Vlak

2010-281-0202	1	267	Vlak
2010-281-0203	1	319	Vlak
2010-281-0204	1	321	Vlak
2010-281-0205	1	323	Vlak
2010-281-0206	1	324	Vlak
2010-281-0207	1	325	Vlak
2010-281-0208	1	327	Vlak
2010-281-0209	1	328	Vlak
2010-281-0210	1	329	Vlak
2010-281-0211	1	331	Vlak
2010-281-0212	1	332	Vlak
2010-281-0213	1	334	Vlak
2010-281-0214	1	336	Vlak
2010-281-0215	1	337	Vlak
2010-281-0216	1	338	Vlak
2010-281-0217	1	339	Vlak
2010-281-0218	1	340	Vlak
2010-281-0219	1	341	Vlak
2010-281-0220	1	342	Vlak
2010-281-0221	1	343	Vlak
2010-281-0222	1	344	Vlak
2010-281-0223	1	345	Vlak
2010-281-0224	1	346	Vlak
2010-281-0225	1	347	Vlak
2010-281-0226	1	349	Vlak
2010-281-0227	1	350	Vlak
2010-281-0228	1	351	Vlak
2010-281-0229	1	352	Vlak
2010-281-0230	1	353	Vlak
2010-281-0231	1	354	Vlak
2010-281-0232	1	355	Vlak
2010-281-0233	1	357	Vlak
2010-281-0234	1	358	Vlak
2010-281-0235	1	359	Vlak
2010-281-0236	1	360	Vlak
2010-281-0237	1	361	Vlak
2010-281-0238	1	362	Vlak
2010-281-0239	1	363	Vlak
2010-281-0240	1	364	Vlak
2010-281-0241	1	366	Vlak
2010-281-0242	1	367	Vlak

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-0243	1	368	Vlak
2010-281-0244	1	369	Vlak
2010-281-0245	1	370	Vlak
2010-281-0246	1	371	Vlak
2010-281-0247	1	372	Vlak
2010-281-0248	1	373	Vlak
2010-281-0249	1	374	Vlak
2010-281-0250	1	375	Vlak
2010-281-0251	1	376	Vlak
2010-281-0252	1	377	Vlak
2010-281-0253	1	378	Vlak
2010-281-0254	1	379	Vlak
2010-281-0255	1	380	Vlak
2010-281-0256	1	381	Vlak
2010-281-0257	1	382	Vlak
2010-281-0258	1	383	Vlak
2010-281-0259	1	384	Vlak
2010-281-0260	1	385	Vlak
2010-281-0261	1	386	Vlak
2010-281-0262	1	387	Vlak
2010-281-0263	1	388	Vlak
2010-281-0264	1	389	Vlak
2010-281-0265	1	390	Vlak
2010-281-0266	1	391	Vlak
2010-281-0267	1	392	Vlak
2010-281-0268	1	393	Vlak
2010-281-0269	1	394	Vlak
2010-281-0270	1	395	Vlak
2010-281-0271	1	396	Vlak
2010-281-0272	1	397 en 398	Vlak
2010-281-0273	1	399	Vlak
2010-281-0274	1	400	Vlak
2010-281-0275	1	401	Vlak
2010-281-0276	1	402	Vlak
2010-281-0277	1	403	Vlak
2010-281-0278	1	404	Vlak
2010-281-0279	1	405	Vlak
2010-281-0280	1	406	Vlak
2010-281-0281	1	407	Vlak
2010-281-0282	1	408	Vlak
2010-281-0283	1	409	Vlak

2010-281-0284	1	410	Vlak
2010-281-0285	1	411	Vlak
2010-281-0286	1	412	Vlak
2010-281-0287	1	413	Vlak
2010-281-0288	1	414	Vlak
2010-281-0289	1	415	Vlak
2010-281-0290	1	416	Vlak
2010-281-0291	1	417	Vlak
2010-281-0292	1	418	Vlak
2010-281-0293	1	419	Vlak
2010-281-0294	1	420	Vlak
2010-281-0295	1	421	Vlak
2010-281-0296	1	422	Vlak
2010-281-0297	1	423	Vlak
2010-281-0298	1	424	Vlak
2010-281-0299	1	425	Vlak
2010-281-0300	1	426	Vlak
2010-281-0301	1	427	Vlak
2010-281-0302	1	428	Vlak
2010-281-0303	1	429	Vlak
2010-281-0304	1	430	Vlak
2010-281-0305	1	431	Vlak
2010-281-0306	1	432	Vlak
2010-281-0307	1	433	Vlak
2010-281-0308	1	434	Vlak
2010-281-0309	1	435	Vlak
2010-281-0310	1	436	Vlak
2010-281-0311	1	437	Vlak
2010-281-0312	1	438	Vlak
2010-281-0313	1	439	Vlak
2010-281-0314	1	440	Vlak
2010-281-0315	1	441	Vlak
2010-281-0316	1	442	Vlak
2010-281-0317	1	443	Vlak
2010-281-0318	1	444	Vlak
2010-281-0319	1	445	Vlak
2010-281-0320	1	446	Vlak
2010-281-0321	1	447	Vlak
2010-281-0322	1	448	Vlak
2010-281-0323	1	449	Vlak
2010-281-0324	1	450	Vlak

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-0325	1	451	Vlak
2010-281-0326	1	452	Vlak
2010-281-0327	1	453	Vlak
2010-281-0328	1	454	Vlak
2010-281-0329	1	455	Vlak
2010-281-0330	1	456	Vlak
2010-281-0331	1	457	Vlak
2010-281-0332	1	458	Vlak
2010-281-0333	1	459	Vlak
2010-281-0334	1	14	Coupe
2010-281-0335	1	15	Coupe
2010-281-0336	1	18	Coupe
2010-281-0337	1	22	Coupe
2010-281-0338	1	37	Coupe
2010-281-0339	1	38	Coupe
2010-281-0340	1	39	Coupe
2010-281-0341	1	40	Coupe
2010-281-0342	1	41 en 43	Coupe
2010-281-0343	1	42	Coupe
2010-281-0344	1	55	Coupe
2010-281-0345	1	56	Coupe
2010-281-0346	1	58	Coupe
2010-281-0347	1	62	Coupe
2010-281-0348	1	65	Coupe
2010-281-0349	1	70	Coupe
2010-281-0350	1	71	Coupe
2010-281-0351	1	86	Coupe
2010-281-0352	1	89	Coupe
2010-281-0353	1	91	Coupe
2010-281-0354	1	92	Coupe
2010-281-0355	1	106	Coupe
2010-281-0356	1	107	Coupe
2010-281-0357	1	110	Coupe
2010-281-0358	1	111	Coupe
2010-281-0359	1	112	Coupe
2010-281-0360	1	113	Coupe
2010-281-0361	1	115	Coupe
2010-281-0362	1	131	Coupe
2010-281-0363	1	162	Coupe
2010-281-0364	1	164	Coupe
2010-281-0365	1	164	Coupe

2010-281-0366	1	164	Coupe
2010-281-0367	1	164	Detail
2010-281-0368	1	165 en 821	Coupe
2010-281-0369	1	168 en 169	Coupe
2010-281-0370	1	175	Coupe
2010-281-0371	1	178	Coupe
2010-281-0372	1	183	Coupe
2010-281-0373	1	186	Coupe
2010-281-0374	1	201	Coupe
2010-281-0375	1	209	Coupe
2010-281-0376	1	214	Coupe
2010-281-0377	1	215	Coupe
2010-281-0378	1	217	Coupe
2010-281-0379	1	219	Coupe
2010-281-0380	1	222	Coupe
2010-281-0381	1	229 en 230	Coupe
2010-281-0382	1	260 en 262	Coupe
2010-281-0383	1	261	Coupe
2010-281-0384	1	273	Coupe
2010-281-0385	1	296	Coupe
2010-281-0386	1	321	Coupe
2010-281-0387	1	322	Coupe
2010-281-0388	1	323 en 324	Coupe
2010-281-0389	1	325	Coupe
2010-281-0390	1	346	Coupe
2010-281-0391	1	347	Coupe
2010-281-0392	1	349	Coupe
2010-281-0393	1	350	Coupe
2010-281-0394	1	355	Coupe
2010-281-0395	1	357	Coupe
2010-281-0396	1	360	Coupe
2010-281-0397	1	363	Coupe
2010-281-0398	1	366	Coupe
2010-281-0399	1	367	Coupe
2010-281-0400	1	369	Coupe
2010-281-0401	1	371	Coupe
2010-281-0402	1	373	Coupe
2010-281-0403	1	376	Coupe
2010-281-0404	1	377	Coupe
2010-281-0405	1	378	Coupe
2010-281-0406	1	381	Coupe

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-0407	1	382	Coupe
2010-281-0408	1	385	Coupe
2010-281-0409	1	394	Coupe
2010-281-0410	1	415	Coupe
2010-281-0411	1	422	Coupe
2010-281-0412	1	425	Coupe
2010-281-0413	1	431	Coupe
2010-281-0414	1	432	Coupe
2010-281-0415	1	445	Coupe
2010-281-0416	1	446	Coupe
2010-281-0417	2		Overzicht
2010-281-0418	2		Overzicht
2010-281-0419	2		Overzicht
2010-281-0420	2		Overzicht
2010-281-0421	2		Overzicht
2010-281-0422	2		Overzicht
2010-281-0423	2		Overzicht
2010-281-0424	2		Overzicht
2010-281-0425	2		Overzicht
2010-281-0426	2		Overzicht
2010-281-0427	2		Overzicht
2010-281-0428	2		Overzicht
2010-281-0429	2		Overzicht
2010-281-0430	2		Overzicht
2010-281-0431	2	460	Vlak
2010-281-0432	2	461	Vlak
2010-281-0433	2	462	Vlak
2010-281-0434	2	463	Vlak
2010-281-0435	2	464	Vlak
2010-281-0436	2	465 en 466	Vlak
2010-281-0437	2	467	Vlak
2010-281-0438	2	468	Vlak
2010-281-0439	2	469	Vlak
2010-281-0440	2	470	Vlak
2010-281-0441	2	471	Vlak
2010-281-0442	2	472 en 473	Vlak
2010-281-0443	2	474 en 475	Vlak
2010-281-0444	2	476	Vlak
2010-281-0445	2	477	Vlak
2010-281-0446	2	478	Vlak
2010-281-0447	2	483	Vlak

2010-281-0448	2	484	Vlak
2010-281-0449	2	485	Vlak
2010-281-0450	2	486	Vlak
2010-281-0451	2	487	Vlak
2010-281-0452	2	494	Vlak
2010-281-0453	2	495	Vlak
2010-281-0454	2	496	Vlak
2010-281-0455	2	497	Vlak
2010-281-0456	2	509	Vlak
2010-281-0457	2	510	Vlak
2010-281-0458	2	511	Vlak
2010-281-0459	2	512	Vlak
2010-281-0460	2	520	Vlak
2010-281-0461	2	521	Vlak
2010-281-0462	2	522	Vlak
2010-281-0463	2	523	Vlak
2010-281-0464	2	524	Vlak
2010-281-0465	2	525	Vlak
2010-281-0466	2	526	Vlak
2010-281-0467	2	528	Vlak
2010-281-0468	2	529	Vlak
2010-281-0469	2	530	Vlak
2010-281-0470	2	534	Vlak
2010-281-0471	2	536	Vlak
2010-281-0472	2	537	Vlak
2010-281-0473	2	538	Vlak
2010-281-0474	2	539	Vlak
2010-281-0475	2	462	Coupe
2010-281-0476	2	462	Detail
2010-281-0477	2	480	Coupe
2010-281-0478	2	481	Coupe
2010-281-0479	2	486	Coupe
2010-281-0480	2	494	Coupe
2010-281-0481	2	495	Coupe
2010-281-0482	2	498	Coupe
2010-281-0483	2	527	Coupe
2010-281-0484	2	535	Coupe
2010-281-0485	2	538	Coupe
2010-281-0486	3		Overzicht
2010-281-0487	3	540	Vlak
2010-281-0488	3	540	Vlak

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-0489	3	540	Vlak
2010-281-0490	3	541	Vlak
2010-281-0491	3	542	Vlak
2010-281-0492	3	543	Vlak
2010-281-0493	3	544	Vlak
2010-281-0494	3	545	Vlak
2010-281-0495	3	546 en 547	Vlak
2010-281-0496	3	548	Vlak
2010-281-0497	3	549	Vlak
2010-281-0498	3	550	Vlak
2010-281-0499	3	551	Vlak
2010-281-0500	3	552	Vlak
2010-281-0501	3	553	Vlak
2010-281-0502	3	554	Vlak
2010-281-0503	3	555	Vlak
2010-281-0504	3	556	Vlak
2010-281-0505	3	557	Vlak
2010-281-0506	3	558	Vlak
2010-281-0507	3	559	Vlak
2010-281-0508	3	563	Vlak
2010-281-0509	3	564	Vlak
2010-281-0510	3	565	Vlak
2010-281-0511	3	566	Vlak
2010-281-0512	3	567	Vlak
2010-281-0513	3	568	Vlak
2010-281-0514	3	569	Vlak
2010-281-0515	3	540	Coupe
2010-281-0516	3	543	Coupe
2010-281-0517	3	546 en 547	Coupe
2010-281-0518	3	549 en 548	Coupe
2010-281-0519	3	540 en 550	Coupe
2010-281-0520	3	552	Coupe
2010-281-0521	3	553	Coupe
2010-281-0522	3	554	Coupe
2010-281-0523	3	555	Coupe
2010-281-0524	3	556	Coupe
2010-281-0525	3	127 en 557	Coupe
2010-281-0526	3	557	Coupe
2010-281-0527	3	559 en 590	Coupe
2010-281-0528	3	565	Coupe
2010-281-0529	2		Overzicht

2010-281-0530	2		Overzicht
2010-281-0531	2		Overzicht
2010-281-0532	2		Overzicht
2010-281-0533	2		Overzicht
2010-281-0534	2		Overzicht
2010-281-0535	2		Overzicht
2010-281-0536	2		Overzicht
2010-281-0537	2		Overzicht
2010-281-0538	2		Overzicht
2010-281-0539	2		Overzicht
2010-281-0540	2	570	Vlak
2010-281-0541	2	571 en 572	Vlak
2010-281-0542	2	573	Vlak
2010-281-0543	2	574	Vlak
2010-281-0544	2	575	Vlak
2010-281-0545	2	576	Vlak
2010-281-0546	2	577	Vlak
2010-281-0547	2	578	Vlak
2010-281-0548	2	579	Vlak
2010-281-0549	2	580	Vlak
2010-281-0550	2	581	Vlak
2010-281-0551	2	582	Vlak
2010-281-0552	2	583	Vlak
2010-281-0553	2	584	Vlak
2010-281-0554	2	586	Vlak
2010-281-0555	2	587	Vlak
2010-281-0556	2	588	Vlak
2010-281-0557	2	589	Vlak
2010-281-0558	2	590	Vlak
2010-281-0559	2	592	Vlak
2010-281-0560	2	593	Vlak
2010-281-0561	2	594	Vlak
2010-281-0562	2	595	Vlak
2010-281-0563	2	596	Vlak
2010-281-0564	2	597	Vlak
2010-281-0565	2	598	Vlak
2010-281-0566	2	599	Vlak
2010-281-0567	2	600	Vlak
2010-281-0568	2	601	Vlak
2010-281-0569	2	602	Vlak
2010-281-0570	2	603	Vlak

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-0571	2	604	Vlak
2010-281-0572	2	605	Vlak
2010-281-0573	2	606	Vlak
2010-281-0574	2	607	Vlak
2010-281-0575	2	608	Vlak
2010-281-0576	2	609	Vlak
2010-281-0577	2	610	Vlak
2010-281-0578	2	611	Vlak
2010-281-0579	2	612	Vlak
2010-281-0580	2	613	Vlak
2010-281-0581	2	614	Vlak
2010-281-0582	2		Overzicht
2010-281-0583	2		Overzicht
2010-281-0584	2		Overzicht
2010-281-0585	2		Overzicht
2010-281-0586	2		Overzicht
2010-281-0587	2		Overzicht
2010-281-0588	2		Overzicht
2010-281-0589	2		Overzicht
2010-281-0590	2		Overzicht
2010-281-0591	2		Overzicht
2010-281-0592	2		Overzicht
2010-281-0593	2		Overzicht
2010-281-0594	2		Overzicht
2010-281-0595	2		Overzicht
2010-281-0596	2		Overzicht
2010-281-0597	2	615	Vlak
2010-281-0598	2	616	Vlak
2010-281-0599	2	617	Vlak
2010-281-0600	2	618	Vlak
2010-281-0601	2	619	Vlak
2010-281-0602	2	620	Vlak
2010-281-0603	2	621	Vlak
2010-281-0604	2	622	Vlak
2010-281-0605	2	623	Vlak
2010-281-0606	2	624	Vlak
2010-281-0607	2	625	Vlak
2010-281-0608	2	626	Vlak
2010-281-0609	2	627	Vlak
2010-281-0610	2	628	Vlak
2010-281-0611	2	629	Vlak

2010-281-0612	2	630	Vlak
2010-281-0613	2	631	Vlak
2010-281-0614	2	632	Vlak
2010-281-0615	2	633	Vlak
2010-281-0616	2	634	Vlak
2010-281-0617	2	635	Vlak
2010-281-0618	2	636	Vlak
2010-281-0619	2	637	Vlak
2010-281-0620	2	638	Vlak
2010-281-0621	2	639	Vlak
2010-281-0622	2	640	Vlak
2010-281-0623	2	641	Vlak
2010-281-0624	2	642	Vlak
2010-281-0625	2	643	Vlak
2010-281-0626	2	644	Vlak
2010-281-0627	2	645	Vlak
2010-281-0628	2	646	Vlak
2010-281-0629	2	647	Vlak
2010-281-0630	2	648	Vlak
2010-281-0631	2	649	Vlak
2010-281-0632	2	650	Vlak
2010-281-0633	2	651	Vlak
2010-281-0634	2	652	Vlak
2010-281-0635	2	653	Vlak
2010-281-0636	2	654	Vlak
2010-281-0637	2	655	Vlak
2010-281-0638	2	656	Vlak
2010-281-0639	2	657	Vlak
2010-281-0640	2	658	Vlak
2010-281-0641	2	659	Vlak
2010-281-0642	2	660	Vlak
2010-281-0643	2	661	Vlak
2010-281-0644	2	662	Vlak
2010-281-0645	2	663	Vlak
2010-281-0646	2	664	Vlak
2010-281-0647	2	665	Vlak
2010-281-0648	2	666	Vlak
2010-281-0649	2	667	Vlak
2010-281-0650	2	668	Vlak
2010-281-0651	2	669	Vlak
2010-281-0652	2	670	Vlak

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-0653	2	671	Vlak
2010-281-0654	2	672	Vlak
2010-281-0655	2	673	Vlak
2010-281-0656	2	674	Vlak
2010-281-0657	2	675	Vlak
2010-281-0658	2	676	Vlak
2010-281-0659	2	677	Vlak
2010-281-0660	2	678 en 679	Vlak
2010-281-0661	2	680	Vlak
2010-281-0662	2	681	Vlak
2010-281-0663	2	682	Vlak
2010-281-0664	2	683	Vlak
2010-281-0665	2	684	Vlak
2010-281-0666	2	685	Vlak
2010-281-0667	2	686	Vlak
2010-281-0668	2	687	Vlak
2010-281-0669	2	688	Vlak
2010-281-0670	2	689	Vlak
2010-281-0671	2	690	Vlak
2010-281-0672	2	691	Vlak
2010-281-0673	2	692 en 693	Vlak
2010-281-0674	2	694 en 695	Vlak
2010-281-0675	2	696 en 697	Vlak
2010-281-0676	2	698	Vlak
2010-281-0677	2	699 en 700	Vlak
2010-281-0678	2	701	Vlak
2010-281-0679	2	702	Vlak
2010-281-0680	2	703	Vlak
2010-281-0681	2	704	Vlak
2010-281-0682	2	705	Vlak
2010-281-0683	2	706 en 707	Vlak
2010-281-0684	2	708	Vlak
2010-281-0685	2	709, 710 en 711	Vlak
2010-281-0686	2	712 en 713	Vlak
2010-281-0687	2	714 en 715	Vlak
2010-281-0688	2	716	Vlak
2010-281-0689	2	717	Vlak
2010-281-0690	2	718	Vlak
2010-281-0691	2	719	Vlak
2010-281-0692	2	720 en 721	Vlak
2010-281-0693	2	722	Vlak

2010-281-0694	2	723	Vlak
2010-281-0695	2	724	Vlak
2010-281-0696	2	725 en 726	Vlak
2010-281-0697	2	727	Vlak
2010-281-0698	2	728	Vlak
2010-281-0699	2	580	Coupe
2010-281-0700	2	585	Coupe
2010-281-0701	2	596	Coupe
2010-281-0702	2	597	Coupe
2010-281-0703	2	599	Coupe
2010-281-0704	2	602	Coupe
2010-281-0705	2	603	Coupe
2010-281-0706	2	604	Coupe
2010-281-0707	2	605	Coupe
2010-281-0708	2	606	Coupe
2010-281-0709	2	612	Coupe
2010-281-0710	2	613	Coupe
2010-281-0711	2	615	Coupe
2010-281-0712	2	616	Coupe
2010-281-0713	2	624	Coupe
2010-281-0714	2	628 en 629	Coupe
2010-281-0715	2	634	Coupe
2010-281-0716	2	635	Coupe
2010-281-0717	2	650	Coupe
2010-281-0718	2	653	Coupe
2010-281-0719	2	654	Coupe
2010-281-0720	2	658	Coupe
2010-281-0721	2	703	Coupe
2010-281-0722	4		Overzicht
2010-281-0723	4		Overzicht
2010-281-0724	4		Overzicht
2010-281-0725	4		Overzicht
2010-281-0726	4		Overzicht
2010-281-0727	4		Overzicht
2010-281-0728	4		Overzicht
2010-281-0729	4		Overzicht
2010-281-0730	4		Overzicht
2010-281-0731	4		Overzicht
2010-281-0732	4		Overzicht
2010-281-0733	4	729	Vlak
2010-281-0734	4	734	Vlak

De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Eppegem (gem. Zemst)

2010-281-0735	4	731	Vlak
2010-281-0736	4	732	Vlak
2010-281-0737	4	733	Vlak
2010-281-0738	4	734 en 735	Vlak
2010-281-0739	4	736, 737 en 738	Vlak
2010-281-0740	4	739	Vlak
2010-281-0741	4	740	Vlak
2010-281-0742	4	741	Vlak
2010-281-0743	4	742	Vlak
2010-281-0744	4	743	Vlak
2010-281-0745	4	744	Vlak
2010-281-0746	4	745	Vlak
2010-281-0747	4	746	Vlak
2010-281-0748	4	747	Vlak
2010-281-0749	4	748	Vlak
2010-281-0750	4	749	Vlak
2010-281-0751	4	750 en 751	Vlak
2010-281-0752	4	752 en 753	Vlak
2010-281-0753	4	754	Vlak
2010-281-0754	4	755 en 756	Vlak
2010-281-0755	4	756 en 757	Vlak
2010-281-0756	4	756 en 758	Vlak
2010-281-0757	4	759	Vlak
2010-281-0758	4	760	Vlak
2010-281-0759	4	761	Vlak
2010-281-0760	4	762	Vlak
2010-281-0761	4	763	Vlak
2010-281-0762	4	764	Vlak
2010-281-0763	4	765	Vlak
2010-281-0764	4	766	Vlak
2010-281-0765	4	767	Vlak
2010-281-0766	4	768	Vlak
2010-281-0767	4	769	Vlak
2010-281-0768	4	770	Vlak
2010-281-0769	4	771	Vlak
2010-281-0770	4	772	Vlak
2010-281-0771	4	773	Vlak
2010-281-0772	4	774	Vlak
2010-281-0773	4	775	Vlak
2010-281-0774	4	776	Vlak
2010-281-0775	4	777	Vlak

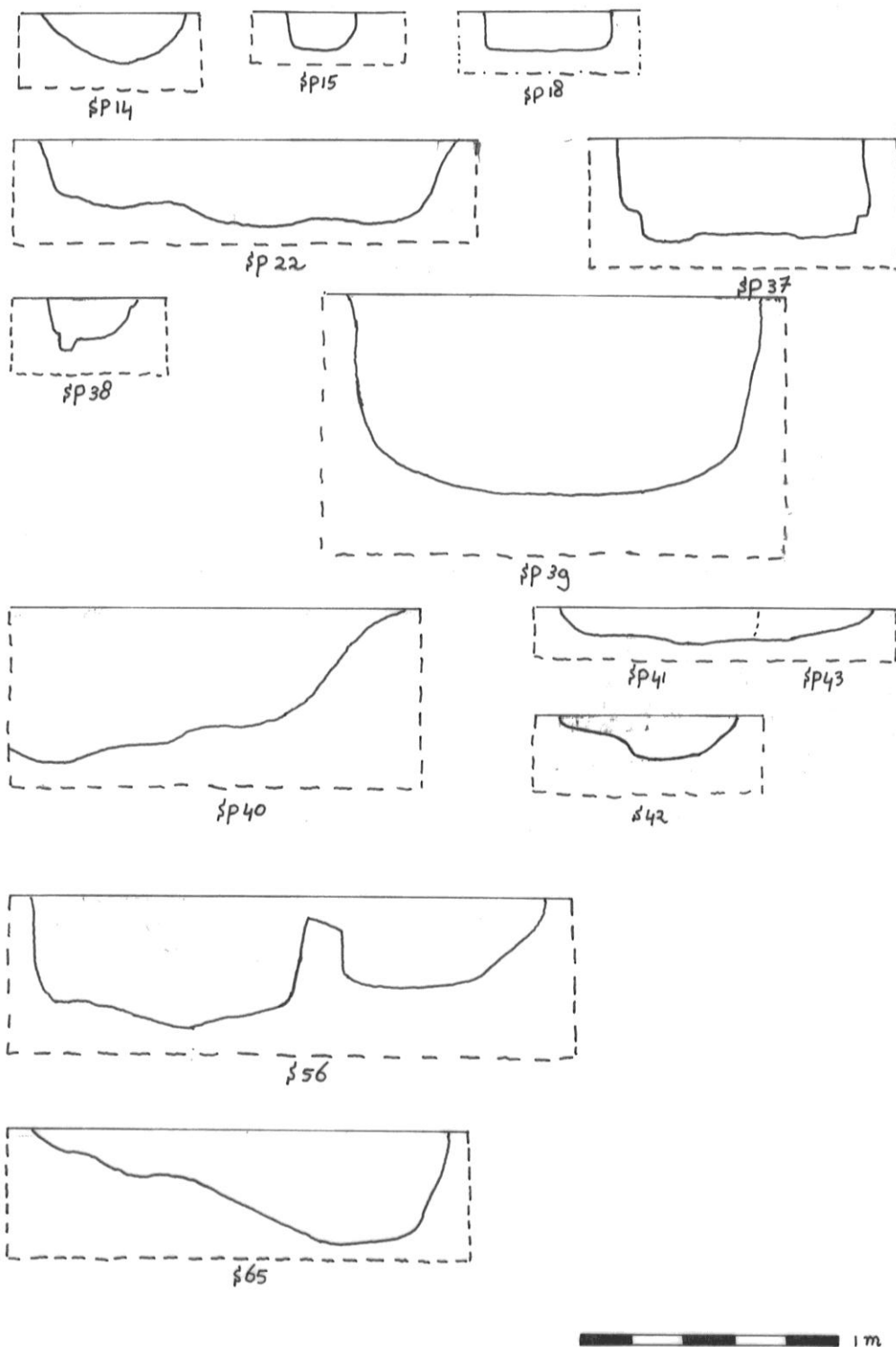
2010-281-0776	4	778	Vlak
2010-281-0777	4	779	Vlak
2010-281-0778	4	780	Vlak
2010-281-0779	4	781	Vlak
2010-281-0780	4	782	Vlak
2010-281-0781	4	783	Vlak
2010-281-0782	4	784, 785, 786 en 787	Vlak
2010-281-0783	4	788	Vlak
2010-281-0784	4	789	Vlak
2010-281-0785	4	790	Vlak
2010-281-0786	4	791	Vlak
2010-281-0787	4	792	Vlak
2010-281-0788	4	793	Vlak
2010-281-0789	4	794	Vlak
2010-281-0790	4	795	Vlak
2010-281-0791	4	796	Vlak
2010-281-0792	4	797	Vlak
2010-281-0793	4	798	Vlak
2010-281-0794	4	799	Vlak
2010-281-0795	4	800	Vlak
2010-281-0796	4	801	Vlak
2010-281-0797	4	802	Vlak
2010-281-0798	4	803	Vlak
2010-281-0799	4	804	Vlak
2010-281-0800	4	805	Vlak
2010-281-0801	4	806 en 807	Vlak
2010-281-0802	4	808 en 809	Vlak
2010-281-0803	4	810	Vlak
2010-281-0804	4	811	Vlak
2010-281-0805	4	812	Vlak
2010-281-0806	4	813	Vlak
2010-281-0807	4	814	Vlak
2010-281-0808	4	815	Vlak
2010-281-0809	4	816	Vlak
2010-281-0810	4	817	Vlak
2010-281-0811	4	818	Vlak
2010-281-0812	4	819	Vlak
2010-281-0813	4	820	Vlak
2010-281-0814	4	734	Coupe
2010-281-0815	4	735	Coupe
2010-281-0816	4	741, 743 en 745	Coupe

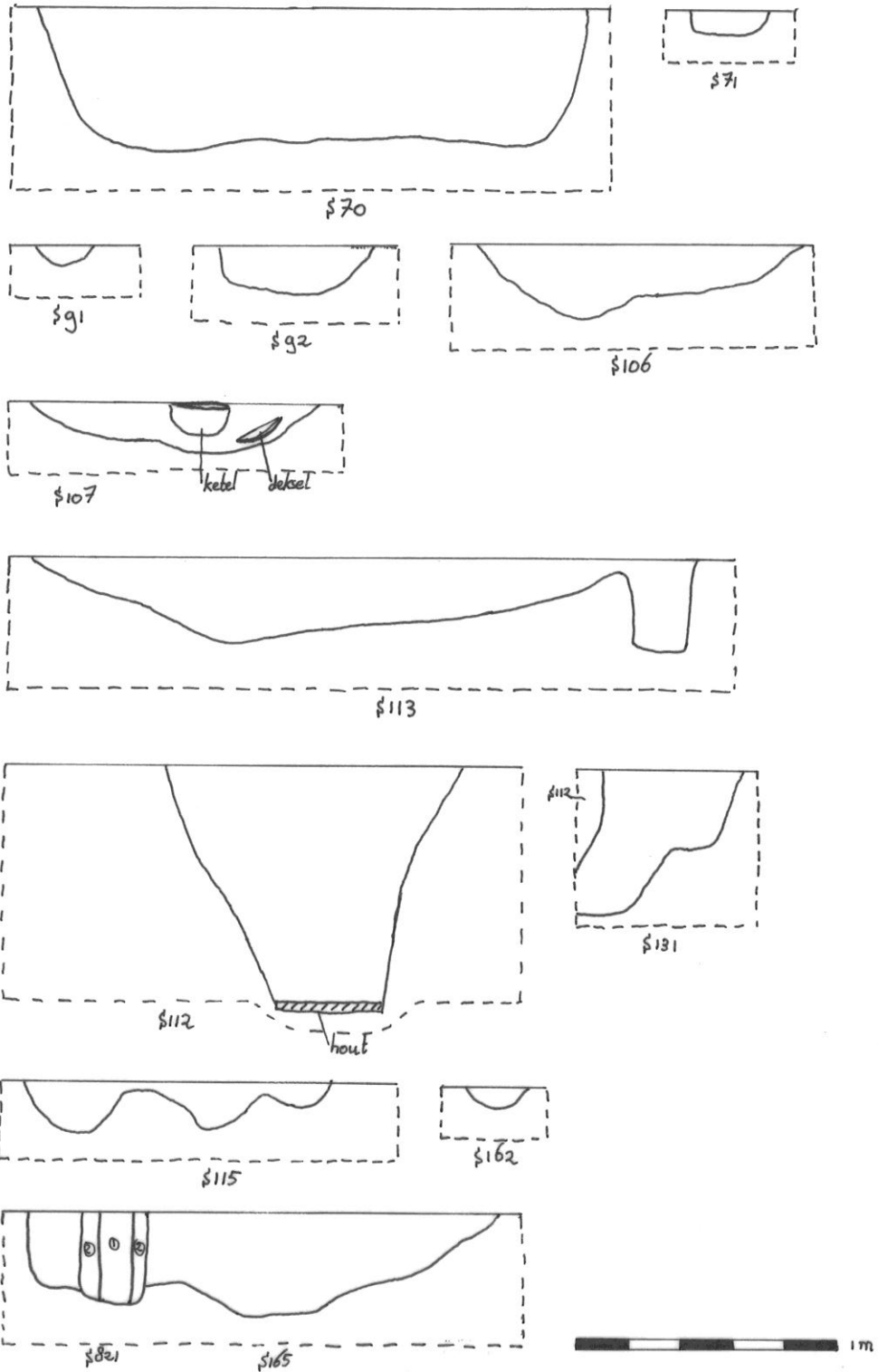
De archeologische opgraving aan de Kreupelstraat te Epegegem (gem. Zemst)

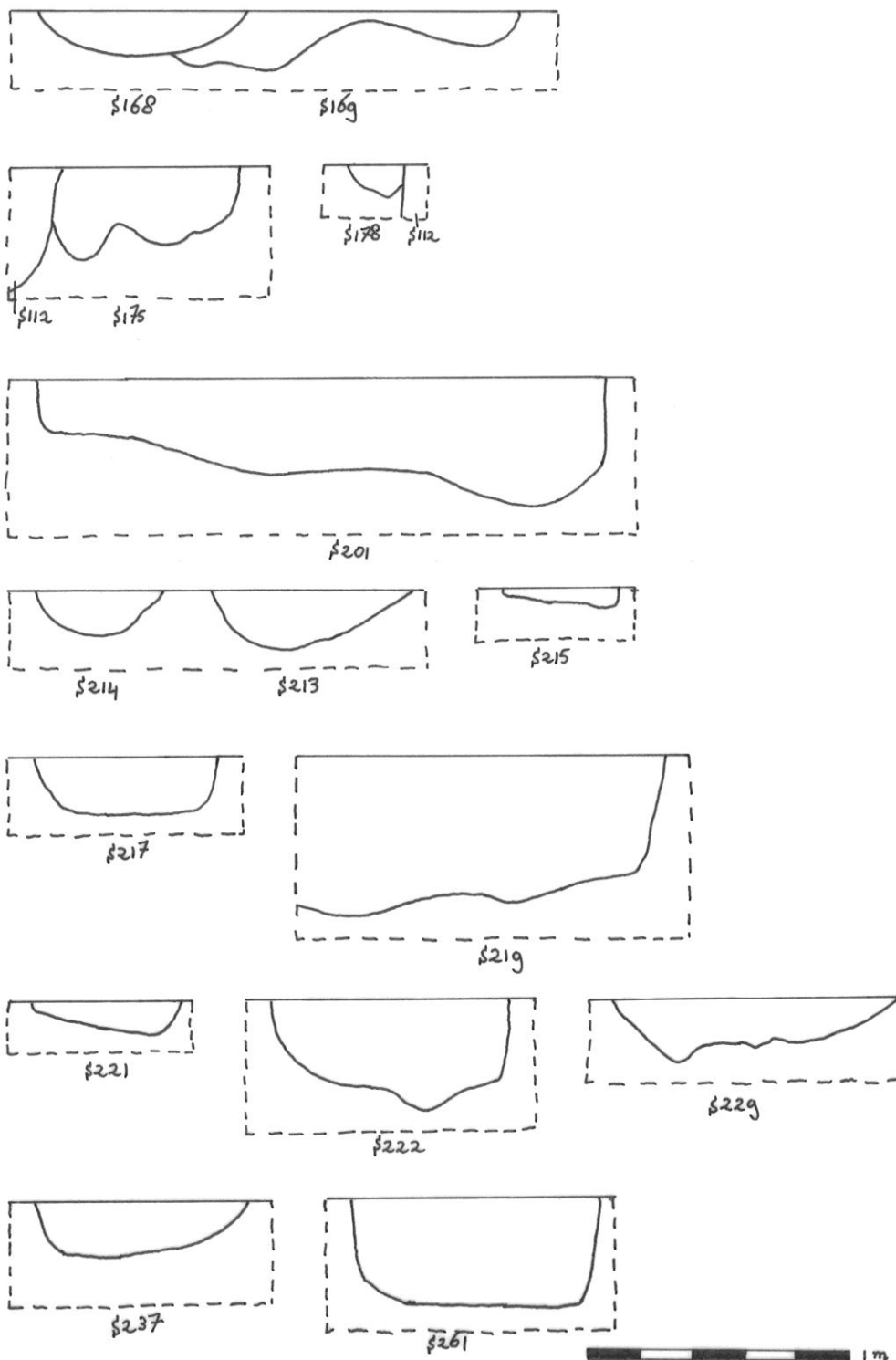
2010-281-0817	4	747	Coupe
2010-281-0818	4	749	Coupe
2010-281-0819	4	749	Coupe
2010-281-0820	4	756	Coupe
2010-281-0821	4	769	Coupe
2010-281-0822	4	793	Coupe
2010-281-0823	4	805	Coupe
2010-281-0824	4	811	Coupe
2010-281-0825	4	815	Coupe
2010-281-0826	4	820	Coupe
2010-281-0827			Wateroverlast.

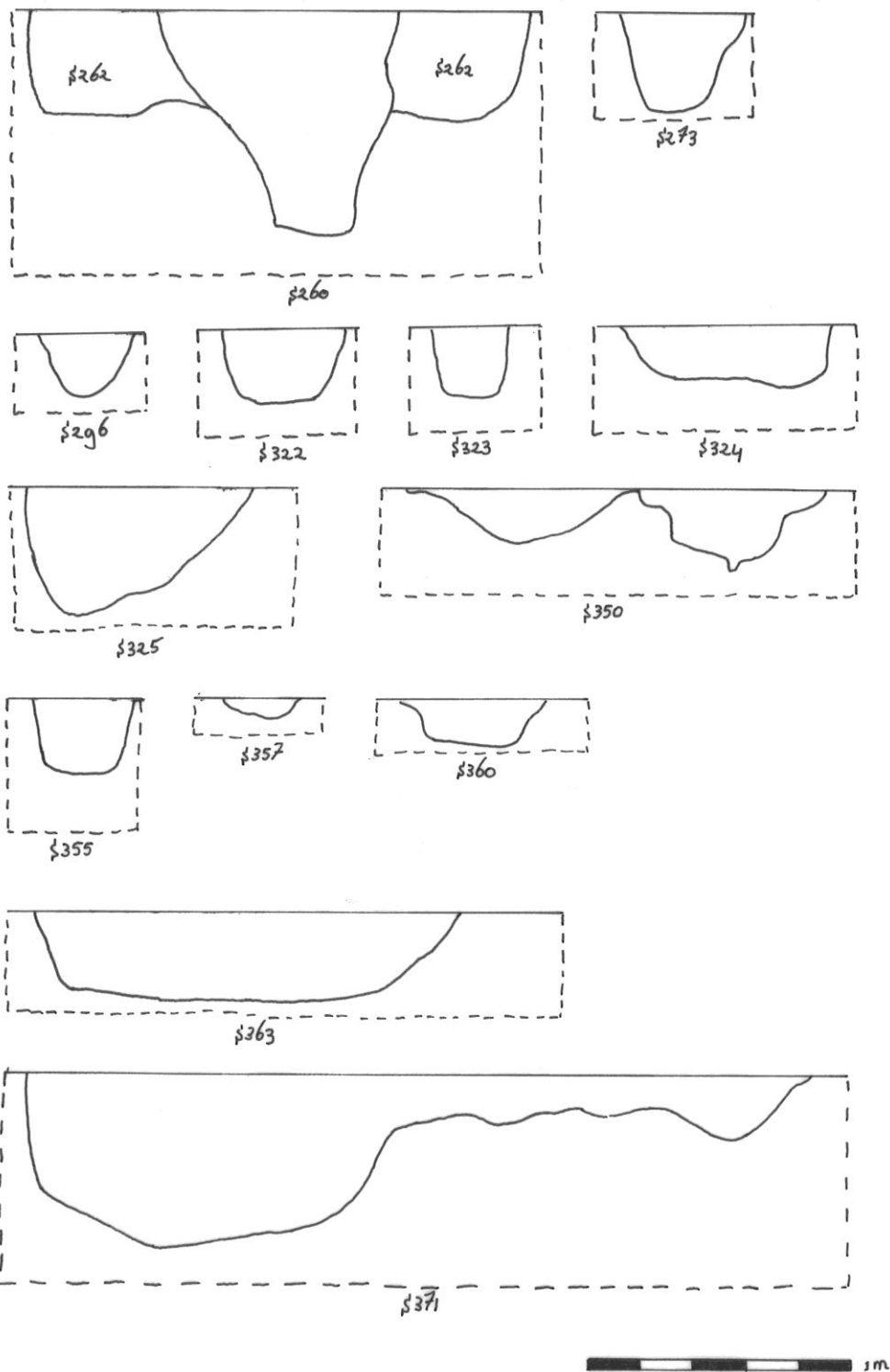
2010-281-0828			Wateroverlast.
2010-281-0829			Wateroverlast.
2010-281-0830			Wateroverlast.
2010-281-0831			Wateroverlast.
2010-281-0832			Bezoek: Canadese ganzen.
2010-281-0833			Bezoek: Canadese ganzen.
2010-281-0834			Bezoek: Canadese ganzen.
2010-281-0835			Bouwwerf
2010-281-0836			Sfeer

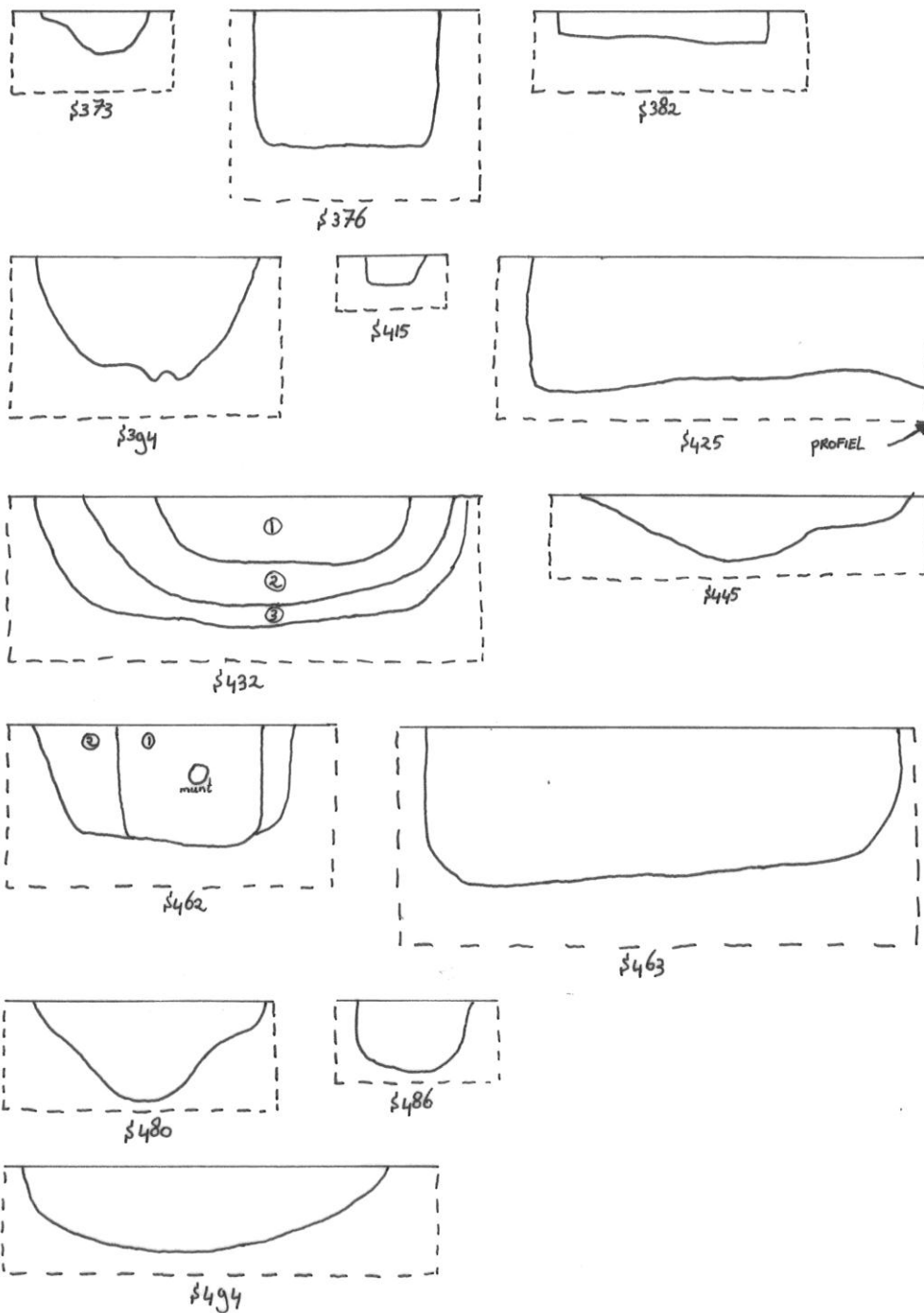
Bijlage 4: Coupetekeningen

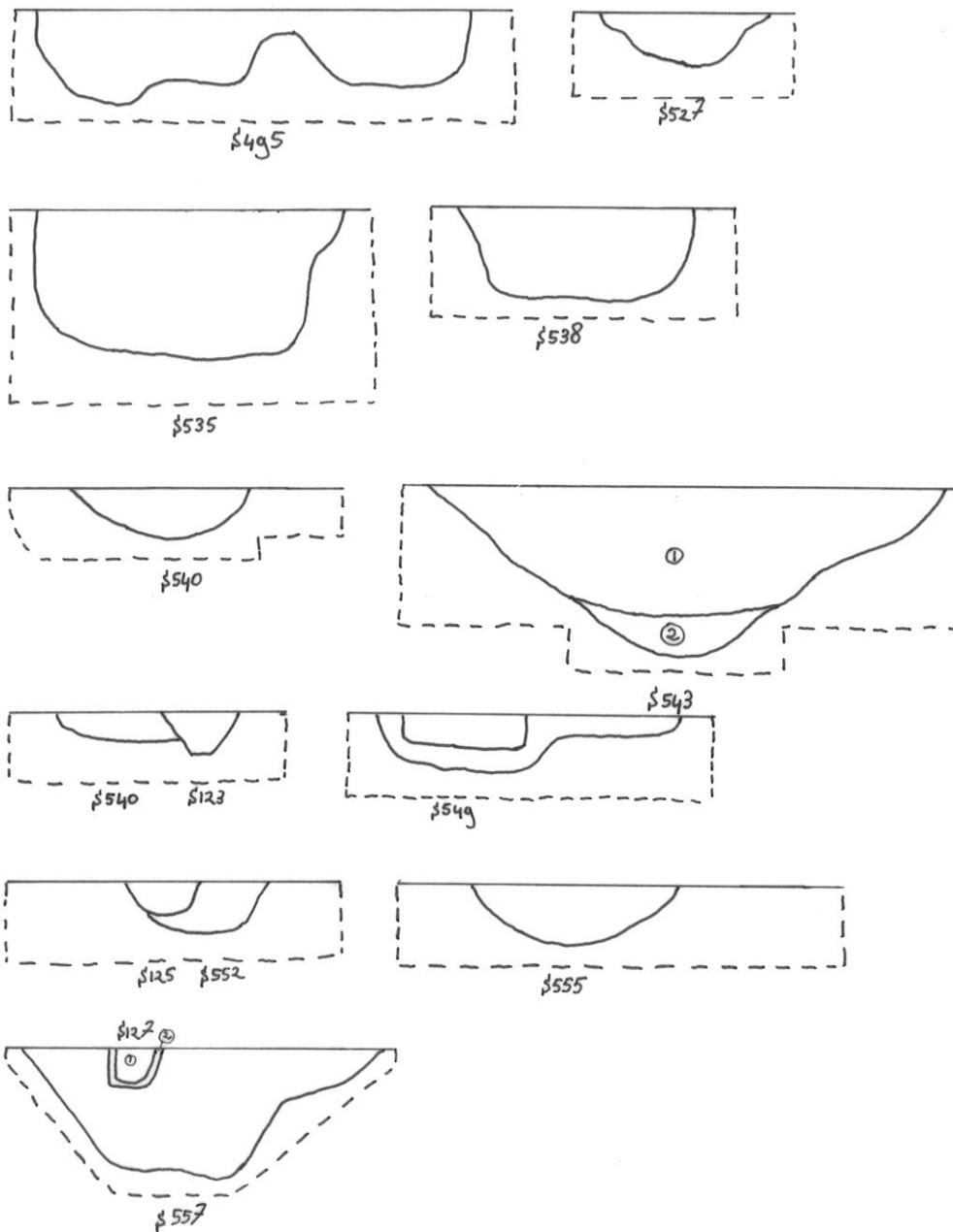

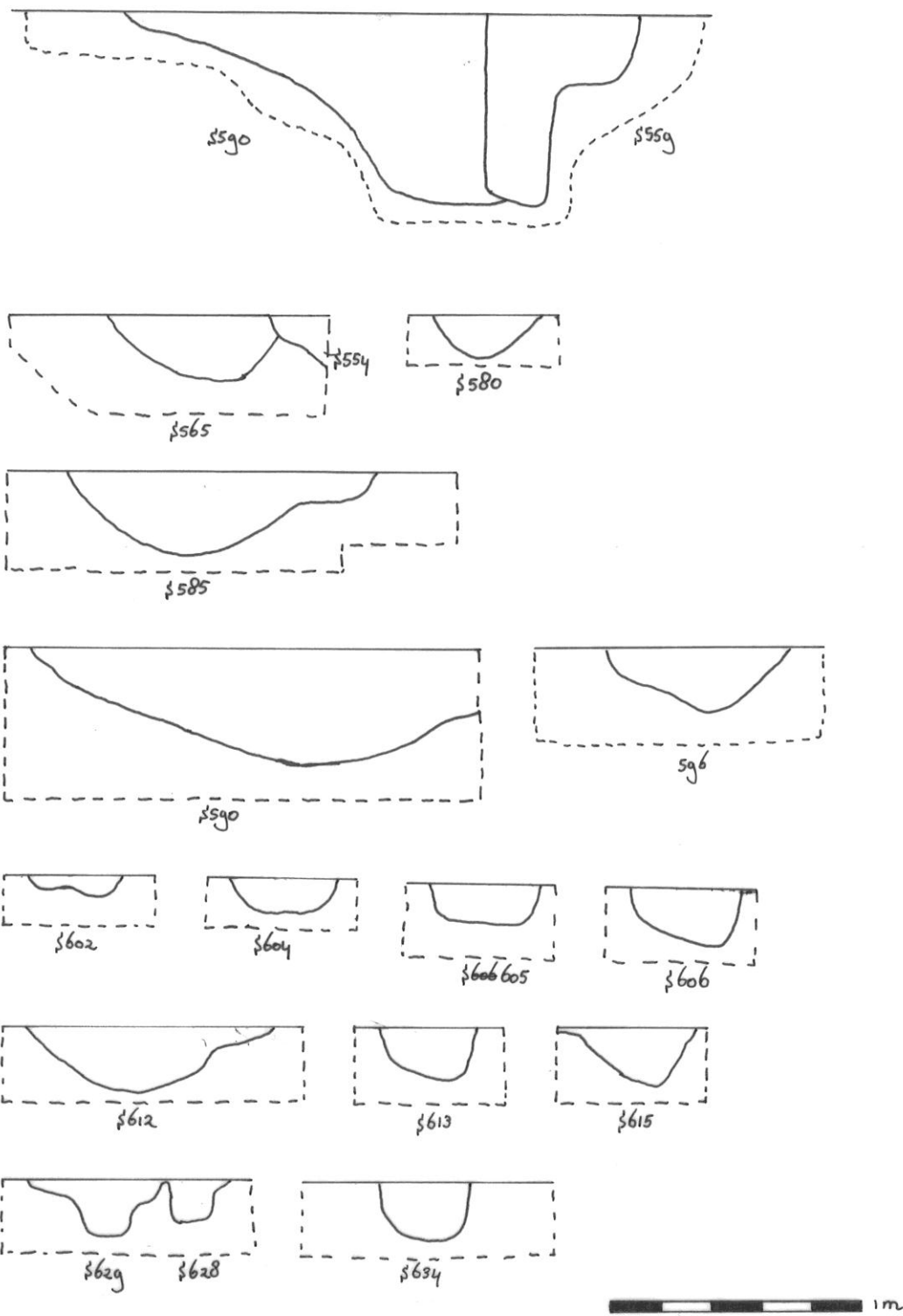

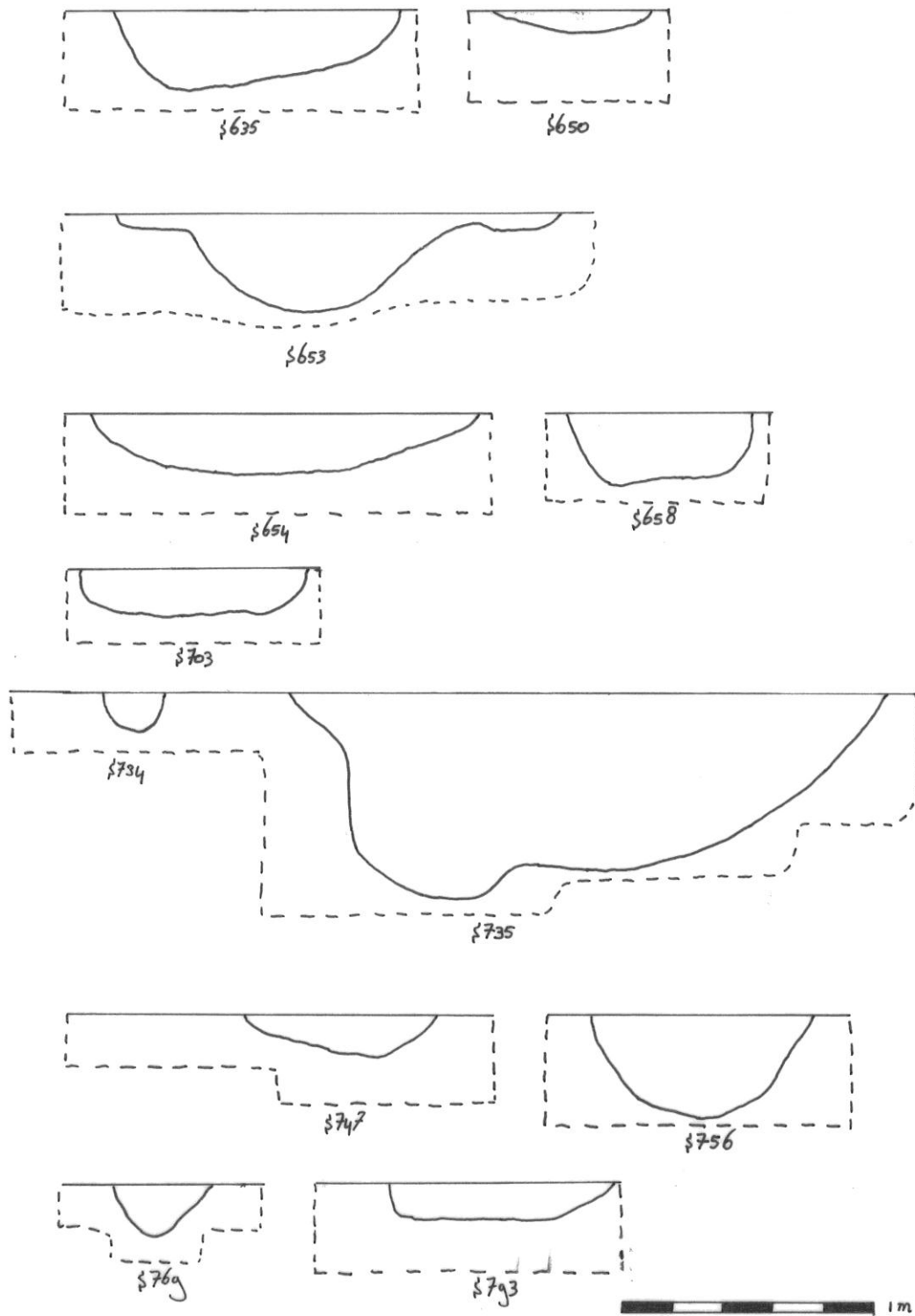

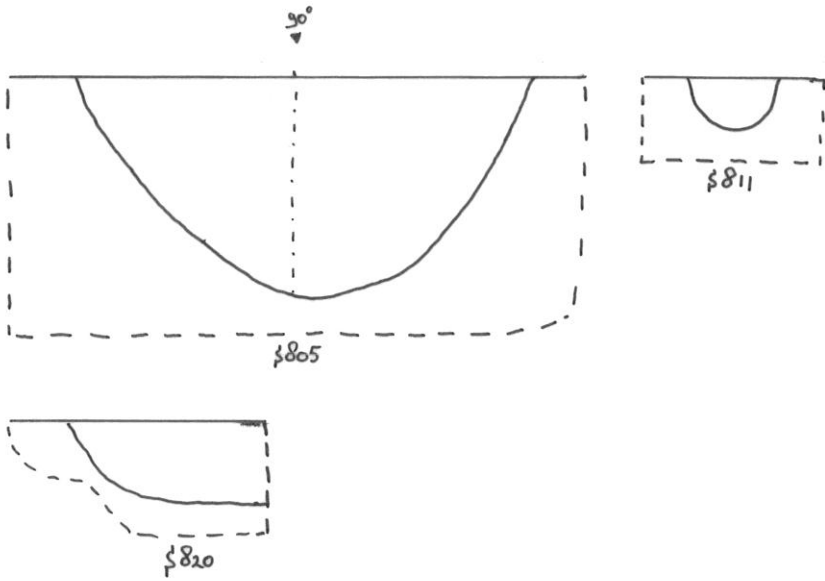

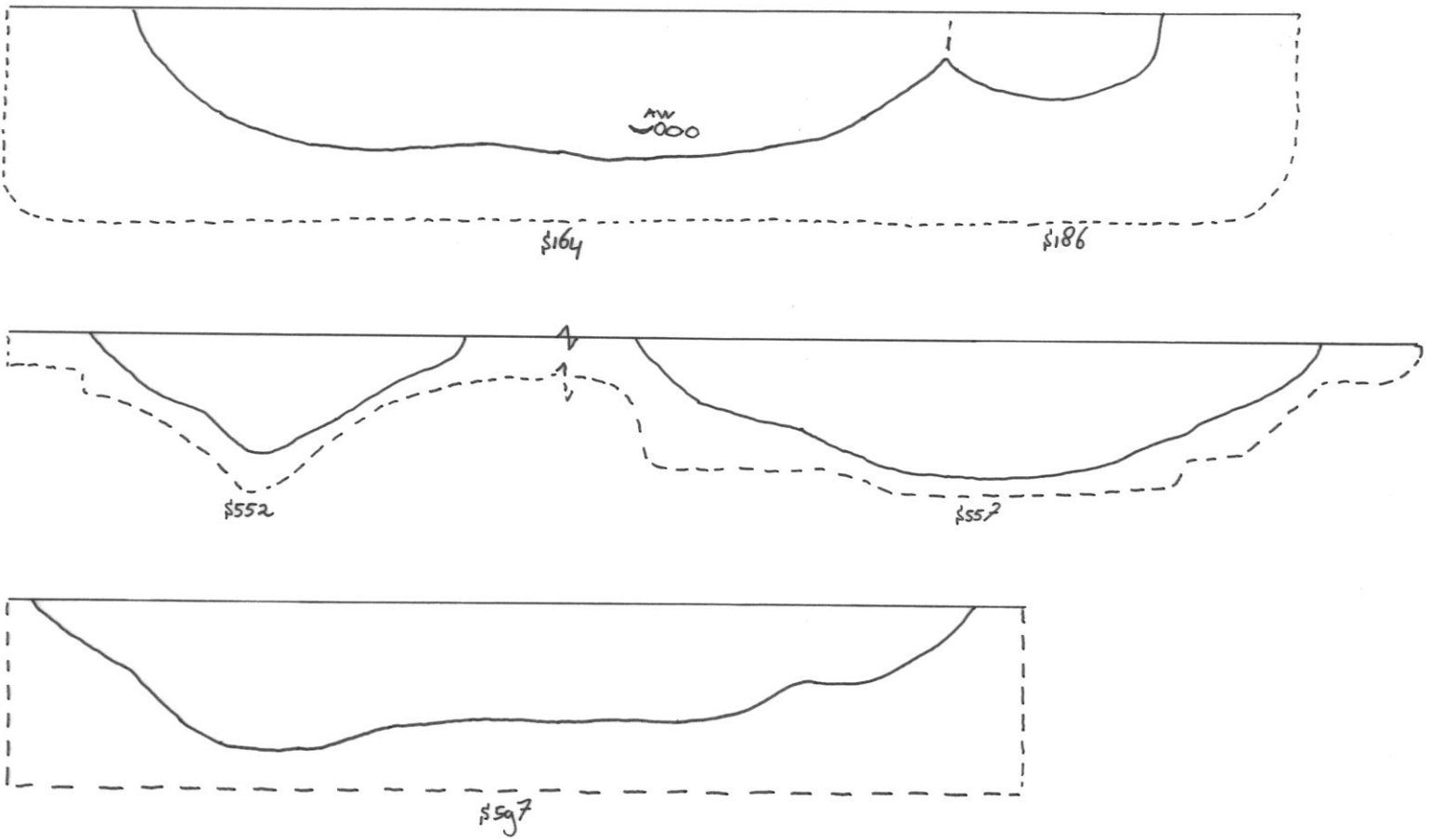

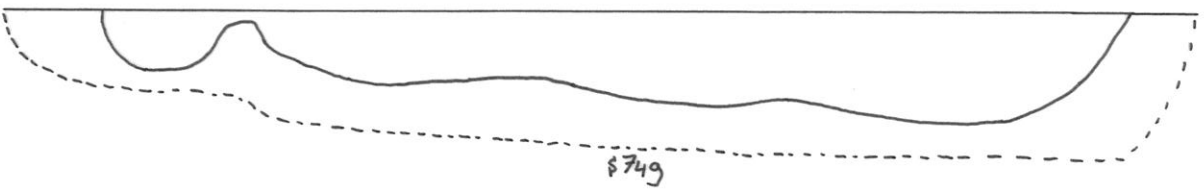

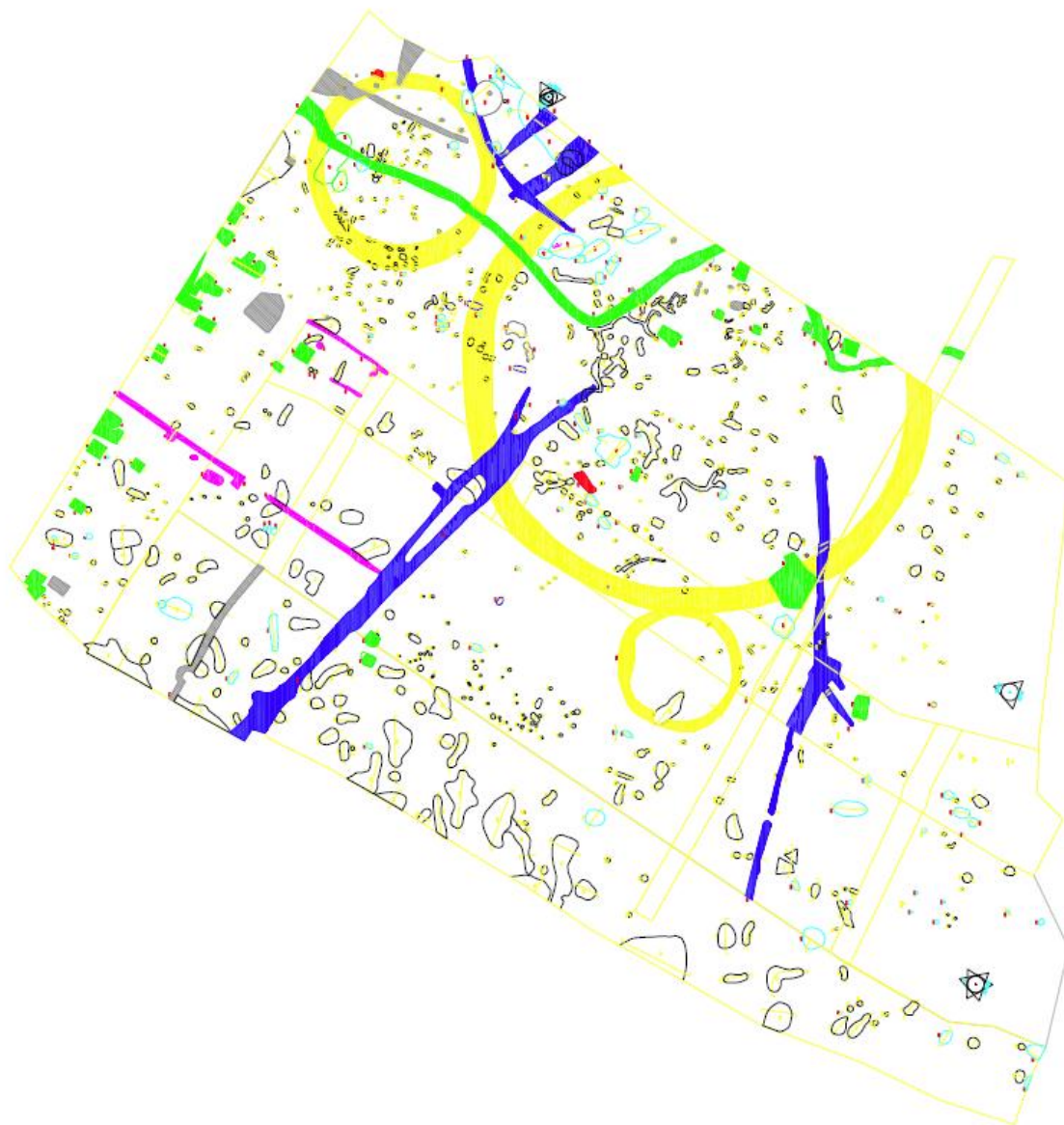

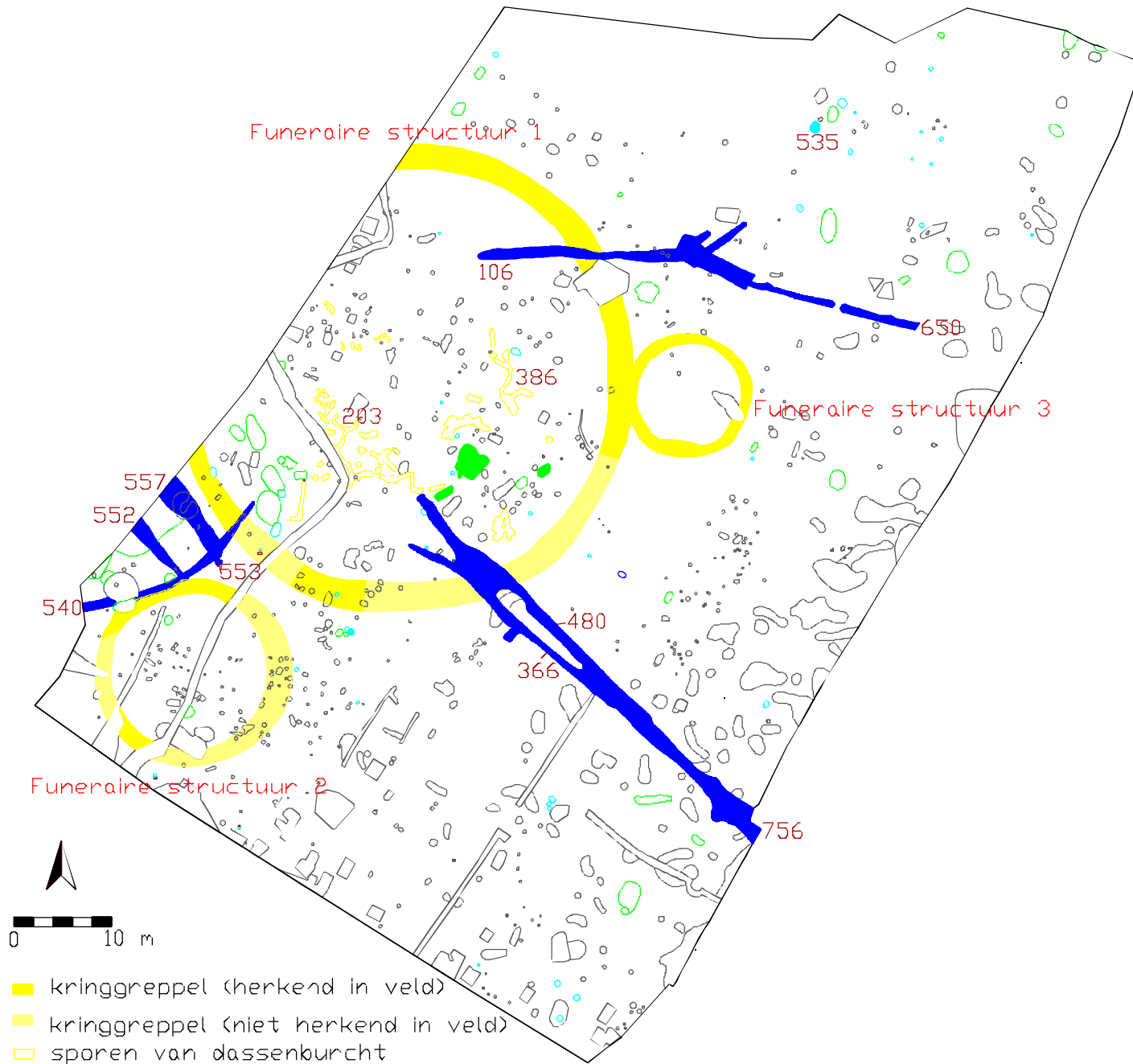

Bijlage 5: Opgravingsplan

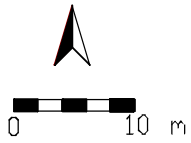
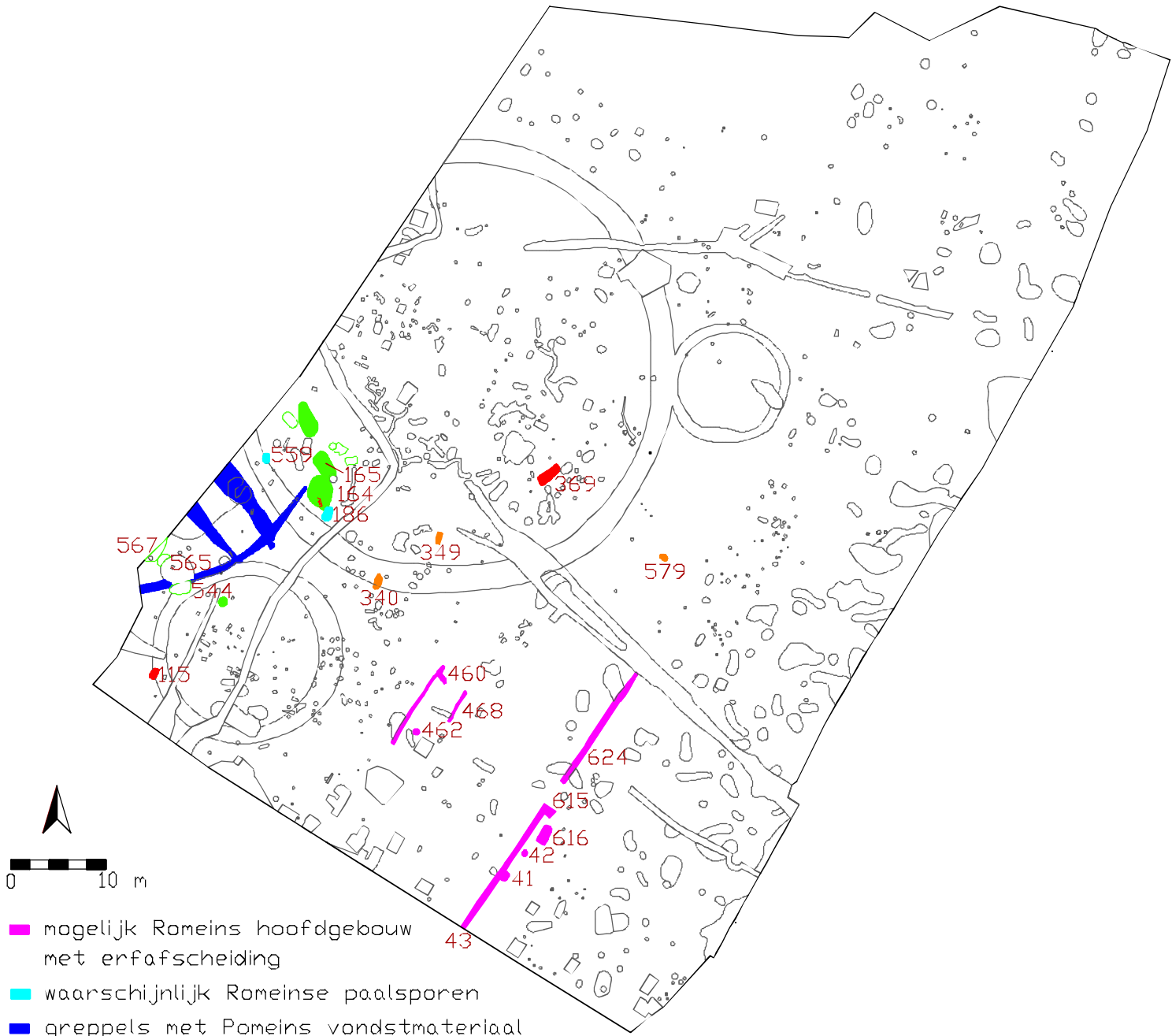
Funeraire structuur 1

Funeraire structuur 3

Funeraire structuur 2

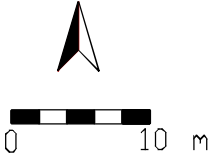
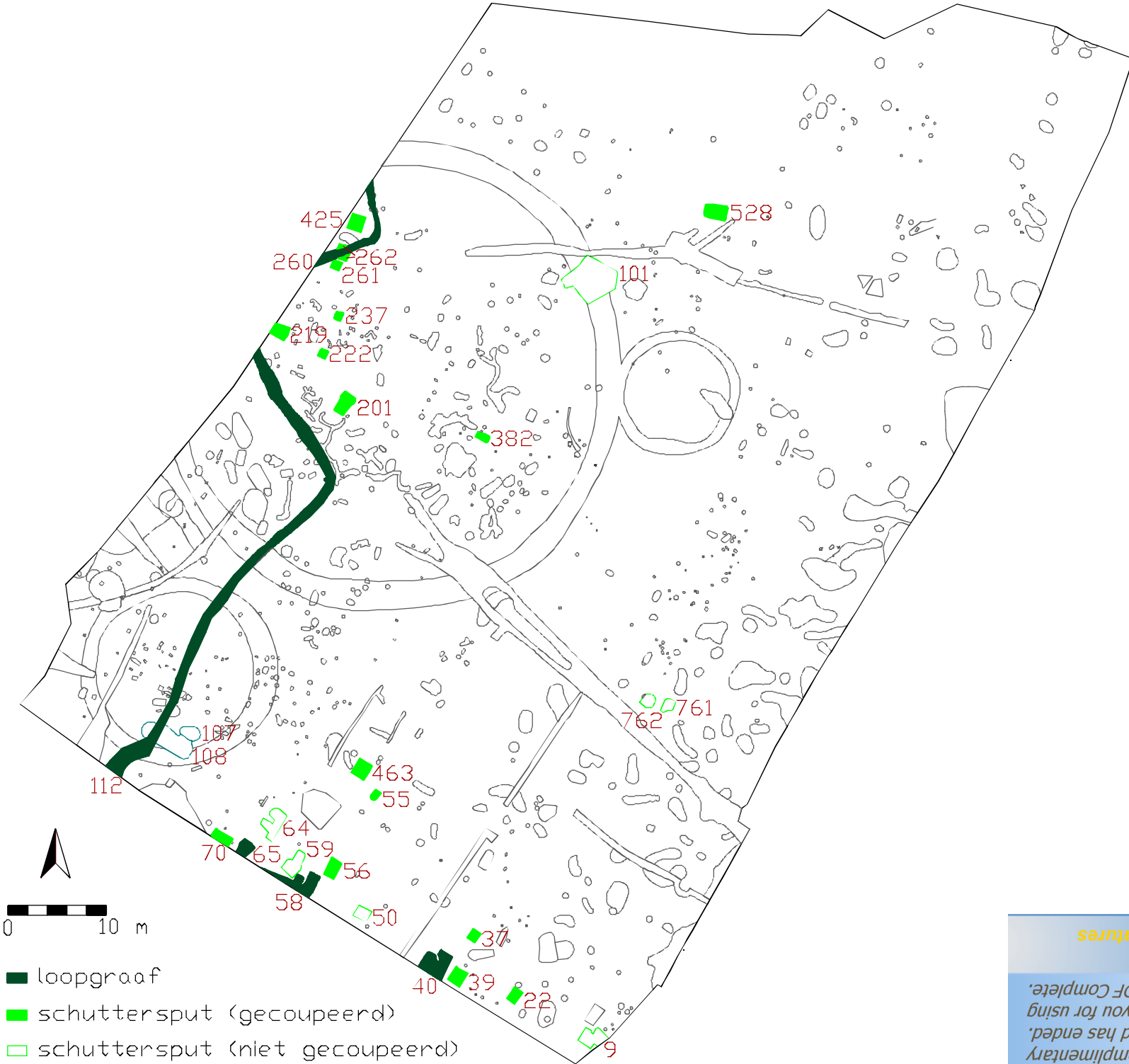
- █ kringgreppel (herkend in veld)
- █ kringgreppel (niet herkend in veld)
- ▭ sporen van dassenburcht
- █ greppels
- █ kuilen met prehistorisch vondstmateriaal
- ▭ kuilen
- ▭ paalkuilen met prehistorisch vondstmateriaal
- ▭ paalkuil

[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)
 Thank you for using PDF Complete.
 Your complimentary use period has ended.

- mogelijk Romeins hoofdgebouw met erfafscheiding
- waarschijnlijk Romeinse paalsporen
- greppels met Romeins vondstmateriaal
- brandrestengraven
- mogelijke restanten van brandrestengraven
- kuilen met Romeins vondstmateriaal
- waarschijnlijk Romeinse kuilen

Your complimentary
 use period has ended.
 Thank you for using
 PDF Complete.
[Click Here to upgrade to
 Unlimited Pages and Expanded Features](#)

- loopgraaf
- schuttersput (gecoupeerd)
- schuttersput (niet gecoupeerd)
- overige sporen WOI

[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)
 Thank you for using PDF Complete.
 Your complimentary use period has ended.

Administratieve gegevens

Naam site:	Kreupelstraat
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Zemst
Deelgemeente:	Eppegem
Adres:	Kreupelstraat
Kadastrale gegevens:	Afdeling 5, Sectie D, perceel 76e
Opdrachtgevers:	Matexi Projects NV, Brusselsesteenweg 213, 1850 Grimbergen
Vergunningsnummer:	2010-281
Naam aanvrager:	Maarten Smeets
Aanvraagdatum:	5 augustus 2010

